

عنوان گزارش	گزارش وضعیت اقلیم، آب و کشاورزی کشور اسپانیا
واحد تهیه کننده	مرکز ملی مطالعات راهبردی کشاورزی و آب اتاق ایران
تاریخ صدور نسخه	۱۳۹۴
شماره نسخه	۱
تعداد صفحات	۷۷
طبقه بندی	قابل استناد یا غیر قابل انتشار
مسئول تهیه کننده	مسئول تایید کننده
لیلا سادات علوی	مهندس عباس کشاورز - مهندس محمد حسین شیرعتمدار

گزارش وضعیت اقلیم، آب و
کشاورزی کشور اسپانیا

**The State of Climate,
Water and Agriculture of
Spain**

فهرست مطالب

صفحه	عنوان
۳	مقدمه
۴	خصوصیات جغرافیایی
۷	اقلیم
۲۰	توپوگرافی
۲۱	خاک
۲۲	زمین های ارگانیک
۲۴	جمعیت
۳۰	اشتغال در بخش کشاورزی
۳۲	وضعیت کشاورزی
۳۹	سهام کشاورزی در تولید ناخالص داخلی
۴۰	اراضی کشاورزی در اسپانیا
۴۴	مکانیزاسیون
۴۶	مصرف کود شیمیایی
۴۸	امنیت غذایی
۵۰	کشاورزی ارگانیک
۵۳	دامپروری
۵۷	منابع طبیعی
۵۷	جنگل
۶۳	مراعات و علفزارها
۶۶	محیط زیست
۶۷	مناطق حفاظت شده
۶۸	مشکلات زیست محیطی
۷۰	منابع آب
۷۲	منابع اصلی اطلاعات

مقدمه:

اسپانیا با نام رسمی پادشاهی اسپانیا کشوری مستقل و عضو اتحادیه اروپا است. این کشور در شبه جزیره ایبری^۱ در جنوب غربی اروپا قرار دارد. سرزمین اصلی اسپانیا از جنوب و شرق با دریای مدیترانه و جبل الطارق، از شمال و شمال شرق با فرانسه، آندورا و خلیج بیسکای و از غرب و شمال غرب با پرتغال و اقیانوس اطلس هم مرز است. مرز اسپانیا با پرتغال (به طول ۱۲۱۴ کیلومتر) طولانی ترین مرز یکپارچه در اتحادیه اروپا است. این کشور با داشتن ۵۰۵۹۴ هزارهکتار وسعت، پنجاه و دومین کشور بزرگ جهان است. (شکل ۱)

شکل ۱- نقشه جغرافیایی اسپانیا

قلمروی اسپانیا افزون بر سرزمین اصلی شامل جزایر بالئارس^۲ در دریای مدیترانه، جزایر قناری در سواحل آفریقایی اقیانوس اطلس، دو شهر خودمختار سبت^۳ و ملیله^۴ در آفریقای شمالی هم مرز با کشور مراکش و چندین

¹ Iberian Peninsula

² Balearic Island

³ Ceuta

⁴ Melilla

جزیره مسکونی و غیر مسکونی دیگر در دریای آلبوران^۱ می باشد. با مساحت ۵۰۵۹۹۲ کیلومتر مربع، اسپانیا کمی بزرگتر از ترکمنستان و از لحاظ بزرگی دومین کشور بزرگ اروپای غربی و پنجمین کشور بزرگ اروپاست.

جمعیت	۴۶،۷۵۴،۷۸۴ (تخمین زده شده در جولای ۲۰۱۱)
پایتخت	مادرید
مناطق مرزی	آندورا، فرانسه، جبل الطارق، پرتغال، مراکش
مساحت	۵۰۵،۳۷۰ کیلومتر مربع
خط ساحلی	۴۹۶۴ کیلومتر
مرتفع ترین نقطه	پیکو د تید ^۲ (جزایر قناری) با ارتفاع ۳،۷۱۸ متر

خصوصیات جغرافیایی

اسپانیا سومین کشور بزرگ در اروپا می باشد که بیشترین مساحت (حدود ۸۵ درصد) شبه جزیره ی ایبری^۳ را فرا گرفته است. ۴۵ درصد از کشور اسپانیا، توسط فلات مسیتا^۴ پوشانده شده است.

این فلات به ندرت صاف است و در واقع یک منطقه ی کوهستانی که عمدتاً از تپه ها و کوهها مانند کوردیلرا^۵ مرکزی تشکیل شده و توسط رشته کوه های دیگری در شمال و شرق و جنوب نیز محصور شده است. در غرب مسیتا، دامنه های پایینی، به سمت کشور همسایه، پرتغال کشیده شده است.

کوههای مهم در اسپانیا، شامل کوردیلرای کانتابریکا^۶ با سنگ های آهکی و ناهموار در شمال، پیرنه عظیم^۷ با قله هایی فراتر از ۳۰۰۰ متر در شمال شرق، سیرا د کوئنکا^۸ با دره های عمیق و سنگ های فرسوده در شرق، منتس د تولدو^۹ و سرانیا د کوئنکا^{۱۰} در جنوب مرکزی می باشد.

¹ Alboran see
² Pico de Teide
³ Iberian Peninsula's land
⁴ Meseta Plateau
⁵ Cordillera
⁶ Cordillera Cantabrica
⁷ massive Pyrenees
⁸ Sierra de Cuenca
⁹ Montes de Toledo
¹⁰ Serrania de Cuenca

بالاترین نقطه در سرزمین اسپانیا، که مولهاسن^۱ با ارتفاع ۳۴۸۱ متر میباشد در سریا نوادا^۲ قرار دارد.

شکل ۲- نقشه ی توپوگرافی کشور اسپانیا

زمین های پست نیز در کشور اسپانیا، شامل دشت حاصلخیز اندلس^۳ در جنوب غربی، حوزه رودخانه ابرو^۴ در شمال شرق میباشد. علاوه بر این، قسمتی زیادی از اسپانیا، توسط دشت های ساحلی باریک که کوه ها را از دریا جدا میکند، پوشانده شده است. این مناطق ساحلی، شامل خلیج ها و خورهای بی شماری که دارای سواحل شنی هستند، میباشد. در شمال غربی دور، در امتداد خلیج بیسکای^۵، صخره های ناهمواری در خط ساحلی وجود دارند. (شکل ۳)

- 1 Mulhacen
- 2 Sierra Nevada
- 3 Andalusian
- 4 Ebro River
- 5 Biscay

شکل ۳- مناطق پست، تپه ها و کوهها در اسپانیا^۱

در جنوب این کشور، تنگه ی جبل الطارق وجود دارد که اسپانیا و اروپا را از مراکش و آفریقا جدا کرده است. در این تنگه، دو قاره تنها ۱۳ کیلومتر (۸ مایل) از هم فاصله دارند. (شکل ۴)

¹ Source: workdatlas

شکل ۴- موقعیت تنگه ی جبل الطارق^۱

این کشور دارای ۱۵۰۰ رود (عمدتا کوچک) می باشد. بزرگترین و مهمترین رودهای این کشور، شامل دورو^۲ (دوئرو)^۳، ابرو^۴، جوکار^۵، تاغوس^۶، گادیانا^۷ و گوآدال^۸ می باشد.

اقلیم

کشور اسپانیا، با موقعیت غیر معمول خود و با کوهستان های زیاد، از یکی از متنوع ترین اقلیم ها در اروپا برخوردار است. کوه های کانتابراین، به خوبی میتواند آب و هوای اسپانیا را تعریف کند. در شمال این محدوده به

¹ Source: workdatlas

² Douro

³ Duero

⁴ Ebro

⁵ Jucar

⁶ Tagus

⁷ Guadiana

⁸ Guadalquivir

اسپانیای بارانی معروف است که شامل منطقه ی باسکو^۱، کانتابریا^۲، استوریاس^۳ و گالیسیا^۴ با آب و هوای دریایی با کمترین تغییرات در دما، زمستان های معتدل و تابستان های خنک با بارش مکرر (هرچند در تابستان کمتر میشود) می باشد. همچنین به واسطه بارش های فراوان این قسمت دارای پوشش گیاهی غنی می باشد اما تنها یک سوم از خاک اسپانیا را تشکیل داده است و این درحالیست که دو سوم دیگر تقریباً به اسپانیای خشک معروف می باشد.

به طور کلی، کشور اسپانیا دارای چهار نوع آب و هوای : قاره ای، دریایی، مدیترانه ای و نیمه گرمسیری می باشد.

۱. اقلیم قاره ای:

آب و هوای قاره ای با تغییرات روزانه و فصلی گسترده در درجه حرارت، بارش های نامنظم با نرخ بالای تبخیر مشخص می شود. میزان بارش سالیانه در این اقلیم به طور کلی ۳۰ - ۶۴ سانتی متر است. بسیاری از دشت های مرکزی حدود ۵۰ سانتی متر بارندگی دارند. شمال مسیتا^۵، سیستمای مرکزی^۶ و حوضه ی ابرو، دو فصل بارانی در بهار (آوریل و ژوئن) و در پاییز (اکتبر و نوامبر) دارند که اواخر بهار مرطوب ترین زمان سال است.

در جنوب مسیتا، نیز بهار و پاییز، فصول مرطوب هستند اما با این حال در این فصول نیز، باران نامنظم و غیرقابل اعتماد است.

زمستان های این نوع اقلیم، سرد و دارای بادهای قوی و رطوبت بالا اما بارش کم می باشد. به جز مناطق کوهستانی، دامنه های شمالی سیستمای ابریکو^۷، سردترین منطقه ی اسپانیا میباشد.

تابستان های این اقلیم، گرم و آفتابی می باشد. متوسط دمای روزانه در شمال مسیتا، ۲۱ درجه سانتیگراد و در جنوب مسیتا، ۲۴ تا ۲۷ درجه سانتیگراد می باشد. دما در شب کاهش پیدا کرده و به ۷ تا ۱۰ درجه سانتیگراد می رسد.

۲. اقلیم دریایی:

¹ Basque

² Cantabria

³ Asturias

⁴ Galicia

⁵ Meseta

⁶ Sistema

⁷ Sistema Iberico

اقلیم دریایی، آب و هوایی است که تحت تاثیر دریا قرار گرفته و باعث خشک شدن نسبی هوا در تابستان و گرم شدن نسبی آن در زمستان می شود. این اقلیم، اقلیم غالب در شمال این کشور (از پیرنیس^۱ تا منطقه ی شمال غرب)، با زمستان های نسبتاً خفیف، تابستان های بسیار گرم و بارش فراوان می باشد. به دلیل اثرات تعدیلی دریا، دمای در طول روز و در طول فصل، تغییرات کمی دارد.

بارش نیز از کناره های اقیانوس اطلس در شرق به سمت غرب کمتر میشود. پاییز (اکتبر تا دسامبر) مرطوب ترین فصل سال و ژوئیه خشک ترین ماه سال می باشد.

۳. اقلیم مدیترانه ای:

منطقه ی اقلیمی مدیترانه، از دشت های اندلس در امتداد سواحل جنوبی و شرقی تا پیرنیس، امتداد یافته است. بارش کل، در این منطقه از سایر نقاط اسپانیا، کمتر است و تنها در اواخر پاییز و زمستان متمرکز شده است. به طور کلی بارش اندک و اغلب ناکافی، نامنظم و غیر قابل پیش بینی از خصوصیات این اقلیم می باشد.

درجه ی حرارت در منطقه مدیترانه ای، معمولاً در هر دو فصل تابستان و زمستان بالاتر بوده و تغییرات درجه حرارت روزانه بسیار کمتر از منطقه اقلیم قاره ای می باشد. متوسط درجه حرارت در بسیاری از مناطق مدیترانه ای در ماه ژانویه، ۱۰ تا ۱۳ درجه ی سانتی گراد، و در سردترین حالت ۹ درجه ی سانتی گراد در منطقه ساحلی شمالی شرقی در نزدیکی بارسلونا می باشد.

منطقه ی مدیترانه، دارای بادهای گم و خشک که گاهی همراه با گرد و غبار ریز است، می باشد. این بادهای در بهار رایج تر است.

۴. اقلیم نیمه گرمسیری:

این اقلیم در جزایر قناری بوده و درجه حرارت در زمستان به طور متوسط بالای ۱۴ درجه سانتی گراد و در تابستان حدود ۲۲ درجه ی سانتی گراد می باشد.

¹ Pyrenees

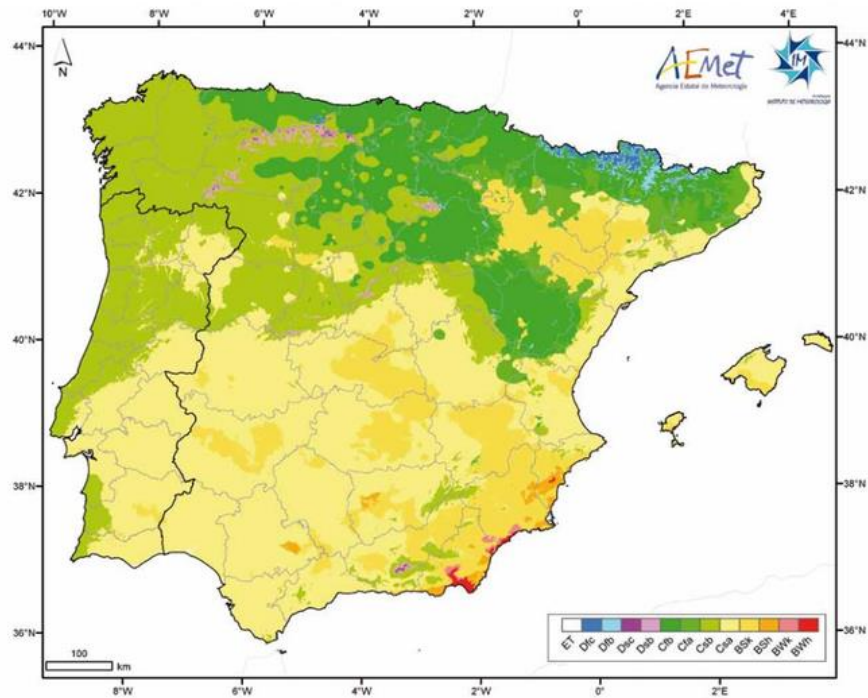

Fig. 1. Clasificación climática de Köppen-Geiger en la Península Ibérica e Islas Baleares.
 Classificação climática de Köppen-Geiger na Península Ibérica e Ilhas Baleares.
 Köppen-Geiger Climate Classification for the Iberian Peninsula and the Balearic Islands.

شکل ۵- پراکنش چهار نوع اقلیم در کشور اسپانیا بر اساس تقسیم بندی کوپن. شامل (۱) اقلیم تندرا (رنگ سفید). (۲) اقلیم نیمه قطبی (رنگ آبی تیره) در قسمت هایی از شمال شرق. (۳) اقلیم مرطوب قاره ای (رنگ آبی روشن) در قسمت یی از شمال شرق. (۴) اقلیم نیمه قطبی (رنگ بنفش). (۵) اقلیم مرطوب گرم قاره ای (رنگ بنفش روشن). (۶) اقلیم اقیانوسی (رنگ سبز تیره) در قسمت های شمال و شمال شرقی کشور. (۷) اقلیم نیمه گرمسیری مرطوب (رنگ سبز متوسط) در قسمت های شمال غربی کشور. (۸) اقلیم مدیترانه ای (رنگ خردلی) در قسمت های شمال شرقی و شرق کشور. (۹) اقلیم مدیترانه ای با تابستان های خشک (رنگ زرد تیره) در قسمت هایی از شمال شرقی و جنوب شرقی کشور. (۱۰) اقلیم نیمه خشک (رنگ زرد تیره) در قسمت های مرکزی و جنوبی کشور و بخشی از شمال شرقی. (۱۱) اقلیم استپی (رنگ نارنجی). (۱۲) اقلیم بیابانی (رنگ صورتی). (۱۳) اقلیم قطبی (رنگ قرمز) در بخش های کوچکی از جنوب شرقی کشور.

بارندگی و درجه حرارت در اسپانیا:

بارندگی و درجه حرارت در اسپانیا به علت تنوع در اقلیم این کشور، در هر قسمت متفاوت میباشد. لذا در جداول زیر این پارامترها به تفکیک بخش های مختلف این کشور در جداول به صورت مقدار متوسط سالانه طی سال های ۱۹۷۱ الی ۲۰۰۰ نشان داده شده است.

شرق اسپانیا:

این بخش شامل سواحل شرقی اسپانیا در دریای مدیترانه و مناطق کاتالونیا^۱ و والنسیا^۲ می باشد. مرتفع ترین ایستگاه هواشناسی در این منطقه، در بالاترین نقطه ی تورو دل هوم^۳ در پارک طبیعی دمانتسی با ارتفاع ۱۷۰۶ متری تعبیه شده است.

Days	Place	Inches	Millimetres
37	Alicante	13.2	336
55	Barcelona	25.2	640
45	Castellón	17.4	442
67	Girona	28.5	724
46	Lleida	14.5	369
51	Reus	19.8	504
86	Turo De L'Home	41.9	1063
44	Valencia	17.9	454

جدول ۱- میانگین بارش در مناطق مختلف در شرق اسپانیا. (منبع: پورتال سازمان هواشناسی اسپانیا^۴). طبق آمارهای موجود، در منطقه ی تورو دل هوم، که مرتفع ترین قسمت است، بیشترین بارش (۱۰۶۳ میلیمتر) و در منطقه ی آلیکنت^۵ با بارش ۳۳۶ میلیمتری کمترین میزان بارش، گزارش شده است.

¹ Catalonia

² Valencian

³ Turo De L'Home

⁴ State Agency of Meteorology, Government of Spain

⁵ Alicante

High °F	Low °F	Place	High °C	Low °C
74	55	Alicante	23	13
68	52	Barcelona	20	11
71	54	Castellón	22	12
68	47	Girona	20	8
69	47	Lleida	21	9
69	52	Reus	21	11
50	39	Turo De L'Home	10	4
72	56	Valencia	22	13

جدول ۲- میانگین دمای سالیانه در شرق اسپانیا. (منبع: پورتال سازمان هواشناسی اسپانیا).

جزایر بلریک^۱:

Days	Place	Inches	Millimetres
46	Ibiza (Eivissa)	17.3	439
66	Menorca	23.6	599
52	Palma, Mallorca	16.8	427

جدول ۳- متوسط بارش سالیانه (باران و برف) در جزایر بلریک اسپانیا. (منبع: پورتال سازمان هواشناسی اسپانیا).

High °F	Low °F	Place	High °C	Low °C
71	57	Ibiza (Eivissa)	22	14
69	56	Menorca	20	13
71	58	Palma, Mallorca	22	14

جدول ۴- متوسط دمای سالیانه در جزایر بلریک اسپانیا. (منبع: پورتال سازمان هواشناسی اسپانیا).

¹ Balearic

شمال شرقی اسپانیا:

این قسمت در نزدیکی مرز اسپانیا با فرانسه بوده و شامل مناطق آراگون^۱، باسکو^۲، لاریوجا^۳ و ناوار^۴ می باشد.

Days	Place	Inches	Millimetres
128	Bilbao	47.0	1195
67	Logroño	15.7	399
95	Pamplona	28.4	721
140	San Sebastián	68.4	1738
50	Saragossa (Zaragoza)	12.5	318
103	Vitoria-Gasteiz	30.7	779

جدول ۵- متوسط بارش سالیانه (برف و باران) در قسمت های شمال شرقی اسپانیا. (منبع: پورتال سازمان هواشناسی اسپانیا). طبق آمارهای موجود، در منطقه ی سان سباستین^۵، بیشترین بارش (۱۷۳۸ میلیمتر) و در منطقه ی ساراگوسا^۶ با بارش ۳۱۸ میلیمتری کمترین میزان بارش، گزارش شده است.

High °F	Low °F	Place	High °C	Low °C
66	49	Bilbao	19	9
66	47	Logroño	19	8
64	45	Pamplona	18	7
66	50	San Sebastián	19	10
69	49	Saragossa (Zaragoza)	20	10
62	43	Vitoria-Gasteiz	17	6

جدول ۶- متوسط دمای سالیانه در جزایر شمال شرقی اسپانیا. (منبع: پورتال سازمان هواشناسی اسپانیا).

¹ Aragon

² Basque

³ La Rioja

⁴ Navarre

⁵ San Sebastian

⁶ Saragossa

شمال غربی اسپانیا:

این قسمت شامل شهرستان های آستوریاس^۱، کانتابریا^۲ و گالیسیا^۳ و نیز مناطقی از اسپانیا در کنار اقیانوس اطلس می باشد.

Days	Place	Inches	Millimetres
131	Coruña	39.7	1008
121	Gijón	38.2	971
131	Lugo	42.7	1084
97	Ourense	32.2	817
122	Oviedo	38.3	973
133	Pontevedra	66.6	1691
128	Santander	49.1	1246
141	Santiago de Compostela	74.3	1886
130	Vigo	75.2	1909

جدول ۷- متوسط بارش سالیانه در شمال غربی اسپانیا. (منبع: پورتال سازمان هواشناسی اسپانیا). طبق آمارهای موجود، در منطقه ی ویگو^۴، بیشترین بارش (۱۹۰۹ میلیمتر) و در منطقه ی کورنس^۵ با بارش ۸۱۷ میلیمتری کمترین میزان بارش، گزارش شده است.

¹ Asturias

² Cantabria

³ Galicia

⁴ Vigo

⁵ Qurense

High °F	Low °F	Place	High °C	Low °C
63	53	Coruña	17	11
64	50	Gijón	18	10
62	43	Lugo	17	6
69	47	Ourense	21	8
63	48	Oviedo	17	9
66	51	Pontevedra	19	10
65	50	Santander	18	10
63	46	Santiago de Compostela	17	8
64	49	Vigo	18	10

جدول ۸- متوسط دمای سالیانه در جزایر شمال غربی اسپانیا. (منبع: پورتال سازمان هواشناسی اسپانیا).

قسمت های مرکزی اسپانیا:

این مناطق شامل مناطق کاستیا^۱ و لئون^۲، کاستیا - لمانچا^۳، مادرید^۴ و اکسترمادورا^۵ می باشد. یکی از ایستگاه های هوا شناسی در این منطقه در ، پوررتو د ناواسرادا^۶ در ارتفاع ۱۸۹۴ متری در پیست اسکی نزدیک مادرید تعبیه شده است.

¹ Castile

² Leon

³ Castile-La Mancha

⁴ Madrid

⁵ Extremadura

⁶ Puerto de Navacerrada

Days	Place	Inches	Millimetres
53	Albacete	14.4	367
66	Ávila	15.7	400
61	Badajoz	18.2	463
85	Burgos	21.9	555
78	León	21.9	556
63	Madrid	17.2	436
118	Puerto de Navacerrada	52.2	1326
66	Salamanca	15.0	382
76	Segovia	18.3	464
56	Toledo	14.1	357
58	Torrejón de Ardoz	14.9	378
71	Valladolid	17.1	435

جدول ۹- متوسط بارش سالیانه در قسمت های مرکزی اسپانیا. (منبع: پورتال سازمان هواشناسی اسپانیا). طبق آمارهای موجود، در منطقه ی پورترتو د ناواسرادا ، بیشترین بارش (۱۳۲۶ میلیمتر) و در منطقه ی تولدو^۱ با بارش ۸۱۷ میلیمتری کمترین میزان بارش، گزارش شده است.

High °F	Low °F	Place	High °C	Low °C
68	45	Albacete	20	7
61	41	Ávila	16	5
74	50	Badajoz	23	10
61	40	Burgos	16	4
62	42	León	16	5
67	49	Madrid	19	10
50	37	Puerto de Navacerrada	10	3
64	42	Salamanca	18	6
63	44	Segovia	17	7
71	49	Toledo	21	9
69	46	Torrejón de Ardoz	21	8
65	43	Valladolid	19	6

جدول ۱۰- متوسط دمای سالیانه در قسمت های مرکزی اسپانیا. (منبع: پورتال سازمان هواشناسی اسپانیا).

¹ Toledo

جنوب اسپانیا:

این قسمت شامل اندلس^۱، مناطق مورسیا^۲ که در امتداد سواحل جنوبی اسپانیا در اقیانوس اطلس و دریای مدیترانه، گسترش یافته اند و سواحل کوستا دل سول^۳، می باشد.

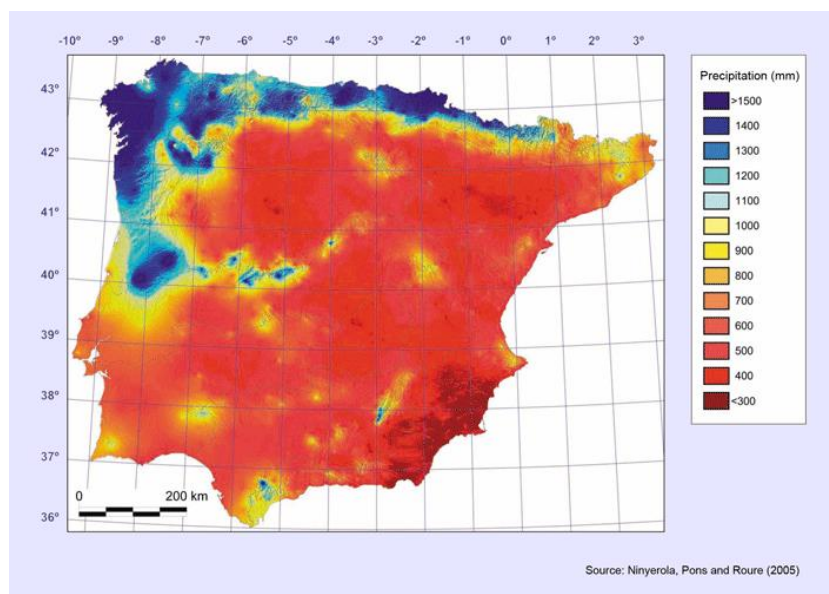
Days	Place	Inches	Millimetres
26	Almería	7.7	196
26	Cordova (Córdoba)	7.7	196
52	Granada	14.1	357
50	Huelva	19.3	490
54	Jerez de la Frontera	23.5	598
43	Málaga	20.6	524
35	Murcia	11.9	301
52	Seville (Sevilla)	21.0	534
60	Tarifa	23.7	603

جدول ۱۱- متوسط بارش سالیانه در جنوب اسپانیا. (منبع: پورتال سازمان هواشناسی اسپانیا). طبق آمارهای موجود، در منطقه ی تاریف^۴، بیشترین بارش (۶۰۳ میلیمتر) و در مناطق المریا^۵ و کردوا^۶ با بارش ۱۹۶ میلیمتری کمترین میزان بارش، گزارش شده است.

¹ Andalusia
² Murcia
³ Costa del Sol
⁴ Tarifa
⁵ Almeria
⁶ Cordova

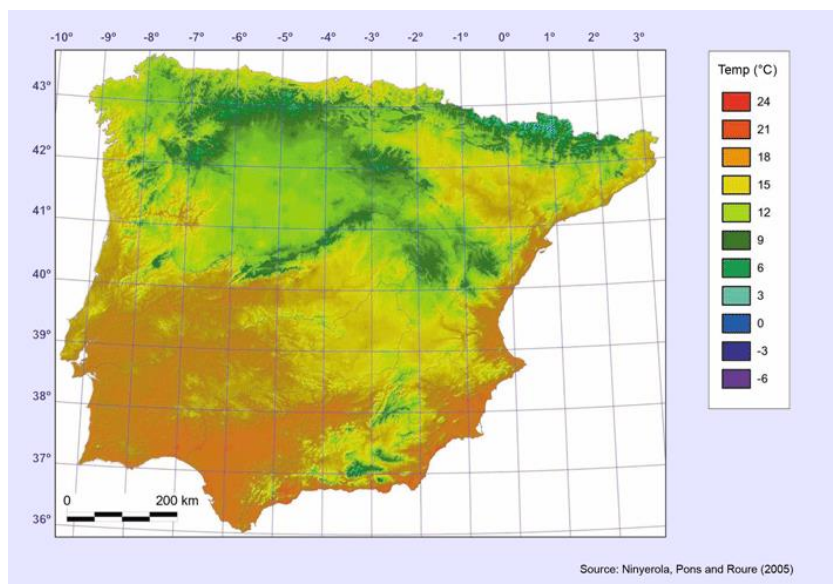
High °F	Low °F	Place	High °C	Low °C
74	58	Almería	23	14
74	58	Cordova (Córdoba)	23	14
73	46	Granada	23	8
74	55	Huelva	24	13
75	53	Jerez de la Frontera	24	12
73	56	Málaga	23	13
76	52	Murcia	24	11
77	54	Seville (Sevilla)	25	12
66	60	Tarifa	19	15

جدول ۱۲- متوسط دمای سالیانه در جنوب اسپانیا (منبع: پورتال سازمان هواشناسی اسپانیا).

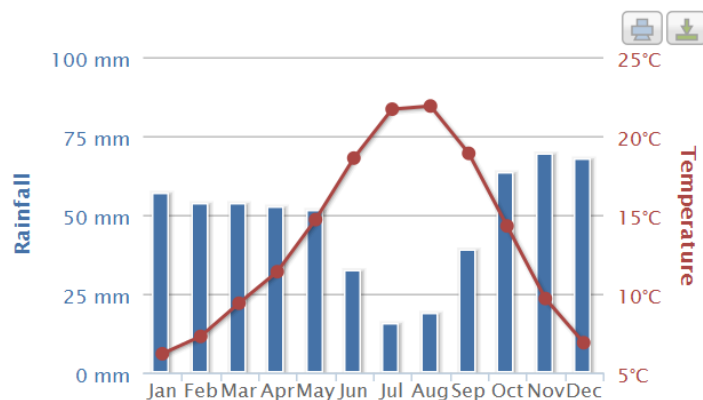
شکل ۶- نقشه متوسط بارش برای کل کشور اسپانیا. (منبع: پورتال نقشه های اقلیمی شبه جزیره ایبری^۱)

¹ Climate Maps of the Iberian Peninsula

شکل ۷- نقشه متوسط درجه حرارت برای کل کشور اسپانیا. (منبع: پورتال نقشه های اقلیمی شبه جزیره ایبری)

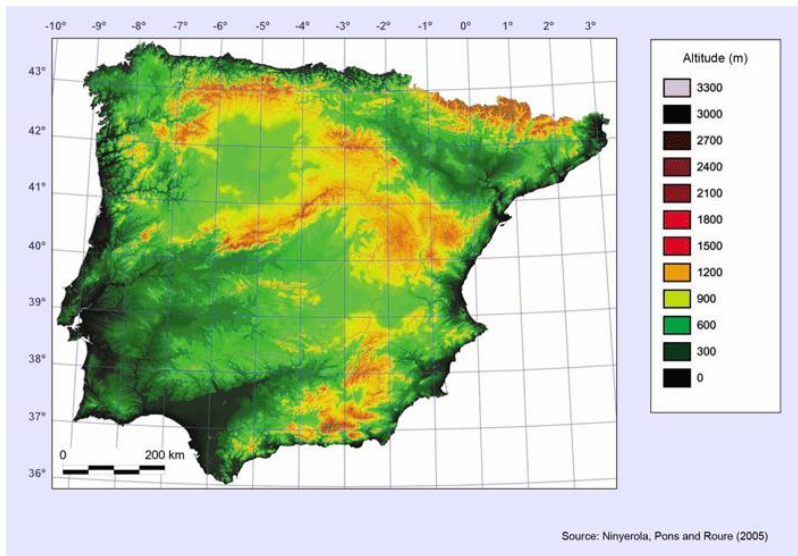
AVERAGE MONTHLY TEMPERATURE AND RAINFALL FOR SPAIN FROM 1900-2012

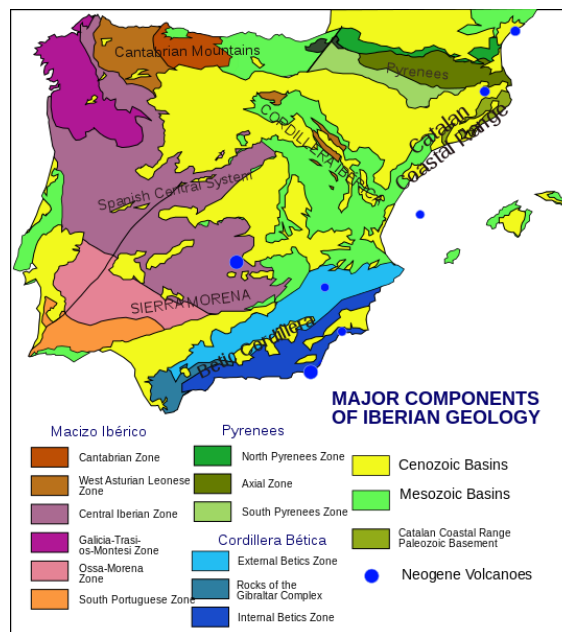
شکل ۸- متوسط بارندگی و درجه حرارت ماهیانه طی سال های ۱۹۰۰ تا ۲۰۱۲ برای کل کشور. (منبع: پورتال تغییرات اقلیمی گروه بانک جهانی^۱). طبق داده های ارائه شده متوسط بیشترین بارندگی مربوط به ماه نوامبر و بیشترین دما به ترتیب مربوط به ماه آگوست گزارش شده است.

¹ The World Bank Group, Climate Change Knowledge Portal

توپوگرافی

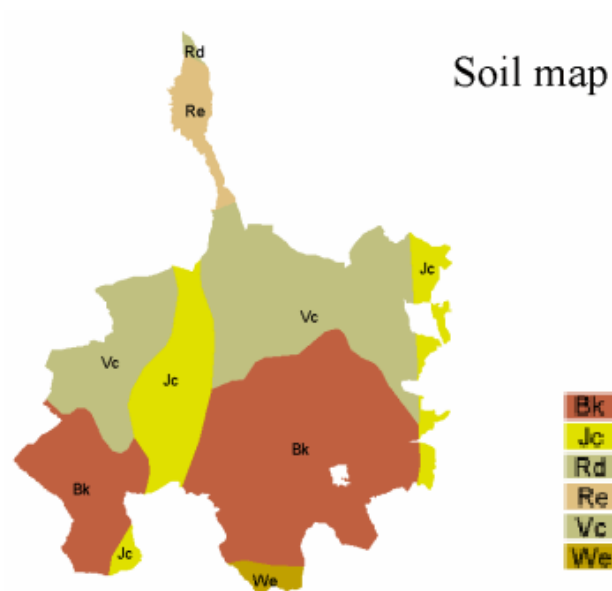

شکل ۹- نقشه ی توپوگرافی کشور اسپانیا. (منبع: پورتال نقشه های اقلیمی شبه جزیره ایبری) نقشه ی توپوگرافی این کشور نشان می دهد ارتفاع ۳۰۰ متر در فواصل مرزی این کشور وجود که نشان دهنده ی عناصر عمده ی ساختاری در اسپانیا می باشد. مناطق کاستیا و لئون، توسط یک فلات احاطه شده اند. در مقابل، دره ی ابرو، در ارتفاع بسیار پایین تری و در ارتباط با دریای مدیترانه قرار گرفته است. کم ارتفاع ترین بخش این کشور، دشت ساحلی حوضه ی رودخانه گوآدال می باشد.

شکل ۱۰- نقشه زمین شناسی کشور اسپانیا. (منبع: Paloma Cuello del Pozo, 2016). زمین شناسی اسپانیا از مطالعه فرم های مختلف سنگ در شبه جزیره ایبری، که شامل اسپانیا، پرتغال، اندورا و جبل الطارق بوده، تشکیل شده است. این شبه جزیره، از سنگ هایی با قدمت ادیاکاران^۱ تا هولوسن^۲، تشکیل شده است. حتی سنگ های معدنی نیز در این مکان یافت می شود. هسته ی اصلی زمین در این قسمت، از سنگ های کراتونی هرسینین^۳ که به عنوان توده ی ایبری نیز شناخته شده است، تشکیل شده است. شمال این منطقه، با کمربندی از پیرنن^۴، در جنوب شرقی توسط بتیک فولچین^۵، از غرب توسط کمربندی از کوه های آلپ، پوشانده شده است. در شرق نیز سنگ های مزوزوئیک^۶ و سنوزوئیک^۷ وجود دارد.

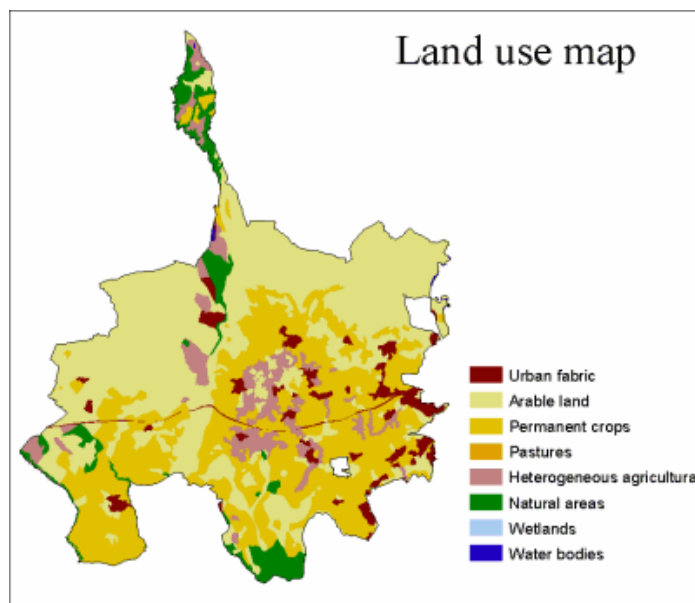
خاک

شکل ۱۱- نقشه ی خاک کشور اسپانیا. مطابق نقشه، خاک های این کشور شامل (۱) خاک Calcic Cambisols (Bk) که بخشهایی از جنوب شرقی و جنوب غربی این کشور را فرا گرفته، (۲) خاک Calcaric Fluvisols (Jc) که بخشی از مرکز این

-
- 1 Ediacaran
 - 2 Holocene
 - 3 Hercynian cratonic
 - 4 Pyrenean
 - 5 Betic Foldchain
 - 6 Mesozoic
 - 7 Cenozoic

کشور و قسمت های کوچکی از شرق و جنوب را برگرفته، خاک (۳) Dystric Regosols (Rd) که تنها خاک بخش کوچکی از شمالی ترین نطقه ی کشور اسپانیا، پوشانده، خاک (۴) Eutric Regosols (Re) که بخشی از شمال این کشور را پوشانده، (۵) خاک (۶) Chromic Vertisols (Vc) که بخش های وسیعی از شمال شرق و غرب اسپانیا را احاطه کرده، (۶) Eutric Planosols (We) که بخش کوچکی از جنوبی ترین خاک این کشور را پوشانده است، می باشد.

شکل ۱۲- نقشه کاربری اراضی کشور اسپانیا. در این نقشه، (۱) بافت شهری (رنگ قرمز) که بیشتر در قسمت های شرقی اسپانیا متمرکز شده، (۲) زمین های زراعی (رنگ سبز روشن) که قسمت اعظمی از شمال و غرب این کشور را فراگرفته، (۳) زمین کشت محصولات دائمی (رنگ نارنجی روشن) که بیشتر در قسمت های مرکزی و شرقی و جنوبی اسپانیا دیده می شود، (۴) مراتع (نارنجی تیره)، (۵) کشاورزی ناهمگون (رنگ صورتی) که قسمت عمده ی آن، نواحی مرکزی اسپانیا را احاطه کرده است، (۶) مناطق طبیعی (رنگ سبز) که عمدتاً در بخش کوچکی از شمال و جنوب وجود دارد، (۷) زمین های دیم (رنگ آبی روشن) که تقریباً در این مقیاس از نقشه دیده نمیشود، (۸) آب (آبی تیره)، گزارش شده است.

زمین های ارگانیک

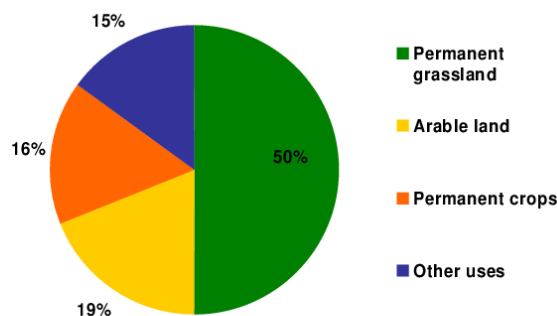
در سال ۲۰۰۸، زمین های ارگانیک، تا ۳۳۰،۰۰۰ هکتار (۳۳ درصد) در اسپانیا افزایش یافت. لازم به ذکر است که هرچند، از ۱/۳ میلیون هکتار از این کشور، ۱۸۷،۹۰۸ هکتار مناطق وحشی و جنگل های بکر می باشد. زمین های کشاورزی ارگانیک، حدود ۱/۱ میلیون هکتار می باشد.

این بدین معنی است که اسپانیا، بعد از ایتالیا، بیشترین زمین ارگانیک را در اروپا دارا است.

تعداد تولید کنندگان تا ۱۷ درصد افزایش یافته که در حال حاضر ۲۱،۲۹۱ نفر و ۲۳،۴۰۰ اپراتور وجود دارد. بیش از نیمی از زمین این کشور، به طور کامل تبدیل شده است.

حدود ۵۰ درصد از زمین های ارگانیک، مرتع ها هستند. زمین های زراعی ۱۹ درصد و کشت محصولات دائمی ۱۶ درصد از زمین های ارگانیک کشور اسپانیا را تشکیل می دهند. منطقه ی آندولزیا^۱، تقریباً ۸۰۰،۰۰۰ هکتار زمین ارگانیک، به معنی بیش از نیمی از زمین های ارگانیک کشور را در بر دارد.

Spain: Land use in organic agriculture 2008 (total: 1.3 million hectares)

Source: Ministry Agriculture MAPA, Madrid

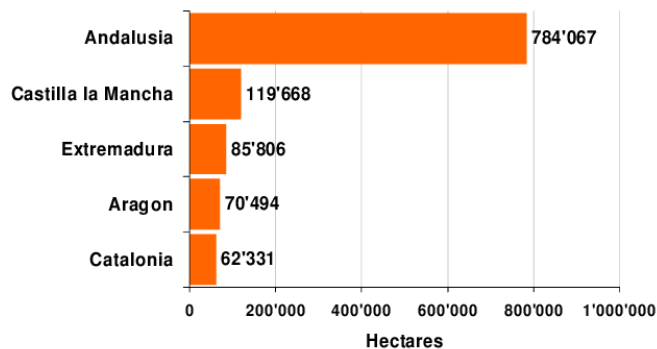
Graph: FiBL, Frick, 2009

شکل ۱۳- نسبت اراضی مورد استفاده در کشاورزی ارگانیک در کشور اسپانیا، سال ۲۰۰۸. (منبع: پورتال وزارت کشاورزی اسپانیا^۲). رنگ سبز نشان دهنده ی مرتع های دائمی (۵۰ درصد)، رنگ زرد نشان دهنده ی زمین های زراعی (۱۹ درصد)، رنگ نارنجی نشان دهنده ی زمین زیر کشت محصولات دائمی (۱۶ درصد) و رنگ بنفش نشان دهنده ی سایر کاربری ها (۱۵ درصد) است.

¹ Andulsia

² Ministry agriculture of Spain

Spain: The five regions with the most organic land 2008

Source: Ministry Agriculture MAPA, Madrid

Graph: FiBL, Frick, 2009

شکل ۱۴- پنج ناحیه در کشور اسپانیا با بیشترین اراضی ارگانیک، سال ۲۰۰۸. (منبع: پورتال وزارت کشاورزی اسپانیا). طبق اطلاعات این نمودار، ناحیه ی آندولزیبا، با ۷۸۴،۰۶۷ هکتار، از بیشترین اراضی ارگانیک برخوردار است.

جمعیت

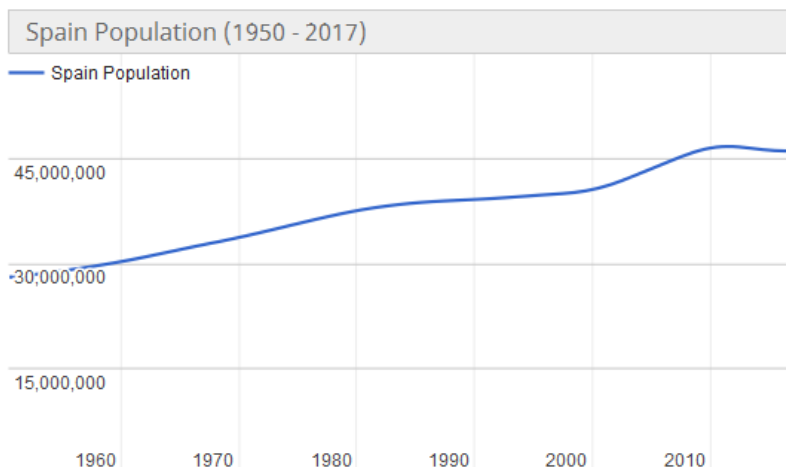
جمعیت اسپانیا، در روز شنبه ۲۸ ژانویه ۲۰۱۷، بر اساس آخرین برآوردهای سازمان ملل متحد، ۴۶،۰۶۷،۷۹۲ نفر گزارش شده است. جمعیت اسپانیا، معادل ۰/۶۱ درصد از کل جمعیت جهان می باشد. اسپانیا از نظر جمعیت در رتبه ی ۳۰ ام در فهرست کشورهای جهان قرار دارد. تراکم جمعیت در این کشور ۹۲ نفر در هر کیلومتر مربع (۲۳۹ نفر در هر مایل مربع) می باشد. ۸۲/۴ درصد از جمعیت اسپانیا (۳۷،۹۸۱،۳۳۱ نفر در سال ۲۰۱۷)، شهر نشین می باشند. سن متوسط در اسپانیا، ۴۳/۷ سال گزارش شده است.

بزرگترین شهرهای اسپانیا بر اساس جمعیت عبارتند از:

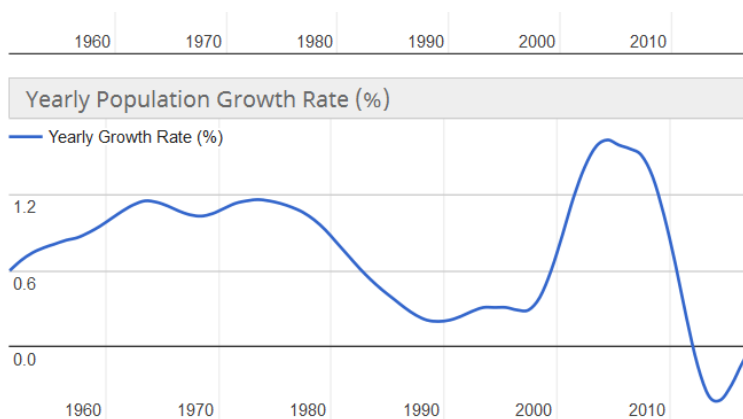
مادرید (۳،۲۵۵،۹۴۴ میلیون نفر)، بارسلونا (۱،۶۲۱،۵۳۷ میلیون نفر)، والنسیا (۸۱۴،۲۰۸ میلیون نفر)، سویلا (۷۰۳،۲۰۶ میلیون نفر)، زاراگوزا^۲ (۶۷۴،۳۱۷ میلیون نفر)، مالاگا (۵۶۸،۳۰۵ میلیون نفر).

¹ Sevilla

² Zaragoza

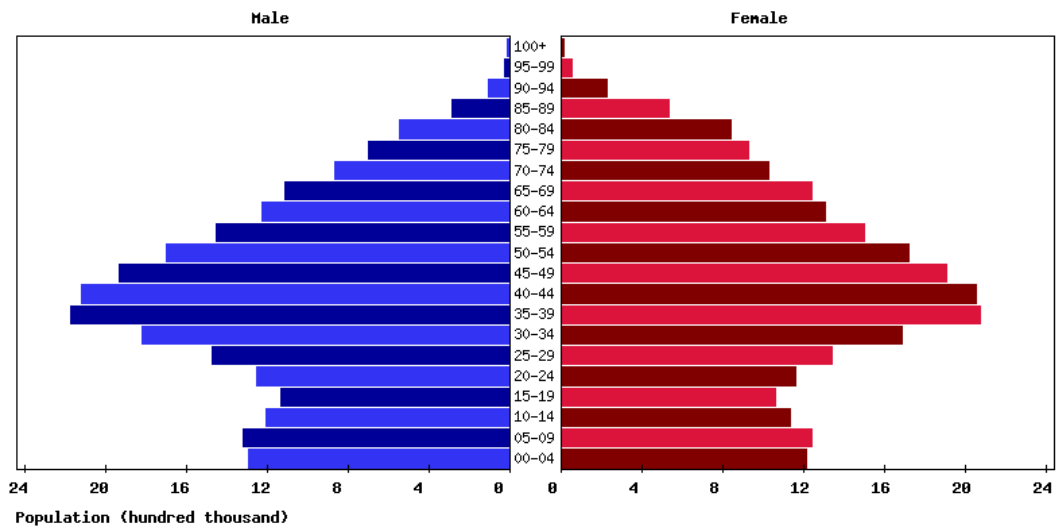

شکل ۱۵- نمودار جمعیت کشور اسپانیا (سال ۱۹۵۰ الی ۲۰۱۷). (منبع: پورتال سازمان ملل متحد^۱). این پورتال که به صورت زنده جمعیت کشورهای جهان را در هر لحظه نشان میدهد در تاریخ ۲۸ ژانویه ۲۰۱۷، جمعیت کشور اسپانیا را ۴۶,۰۶۷,۸۰۹ نفر برآورد کرده است.

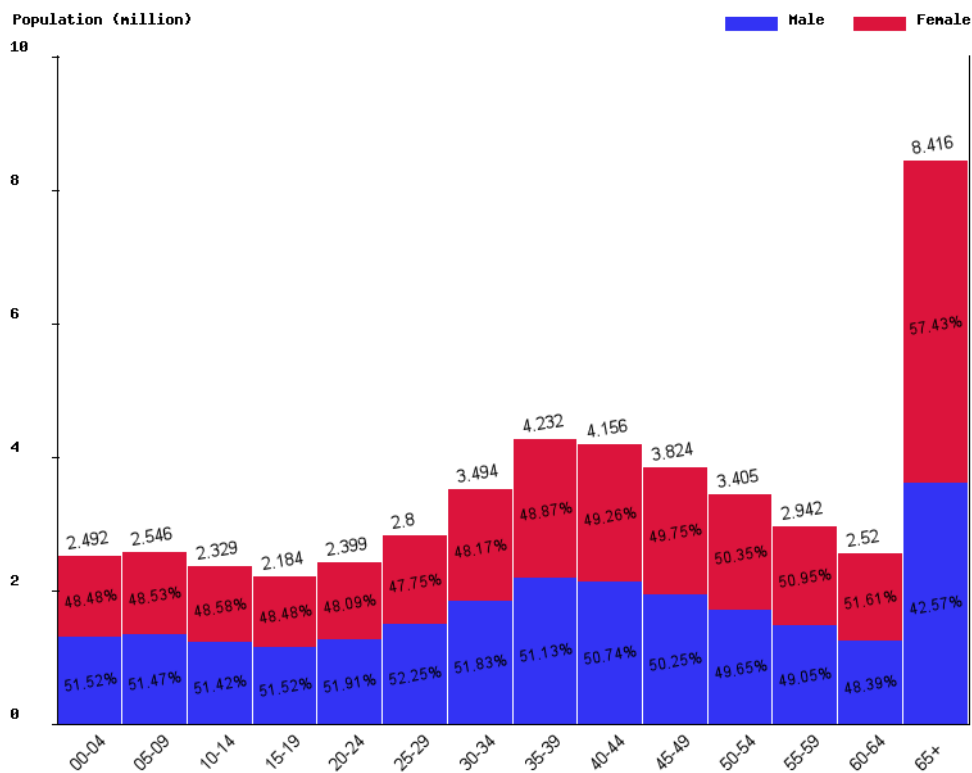

شکل ۱۶- درصد نرخ رشد سالیانه جمعیت در کشور اسپانیا طی سالهای ۱۹۶۰ الی ۲۰۱۷. (منبع: پورتال سازمان ملل متحد). بر اساس این نمودار، نرخ رشد سالیانه جمعیت در سال ۲۰۱۷، ۱/۳۹ گزارش شده است.

¹ World meters portal

شکل ۱۷- هرم سنی و جنسی کشور اسپانیا در سال ۲۰۱۶. (منبع: پورتال رسمی آمار جمعیت جهان)^۱

شکل ۱۸- نمودار نسبت جنسی جمعیت اسپانیا در سال ۲۰۱۶ (منبع: پورتال رسمی آمار جمعیت جهان)

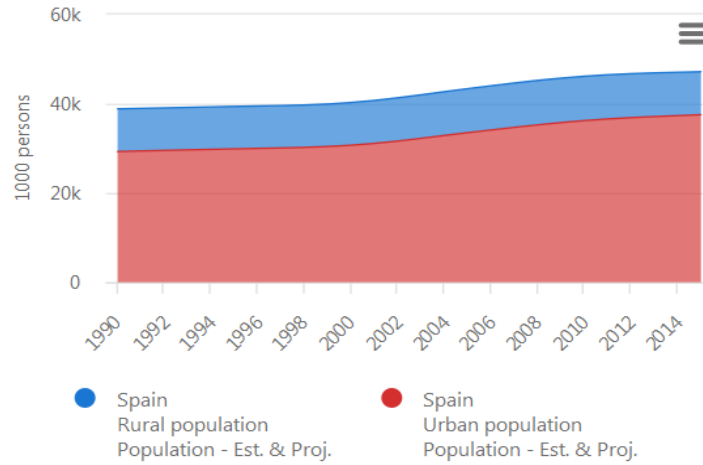
¹ Population of the world portal

سال	جمعیت	درصد تغییرات سالانه	نرخ تغییرات سالانه	تعداد مهاجران (خالص)	سن متوسط	نرخ باروری	تراکم جمعیت (نفر/کیلومتر مربع)	درصد جمعیت شهری	جمعیت شهری	درصد از کل جمعیت جهان	جمعیت جهان	رتبه جهانی اسپانیا
۲۰۱۷	۴۶,۰۷۰,۱۴۶	۰.۰۱٪	۵,۵۴۲	۳۹,۷۶۹	۴۳.۷	۱.۳۳	۹۲	۸۲.۴٪	۳۷,۹۸۱,۳۳۱	۰.۶۱٪	۷,۵۱۵,۲۸۴,۱۵۳	۳۰
۲۰۱۶	۴۶,۰۶۴,۶۰۴	-۰.۱۲٪	-۵۷,۰۹۵	۳۹,۷۶۹	۴۳.۷	۱.۳۳	۹۲	۸۲٪	۳۷,۷۷۲,۷۳۷	۰.۶۲٪	۷,۴۳۲,۶۶۳,۲۷۵	۳۰
۲۰۱۵	۴۶,۱۲۱,۶۹۹	-۰.۲۱٪	-۹۵,۹۵۹	-۱۱۸,۶۰۰	۴۳	۱.۳۲	۹۳	۸۱.۴٪	۳۷,۵۶۰,۷۱۵	۰.۶۳٪	۷,۳۴۹,۴۷۲,۰۹۹	۲۹
۲۰۱۰	۴۶,۶۰۱,۴۹۲	۱.۲۲٪	۵۴۹,۳۴۶	۴۵۰,۰۰۰	۴۱	۱.۳۹	۹۳	۷۷.۷٪	۳۶,۲۲۶,۲۱۱	۰.۶۷٪	۶,۹۲۹,۷۲۵,۰۴۳	۲۷
۲۰۰۵	۴۳,۸۵۴,۷۶۱	۱.۴۸٪	۶۲۰,۹۹۲	۵۶۵,۸۰۰	۳۹	۱.۲۹	۸۸	۷۶.۴٪	۳۳,۵۲۲,۳۰۶	۰.۶۷٪	۶,۵۱۹,۶۳۵,۸۵۰	۲۸
۲۰۰۰	۴۰,۷۴۹,۸۰۰	۰.۴۹٪	۱۹۷,۱۰۷	۱۷۹,۲۰۰	۳۸	۱.۱۹	۸۲	۷۵.۴٪	۳۰,۷۲۰,۶۰۷	۰.۶۷٪	۶,۱۲۶,۶۲۲,۱۲۱	۲۸
۱۹۹۵	۳۹,۷۶۴,۲۶۷	-۰.۲۹٪	۱۱۴,۴۴۲	۶۳,۹۰۰	۳۶	۱.۲۸	۸۰	۷۵.۲٪	۲۹,۹۰۲,۸۴۷	۰.۶۹٪	۵,۷۳۵,۱۲۳,۰۸۴	۲۸
۱۹۹۰	۳۹,۱۹۲,۰۵۵	۰.۲۴٪	۹۱,۵۴۵	-۱۳,۵۰۰	۳۳	۱.۴۶	۷۹	۷۴.۸٪	۲۹,۲۹۸,۸۰۱	۰.۷۴٪	۵,۳۰۹,۶۶۷,۶۹۹	۲۶
۱۹۸۵	۳۸,۷۳۴,۳۳۰	-۰.۵۴٪	۲۰۵,۸۹۳	-۸,۷۰۰	۳۲	۱.۸۸	۷۸	۷۳.۷٪	۲۸,۵۵۱,۲۸۱	۰.۸٪	۴,۸۵۲,۵۴۰,۵۶۹	۲۵
۱۹۸۰	۳۷,۷۰۴,۸۶۷	۰.۹۸٪	۳۵۹,۱۶۵	۱۵,۴۰۰	۳۰	۲.۵۵	۷۶	۷۲.۴٪	۲۷,۲۹۰,۹۸۶	۰.۸۵٪	۴,۴۳۹,۶۳۲,۴۶۵	۲۳
۱۹۷۵	۳۵,۹۰۹,۰۴۲	۱.۱۴٪	۳۹۷,۱۶۰	۱۹,۴۰۰	۳۰	۲.۸۵	۷۲	۶۹.۲٪	۲۴,۸۶۳,۷۲۱	۰.۸۸٪	۴,۰۶۱,۳۹۹,۲۲۸	۲۲
۱۹۷۰	۳۳,۹۲۳,۲۴۰	۱.۰۵٪	۳۴۶,۲۰۳	-۲۹,۲۰۰	۳۰	۲.۸۴	۶۸	۶۵.۸٪	۲۲,۳۱۸,۰۶۹	۰.۹۲٪	۳,۶۸۲,۴۸۷,۶۹۱	۲۲
۱۹۶۵	۳۲,۱۹۲,۲۲۳	۱.۱۲٪	۳۴۸,۲۴۶	-۸۷,۱۰۰	۲۹	۲.۵۳	۵۸	۶۱.۱٪	۱۹,۶۷۹,۱۳۶	۰.۹۷٪	۳,۳۲۲,۴۹۵,۱۲۱	۱۷
۱۹۶۰	۳۰,۴۵۰,۹۹۴	۰.۹۱٪	۲۷۰,۱۲۰	-۹۱,۸۰۰	۲۹	۲.۷	۶۱	۵۶.۵٪	۱۷,۲۰۷,۳۳۳	۱.۰۱٪	۳,۰۱۸,۳۴۳,۸۲۸	۱۸
۱۹۵۵	۲۹,۱۰۰,۳۹۶	۰.۷۲٪	۲۰۶,۱۳۲	-۸۷,۱۰۰	۲۹	۲.۵۳	۵۸	۵۴.۲٪	۱۵,۷۷۷,۸۰۱	۱.۰۶٪	۲,۷۵۸,۳۱۴,۵۲۵	۱۷

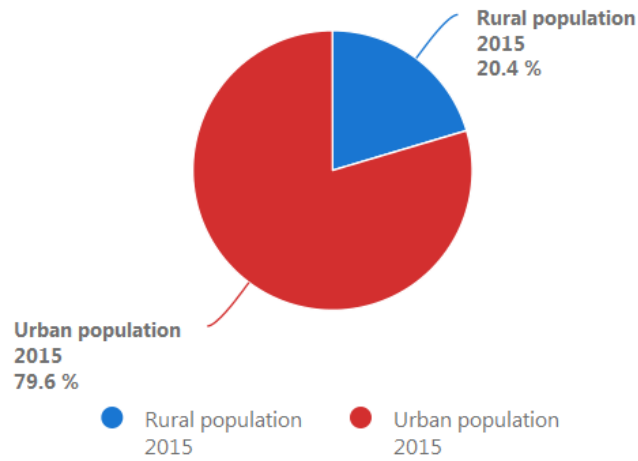
جدول ۱۳- وضعیت جمعیت کشور اسپانیا (سال ۲۰۱۷ و ماقبل). Source: Worldometers (www.Worldometers.info).

سال	جمعیت	درصد تغییرات سالانه	نرخ تغییرات سالانه	تعداد مهاجران (خالص)	سن متوسط	نرخ باروری	تراکم جمعیت (نفر/کیلومتر مربع)	درصد جمعیت شهری	جمعیت شهری	درصد از کل جمعیت جهان	جمعیت جهان	رتبه جهانی اسپانیا
۲۰۲۰	۴۶,۱۹۳,۵۴۳	۰.۰۳٪	۱۴,۳۶۹	۳۹,۸۰۰	۴۶	۱.۳۸	۹۳	۸۳.۵٪	۳۸,۵۵۵,۵۹۰	۰.۶٪	۷,۷۵۸,۱۵۶,۷۹۲	۳۰
۲۰۲۵	۴۶,۰۹۴,۶۱۳	-۰.۰۴٪	-۱۹,۷۸۶	۵۴,۸۰۰	۴۸	۱.۴۳	۹۲	۸۵.۳٪	۳۹,۳۰۰,۷۹۹	۰.۵۷٪	۸,۱۴۱,۶۶۱,۰۰۷	۳۴
۲۰۳۰	۴۵,۹۱۹,۶۷۴	-۰.۰۸٪	-۳۴,۹۸۸	۶۹,۹۰۰	۵۰	۱.۴۸	۹۲	۸۶.۹٪	۳۹,۹۱۴,۲۱۴	۰.۵۴٪	۸,۵۰۰,۷۶۶,۰۵۲	۳۵
۲۰۳۵	۴۵,۸۱۸,۵۸۷	-۰.۰۴٪	-۲۰,۲۱۷	۹۹,۹۰۰	۵۲	۱.۵۲	۹۲	۸۸.۴٪	۴۰,۴۹۵,۱۵۹	۰.۵۲٪	۸,۸۳۸,۹۰۷,۸۷۷	۳۷
۲۰۴۰	۴۵,۶۴۷,۴۵۵	-۰.۰۷٪	-۳۴,۲۲۶	۹۹,۹۰۰	۵۲	۱.۵۵	۹۲	۸۹.۹٪	۴۱,۰۳۵,۳۱۵	۰.۵٪	۹,۱۵۷,۲۳۳,۹۷۶	۳۹
۲۰۴۵	۴۵,۳۴۶,۸۲۸	-۰.۱۳٪	-۶۰,۱۲۵	۹۹,۹۰۰	۵۲	۱.۵۸	۹۱	۹۱.۴٪	۴۱,۴۴۰,۲۵۷	۰.۴۸٪	۹,۴۵۳,۸۹۱,۷۸۰	۴۱
۲۰۵۰	۴۴,۸۴۰,۱۷۲	-۰.۲۲٪	-۱۰,۱۳۳۱	۹۹,۹۰۰	۵۲	۱.۶۱	۹۰	۹۲.۸٪	۴۱,۶۰۰,۸۲۹	۰.۴۶٪	۹,۷۲۵,۱۴۷,۹۹۴	۴۶

جدول ۱۴- پیش بینی جمعیت کشور اسپانیا. Source: Worldometers (www.Worldometers.info).

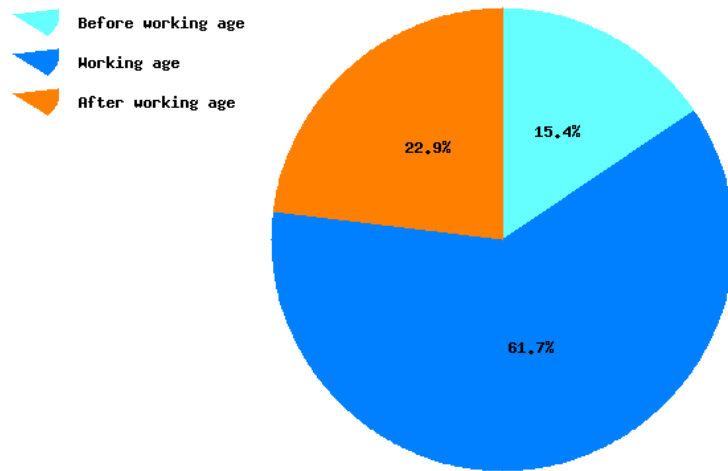
شکل ۱۹- جمعیت شهری و روستایی کشور اسپانیا، سالهای ۱۹۹۰ الی ۲۰۱۵. (منبع: faostat). در سال ۲۰۱۵، جمعیت شهری ۳۷۵۶۰/۷۱ و جمعیت روستایی ۹/۶۳۸ نفر تخمین زده شده است.

شکل ۲۰- درصد جمعیت شهری و روستایی، ۲۰۱۵. (منبع: faostat)

واحد	کمترین	بیشترین	قبل	آخرین	وضعیت اشتغال جمعیت
درصد	۴.۴۱	۲۶.۹۴	۱۸.۹۱	۱۸.۶۳	نرخ بیکاری
هزار	۱۰۹۴۹.۲۰	۲۰۵۱۰.۶۰	۱۸۵۲۷.۵۰	۱۸۵۰۸.۱۰	جمعیت شاغل
هزار	۴۶۸.۲۹	۴۸۸۹.۴۶	۳۷۵۱.۹۳	۳۷۰۲.۶۸	جمعیت بیکار
هزار	-۱۲۷.۲۵	۴۶۱.۰۱	۲۴.۸۴	-۸۶.۸۵	تغییرات بیکاری
هزار	۵۷۲.۷۰	۲۸۴۴.۱۰	۲۸۰۱.۱۰	۲۶۹۷.۱۰	جمعیت شاغل پاره وقت
هزار	۱۱۰۰۷.۶۰	۱۸۴۸۸.۰۰	۱۵۴۹۹.۹۰	۱۵۸۳۰.۴۰	جمعیت شاغل تمام وقت
درصد	۱.۵۰	۱۳.۶۰	۱۰.۲۰	۹.۸۰	نرخ بیکاری بلند مدت
درصد	۱۷.۴۰	۵۵.۹۰	۴۳.۸۰	۴۴.۴۰	نرخ بیکاری جوانان
Index Points	۶۶.۷۰	۱۰۵.۷۰	۹۷.۷۰	۱۰۱.۹۰	هزینه های کار
Index Points	۸۵.۷۰	۱۱۲.۴۰	۱۰۴.۱۰	۱۱۱.۴۰	بهره وری
هزار	۱۹.۶۱	۵۴۱.۵۳	۵۳.۱۲	۳۶.۹۶	فرصت های شغلی
یورو/ ماه	۱۲۶۴.۳۶	۲۰۲۶.۱۴	۱۹۴۳.۰۱	۱۸۰۴.۰۱	دستمزد
یورو/ ماه	۴۸۵.۷۱	۷۶۴.۴۰	۷۶۴.۴۰	۷۶۴.۴۰	حداقل دستمزد
میلیون	۳۰.۳۳	۴۶.۸۲	۴۶.۵۱	۴۶.۴۵	جمعیت
	۶۵.۰۰	۶۵.۲۵	۶۵.۱۵	۶۵.۲۵	سن بازنشستگی زنان
	۶۵.۰۰	۶۵.۲۵	۶۵.۱۵	۶۵.۲۵	سن بازنشستگی مردان
درصد	-۲.۳۰	۱.۸۰	۰.۶۰	۰.۸۰	تغییرات اشتغال
درصد	۵۴.۹۱	۶۷.۱۸	۶۱.۱۲	۶۱.۰۵	نرخ اشتغال
یورو/ ماه	۲۰۰۰.۰۰	۲۱۳۰.۰۰	۲۱۳۰.۰۰	۲۱۱۰.۰۰	دستمزد برای مهارت بالا
یورو/ ماه	۸۱۶.۰۰	۹۰۰.۰۰	۸۵۸.۰۰	۸۷۶.۰۰	دستمزد برای مهارت پایین
درصد	۴۸.۸۸	۶۰.۵۵	۵۹.۲۸	۵۸.۹۵	نرخ مشارکت نیروی کار
یورو/ ماه	۱۵۴۰.۰۰	۱۸۰۰.۰۰	۱۵۷۰.۰۰	۱۵۴۰.۰۰	درآمد خانواده
یورو/ ماه	۷۹۷.۰۰	۹۰۴.۰۰	۷۹۷.۰۰	۷۹۷.۰۰	درآمد فرد

جدول ۱۵- وضعیت اشتغال در کشور اسپانیا در سال ۲۰۱۶. (منبع: پورتال اقتصاد بازرگانی کشور اسپانیا)^۱

شکل ۲۱- نمودار سن اشتغال در کشور اسپانیا در سال ۲۰۱۶. (منبع: پورتال رسمی آمار جمعیت جهان)

اشتغال در بخش کشاورزی

با توجه به آمارهای بانک جهانی، میزان اشتغال در کشاورزی در اسپانیا برای سال ۲۰۱۲، ۴/۴۰ درصد از کل اشتغال کشور، گزارش شده است.

شکل ۲۲- درصد اشتغال در بخش کشاورزی نسبت به کل اشتغال کشور اسپانیا در سال ۲۰۱۲. (منبع: بانک جهانی)

شکل ۲۳- درصد مردان شاغل در بخش کشاورزی در کشور اسپانیا. (منبع: بانک جهانی). طبق این نمودار، مردان شاغل در بخش کشاورزی در سال ۲۰۱۲، ۵/۹۰ درصد از کل اشتغال مردان این کشور را تشکیل داده اند.

شکل ۲۴- درصد زنان شاغل در بخش کشاورزی در کشور اسپانیا. (منبع: بانک جهانی). طبق این نمودار، زنان شاغل در بخش کشاورزی در سال ۲۰۱۲، ۲/۵۰ درصد از کل اشتغال زنان این کشور را تشکیل داده اند.

وضعیت کشاورزی

با توجه به آمار وزارت کشاورزی اسپانیا^۱، این کشور، با ۳۸ درصد زمین زراعی، ۱۴ درصد زمین مرتع و ۳۲ درصد جنگل دومین کشور در اروپا و هشتمین در جهان از نظر محصولات زراعی می باشد. اما در حدود ۸۰ درصد از تولیدات این کشور عمدتاً به آلمان، هلند، فرانسه و انگلستان صادر می شود.

اسپانیا در تولید روغن زیتون، از ایتالیا و در صادرات آب انگور نیز از فرانسه پیشی گرفته است. در تولید میوه و سبزیجات ارگانیک نیز در شمال اروپا حرف اول را می زند.

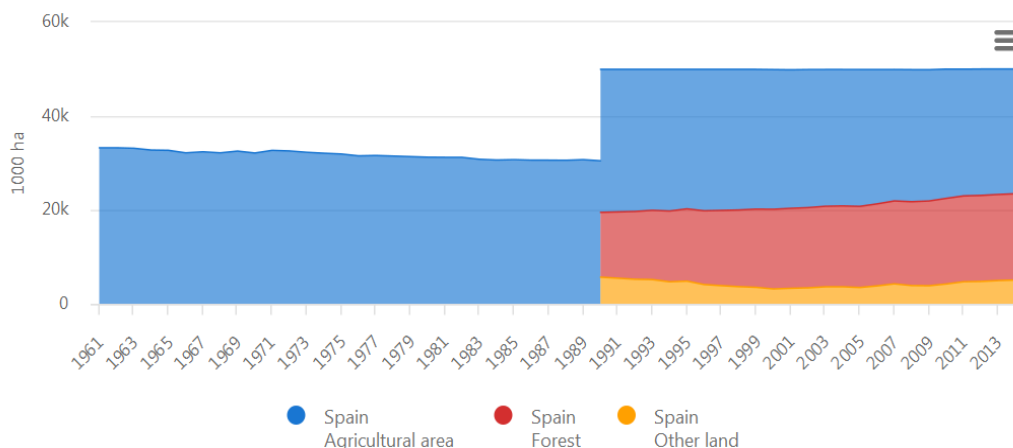
تولیدات ارگانیک در اسپانیا، تنها یک درصد از هزینه ی غذا در این کشور را تشکیل می دهد، به همین منظور وزارت کشاورزی اسپانیا، کمپینی در نوامبر برای آگاهی مصرف کنندگان از مواد غذایی ارگانیک راه اندازی کرد.

کشاورزی در حال حاضر در اسپانیا، تنها ۲/۷ درصد از اقتصاد این کشور را تشکیل می دهد، که در ده سال گذشته رکود ۴/۲ درصدی و رکودی ۵ درصدی برای نیروی کار کشاورزی از سال ۱۹۹۵ داشته است.

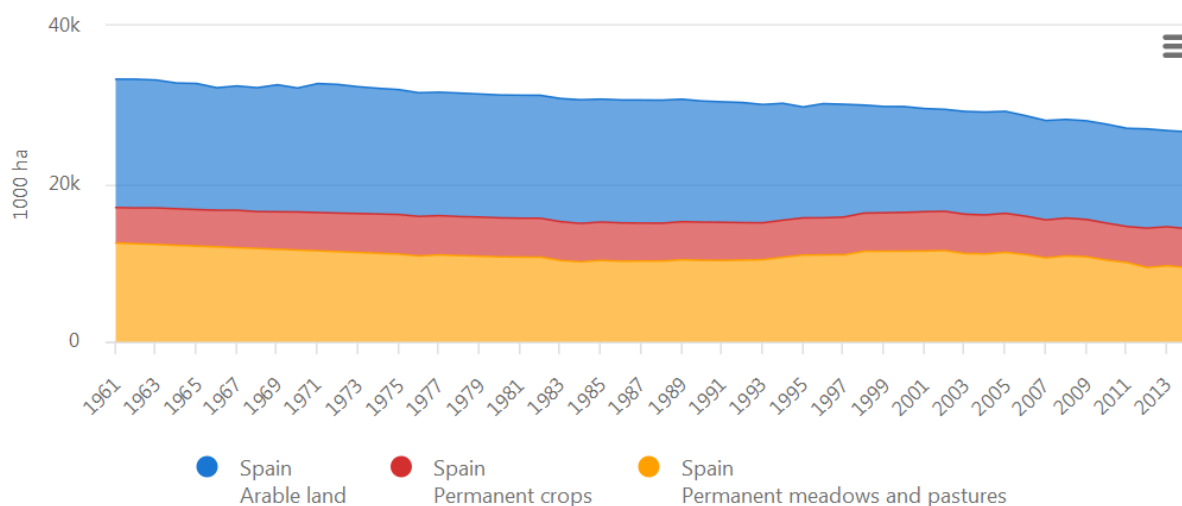
میانگین سن کشاورزان در اسپانیا ۵۵ سال می باشد.

وزارت کشاورزی اسپانیا، تخمین زده است که برای دستیابی به سوخت های زیستی به منظور تامین اهداف حمل و نقل سبز و پاک با استفاده از تولیدات داخلی، نیاز است که یک میلیون هکتار زمین به کاشت دانه های روغنی اختصاص داده شود.

¹ Ministry of Agriculture, Food and Environment (Spain)

شکل ۲۵- کاربری اراضی در کشور اسپانیا، سالهای ۱۹۹۲ الی ۲۰۱۴. (منبع: faostat). با توجه به این نمودار، مساحت زمین های کشاورزی اسپانیا در سال ۱۹۹۲ دارای ۳۰،۴۷۲ هزارهکتار زمین کشاورزی، ۱۳،۸۰۹/۴۹ هزارهکتار جنگل و ۵،۶۶۲/۵۱ هزار هکتار سایر اراضی بوده است. در سال ۲۰۱۴، مساحت زمین های کشاورزی، ۲۶،۵۷۵ هزارهکتار، جنگل ها، ۱۸،۳۸۳/۷۴ هزارهکتار و سایر اراضی ۵،۰۵۹/۲۶ هزارهکتار بوده که نشان دهنده روند رو به کاهش مساحت اراضی کشاورزی و جنگل ها می باشد.

شکل ۲۶- اراضی کشاورزی اسپانیا، سالهای ۱۹۶۱ الی ۲۰۱۴. (منبع: faostat). بر اساس این نمودار، در سال ۱۹۶۱، زمین های زراعی ۱۶،۲۴۶ هزار هکتار، زمین زیر کشت محصولات دائمی ۴،۴۸۴ هزار هکتار و مراتع دائمی ۱۲،۵۰۰ هزارهکتار و در سال ۲۰۱۴، زمین های زراعی ۱۲،۲۷۸ هزارهکتار، زمین زیرکشت محصولات دائمی ۴،۹۱۰ هزارهکتار و مراتع دائمی ۹،۳۹۰ هزارهکتار گزارش شده است. این مقایسه نشان دهنده ی کاهش زمین های زراعی و مراتع دائمی و افزایش زمین زیرکشت محصولات دائمی طی این سالها می باشد.

۲۰۱۴	۲۰۱۳	۲۰۱۲	۲۰۱۱	۲۰۱۰	۲۰۰۹	۲۰۰۸	۲۰۰۷	۲۰۰۶	۲۰۰۵	۲۰۰۴	۲۰۰۳	۲۰۰۲	۲۰۰۱	۲۰۰۰	۱۹۹۹	
۳۰۷۲۶	۳۰۷۹۴	۳۰۷۵۳	۳۱۵۰۷	۳۱۸۱۲	۳۲۷۱۵	۳۳۳۶۲	۳۶۹۰۲	۳۷۸۴۴	۳۸۹۷۴	۴۲۱۸۹	۴۶۰۲۰	۴۳۲۰۵	۴۲۳۱۶	۴۸۷۶۰	۴۹۱۰۰	سیب
۱۸۴۵۱	۲۰۳۳۴	۱۸۵۴۲	۱۸۷۲۹	۱۸۳۳۳	۱۹۲۲۶	۱۸۸۳۴	۱۸۳۳۸	۱۸۱۵۰	۱۹۲۴۹	۱۹۸۵۸	۲۰۶۸۶	۲۱۰۶۱	۲۰۷۸۷	۲۳۴۸۷	۲۴۷۷۷	زردآلو
۹۱۳۰	۹۱۳۱	۹۱۶۴	۹۱۴۴	۹۱۱۷	۹۱۱۳	۹۱۹۱	۹۵۶۸	۹۵۸۵	۹۵۵۳	۹۷۱۵	۹۶۴۶	۹۱۷۹	۹۱۹۹	۸۸۸۲	۸۹۲۸	موز
۲۷۹۲۱۱۰	۲۷۸۴۲۸۱	۲۶۹۱۱۰۰	۲۷۰۰۶۷۹	۲۸۸۵۶۱۲	۳۰۲۴۷۲۶	۳۴۶۲۴۰۰	۳۲۲۸۳۵۷	۳۱۹۷۳۶۵	۳۱۵۶۱۲۳	۳۱۷۸۷۵۵	۳۱۷۰۴۰۰	۳۱۰۱۵۲۴	۲۹۹۲۰۸۸	۳۲۷۸۰۲۵	۳۱۰۶۶۰۰	جو
۷۱۰۰	۶۸۲۹	۶۵۵۴	۶۹۸۹	۷۱۳۰	۷۹۸۲	۶۹۰۰	۸۵۰۷	۹۲۰۶	۱۰۶۱۴	۱۱۷۹۸	۱۱۶۶۱	۱۰۹۱۴	۱۲۶۸۲	۱۲۴۴۵	۲۰۲۳۷	لوبیا خشک
۱۰۱۶۹	۱۰۰۴۱	۹۶۹۴	۸۹۳۹	۸۸۵۷	۱۲۱۶۲	۱۳۱۵۳	۱۴۹۲۱	۱۶۳۶۶	۱۵۹۸۹	۱۷۸۸۴	۱۷۳۲۹	۱۹۴۷۸	۱۹۲۶۹	۲۰۱۳۴	۲۱۲۷۱	لوبیا سبز
۴۵۰۹	۶۲۲۴	۶۶۶۹	۶۱۰۸	۴۹۹۵	۵۹۰۰	۸۹۶۸	۷۸۵۷	۸۲۶۱	۸۶۴۸	۷۹۲۱	۷۸۰۹	۹۳۰۰	۹۹۲۶	۱۰۱۵۱	۱۱۱۰۲	کلم
۲۵۵۹۴	۲۵۳۵۸	۲۴۹۷۲	۲۴۹۶۷	۲۴۲۹۰	۲۴۳۰۴	۲۴۰۷۱	۲۳۶۴۴	۲۳۶۲۶	۲۳۵۱۵	۲۵۸۵۵	۲۸۷۲۷	۲۸۶۶۱	۲۷۸۳۰	۲۸۷۷۷	۲۸۹۰۰	گیلاس
۴۶۰۰۰	۲۷۲۵۲	۳۳۸۴۰	۳۶۰۹۷	۳۰۷۲۵	۲۵۱۹۵	۲۰۸۳۲	۳۰۶۳۳	۲۵۲۰۵	۶۱۰۱۵	۸۰۹۴۴	۸۱۵۲۸	۸۹۳۰۹	۸۲۴۷۹	۷۸۸۸۶	۸۲۲۰۰	نخود
۷۰۰	۵۸۸	۶۱۳	۶۷۹	۷۳۶	۸۳۰	۸۳۷	۹۵۰	۸۶۵	۸۹۳	۸۶۶	۷۶۴	۷۶۴	۸۵۶	۷۵۴	۵۲۵	خرما
۱۲۵۷۵	۱۲۴۱۱	۱۲۲۹۴	۱۱۷۶۱	۱۱۴۸۸	۱۱۹۵۳	۱۲۵۰۹	۱۲۳۴۴	۱۲۳۳۲	۱۹۳۱۴	۱۹۴۴۶	۱۹۸۲۹	۱۹۲۵۰	۱۸۹۵۸	۱۹۶۲۵	۲۰۲۵۲	انجیر
۲۵۸۳	۱۳۷۷	۱۳۶۸	۲۷۱۸	۲۶۲۴	۳۶۲۳	۲۲۴۲	۳۷۹۴	۴۶۶۳	۳۷۲۶	۲۵۰۰	۶۵۰	۱۱۰۰	۵۵۲	۴۲۸	۴۱۶	مرکبات
۹۳۱۰۶۵	۹۴۶۹۷۰	۹۴۷۰۹۶	۹۶۳۰۹۵	۱۰۰۲۱۰۰	۱۰۴۹۳۵۸	۱۱۰۹۰۴۹	۱۱۳۱۳۱۵	۱۱۳۵۲۲۹	۱۱۶۱۴۱۱	۱۱۷۰۶۲۵	۱۱۷۲۷۹۷	۱۱۸۶۱۰۷	۱۱۳۴۸۹۲	۱۱۶۷۷۰۳	۱۱۱۵۲۸۲	انگور
۲۵۱۵۸۰۰	۲۵۰۶۹۷۹	۲۵۰۴۲۶۱	۲۵۰۳۶۷۵	۲۴۷۵۴۶۶	۲۴۴۹۸۲۸	۲۴۵۰۴۷۱	۲۴۷۰۱۶۲	۲۴۸۳۶۹۷	۲۴۶۵۲۵۸	۲۴۶۴۷۷۴	۲۴۳۹۵۸۲	۲۴۳۰۵۸۲	۲۴۰۰۰۰۰	۲۳۰۰۰۰۰	۲۲۰۰۰۰۰	زیتون
۴۳۰۲۸۰	۴۴۴۵۰۰	۴۳۸۷۰۰	۵۰۸۳۴۴	۵۱۱۳۲۹	۵۶۱۲۳۸	۵۰۵۵۱۱	۵۳۱۴۳۲	۵۲۴۳۸۹	۴۵۷۸۴۷	۴۷۹۸۰۱	۴۷۷۰۰۰	۴۵۵۱۸۵	۴۴۵۹۲۶	۴۳۲۱۳۷	۴۰۹۵۰۰	جو دوسر
۷۵۹	۷۵۸	۸۲۰	۹۳۸	۱۱۲۰	۱۳۰۷	۱۵۰۰	۱۱۵۴	۱۰۸۱	۱۰۲۹	۹۸۵	۹۴۴	۱۲۷۲	۱۳۵۹	۱۶۱۴	۲۰۰۰	پياز
۷۵۹۵۶	۷۲۴۳۱	۷۲۰۲۳	۷۹۸۶۵	۷۹۱۶۲	۸۵۳۶۶	۸۱۸۲۵	۸۵۷۲۸	۸۷۱۹۹	۹۴۹۹۸	۱۰۲۱۲۰	۱۰۱۱۰۱	۱۱۰۱۴۶	۱۱۵۱۲۶	۱۱۸۷۵۴	۱۳۶۱۰۰	سیب زمینی
۷۲۸۸	۹۰۰۰	۷۷۰۰	۸۴۸۲	۷۱۴۰	۷۵۴۱	۶۸۲۹	۷۱۰۰	۵۴۲۰	۶۵۱۱	۷۱۵۵	۶۴۲۰	۷۵۹۷	۸۵۴۸	۸۸۴۲	۹۴۰۰	سورقوم
-	-	۸۰۵	۴۹۸	۴۸۱	۶۹۹	۷۶۶	۱۲۴۷	۲۵۱	۳۴۴	۶۳۰	۱۱۲۳	۱۴۸	۲۷۲	۶۰۰	۲۴۷۷	سویا
۷۸۳۴۲۵	۸۶۵۵۶۴	۷۵۳۰۱۵	۸۶۲۸۶۹	۶۹۷۹۰۰	۸۵۱۱۲۰	۷۳۰۸۱۹	۶۰۰۸۶۶	۶۲۲۴۹۴	۵۱۶۱۶۰	۷۵۲۱۷۵	۷۸۶۸۳۲	۷۵۳۶۲۸	۸۶۱۱۵۳	۸۳۸۹۰۴	۸۴۹۹۰۰	دانه آفتاب گردان
۵۴۷۵۰	۴۶۶۲۳	۴۸۶۰۰	۵۱۲۰۴	۵۹۲۶۷	۶۳۸۳۸	۵۴۸۶۸	۵۳۲۹۷	۵۶۶۹۰	۷۲۲۸۵	۶۹۹۰۲	۶۲۹۷۳	۵۹۲۶۶	۶۳۰۳۰	۶۲۲۸۵	۶۳۳۸۲	گوجه
۲۱۷۱۲۰۰	۲۱۲۴۹۶۹	۲۱۸۸۱۷۱	۱۹۹۴۶۵۳	۱۹۴۸۰۷۳	۱۷۷۲۷۵۲	۲۰۶۷۰۰۰	۱۸۰۳۳۱۳	۱۹۲۰۲۳۳	۲۲۷۴۱۰۹	۲۱۷۵۰۲۸	۲۱۵۱۵۰۰	۲۴۰۶۶۴۳	۲۱۷۷۰۰۵	۲۳۵۳۰۲۷	۲۴۲۲۴۰۰	گندم
۵۴۰۰۰	۳۱۵۰۶	۳۶۲۹۸	۳۸۵۵۰	۲۹۴۷۸	۲۳۰۸۸	۱۶۹۳۲	۱۶۹۱۳	۱۸۱۲۵	۳۶۱۵۱	۳۳۱۰۳	۲۸۷۲۶	۲۹۷۲۹	۲۷۵۶۴	۲۴۴۲۴	۲۱۰۰۰	عدس

جدول ۱۶- سطح زیر کشت محصولات در کشور اسپانیا، (هکتار)، سالهای ۱۹۹۹ الی ۲۰۱۴. (منبع: faostat)

۲۰۱۴	۲۰۱۳	۲۰۱۲	۲۰۱۱	۲۰۱۰	۲۰۰۹	۲۰۰۸	۲۰۰۷	۲۰۰۶	۲۰۰۵	۲۰۰۴	۲۰۰۳	۲۰۰۲	۲۰۰۱	۲۰۰۰	۱۹۹۹	
۲۰۲۰۵۱	۱۷۷۲۰۵	۱۵۶۴۸۰	۲۱۲۷۳۵	۲۰۳۰۴۲	۱۸۴۰۰۷	۱۹۸۳۴۷	۱۹۵۴۳۱	۱۷۱۸۵۹	۱۹۸۶۴۸	۱۶۳۷۶۰	۱۹۱۴۶۰	۱۶۰۸۲۰	۲۱۶۸۰۰	۱۶۶۸۹۵	۲۰۱۳۰۳	سیب
۷۳۹۵۰	۶۴۸۰۶	۶۳۷۰۱	۴۶۳۸۸	۴۲۹۳۶	۴۹۵۲۷	۵۷۹۳۱	۴۸۵۴۶	۸۶۴۳۱	۷۱۲۵۹	۶۱۱۷۷	۶۹۵۳۵	۶۰۵۶۲	۶۴۸۳۲	۶۰۶۷۱	۶۰۱۰۶	زردآلو
۴۰۰۰۷۴	۳۹۵۳۴۲	۴۰۵۰۷۵	۳۷۸۹۳۷	۴۳۴۹۹۹	۳۸۶۸۳۴	۴۰۳۹۰۴	۳۷۴۳۴۹	۳۶۳۴۵۱	۳۶۱۳۰۶	۴۳۰۳۸۷	۴۱۶۸۴۶	۴۴۵۲۹۱	۴۵۸۶۷۱	۴۴۶۹۴۱	۴۰۸۷۳۱	موز
۲۵۰۱۰	۳۵۹۳۴	۲۲۱۳۳	۳۰۶۸۵	۲۸۲۵۹	۲۴۱۲۱	۳۲۵۲۴	۳۷۰۰۱	۲۵۴۴۷	۱۴۶۵۷	۳۳۴۷۲	۲۷۴۳۶	۲۶۹۶۲	۲۰۸۸۶	۳۳۷۴۹	۲۳۹۳۱	جو
۲۱۸۳۱	۱۶۶۰۱	۱۵۲۱۴	۱۶۷۴۲	۱۷۱۴۷	۱۶۵۰۶	۱۵۰۷۲	۱۳۰۳۰	۱۵۱۸۹	۱۳۹۵۸	۱۳۴۶۷	۱۲۷۱۲	۱۲۰۰۸	۱۲۱۵۹	۱۰۶۷۰	۱۱۰۱۹	لوبیا خشک
۱۸۵۰۸۲	۱۷۶۸۶۳	۱۷۳۱۱۳	۱۷۰۶۰۹	۱۶۲۹۲۳	۱۶۱۲۴۷	۱۴۲۶۸۴	۱۴۷۷۰۱	۱۵۱۴۷۰	۱۴۶۰۶۴	۱۲۸۲۷۴	۱۴۹۲۴۸	۱۳۸۴۹۶	۱۴۰۰۴۲	۱۴۱۹۹۲	۱۳۹۸۸۳	لوبیا سبز
۳۳۳۷۷۷	۳۱۳۷۸۷	۳۲۳۷۱۴	۳۴۸۹۳۱	۳۸۷۵۸۸	۳۳۸۹۸۳	۲۸۰۸۸۸	۳۲۳۹۵۳	۳۱۳۷۱۴	۳۲۶۰۹۰	۳۰۵۹۸۹	۳۴۳۹۳۵	۲۹۰۱۹۹	۲۹۰۷۹۶	۳۰۴۱۱۸	۲۹۳۴۰۲	کلم
۴۶۱۹۱	۳۸۴۴۵	۳۸۸۲۲	۴۰۸۳۲	۳۵۰۷۳	۴۰۱۷۷	۲۸۹۵۶	۳۰۹۵۹	۳۷۳۳۲	۳۹۳۷۹	۳۱۴۴۵	۳۶۷۹۵	۳۹۶۶۱	۳۰۷۵۸	۳۹۲۳۳	۳۷۵۹۵	گیلاس
۷۶۰۹	۹۵۶۷	۵۹۱۹	۸۹۷۸	۹۸۱۱	۸۵۶۰	۹۸۴۸	۹۸۰۳	۷۸۴۱	۳۰۷۸	۷۳۳۷	۶۲۷۲	۷۸۹۰	۶۹۰۵	۷۰۳۷	۳۶۷۴	نخود
۵۷۱۴۳	۴۸۸۴۴	۶۴۷۹۶	۵۵۰۹۶	۵۴۳۷۵	۵۳۴۳۴	۵۳۵۳۶	۵۲۶۳۲	۵۳۴۳۴	۴۸۸۲۴	۴۹۳۴۲	۴۶۸۵۹	۴۵۱۷۰	۴۳۵۹۸	۴۹۲۹۷	۱۴۴۰۹۵	خرما
۲۲۹۷۹	۲۴۵۲۲	۱۸۹۴۰	۲۴۶۵۲	۲۶۴۲۰	۲۴۳۶۲	۲۴۶۴۵	۲۰۹۸۷	۲۱۴۴۲	۱۸۲۷۴	۲۱۲۳۷	۲۱۹۵۴	۲۱۳۶۶	۲۲۷۶۸	۲۸۵۴۲	۳۱۳۸۹	انجیر
۴۶۶۵۱	۴۴۰۰۹	۴۴۵۲۵	۵۷۹۸۷	۶۱۰۰۲	۶۵۶۸۰	۲۱۴۸۱	۳۴۰۵۶	۴۴۸۵۷	۳۵۵۵۶	۴۰۰۰۰	۱۶۷۶۹۲	۱۶۵۴۵۵	۱۶۹۷۶۴	۲۴۹۰۶۵	۱۷۵۴۳۳	مرکبات
۶۶۸۳۳	۷۹۰۱۶	۵۶۳۰۰	۶۰۳۱۹	۶۰۹۴۸	۵۲۷۵۰	۵۳۶۶۴	۵۲۷۰۵	۵۸۰۹۴	۵۲۱۹۹	۶۰۳۴۶	۶۱۷۳۷	۵۰۰۳۴	۴۶۴۵۱	۵۶۰۰۶	۵۰۲۸۰	انگور
۱۸۱۲۷	۳۶۸۹۹	۱۵۳۷۱	۳۱۲۳۴	۲۹۰۷۶	۲۸۴۶۰	۲۲۷۳۳	۲۴۸۵۸	۲۲۸۶۵	۱۶۳۱۴	۲۱۰۹۷	۳۰۹۶۳	۱۸۱۶۴	۲۸۱۷۸	۲۱۴۹۵	۱۵۷۲۸	زیتون
۱۵۰۸۵	۲۱۵۴۶	۱۵۵۸۰	۲۲۰۱۷	۲۰۰۳۹	۱۶۴۶۳	۲۳۵۰۷	۲۴۶۴۰	۱۸۰۸۲	۱۱۸۴۰	۲۱۷۳۸	۱۸۳۱۰	۲۰۱۲۴	۱۴۹۱۷	۲۲۰۶۹	۱۲۹۶۲	جو دوسر
۲۷۰۲۳۹	۲۵۴۶۰۴	۲۶۴۳۲۹	۲۳۶۳۷۵	۲۸۹۱۷۹	۲۶۰۵۰۴	۲۵۳۳۳۳	۲۹۷۰۳۶	۲۷۰۶۵۷	۲۱۰۹۲۳	۲۲۰۲۷۰	۲۰۸۱۲۰	۲۰۸۲۶۱	۱۹۵۱۵۰	۱۹۳۶۷۳	۱۷۵۰۰۰	پیاز
۳۳۴۹۲۲	۳۰۱۲۶۴	۳۰۴۳۸۷	۳۰۷۴۰۶	۲۹۳۹۱۰	۳۱۸۵۴۵	۲۶۲۱۶۶	۲۸۹۲۳۸	۲۸۸۴۲۱	۲۶۹۸۴۴	۲۷۱۵۹۹	۲۶۳۵۹۳	۲۷۹۴۶۰	۲۵۹۹۲۶	۲۵۹۱۹۶	۲۴۷۴۲۱	سیب زمینی
۶۵۳۹۷	۵۰۱۱۱	۳۵۵۸۴	۴۳۲۰۱	۵۱۲۰۶	۴۳۴۷۲	۳۲۷۹۷	۳۶۶۲۰	۳۷۸۵۸	۳۳۹۷۲	۳۴۳۵۵	۳۳۲۰۱	۳۷۹۷۰	۳۸۷۰۴	۴۷۰۳۳	۵۰۰۰۰	سورقوم
۳۲۹۱۹	۲۷۹۱۲	۲۷۷۱۳	۲۴۸۹۳	۲۳۶۵۵	۲۲۱۸۹	۲۹۸۰۱	۲۶۷۴۴	۲۴۱۱۱	۲۴۹۰۷	۲۶۶۲۲	۲۲۹۰۴	۲۶۶۶۷	۲۶۷۹۵	۲۱۸۷۰	۲۲۸۵۷	سویا
۱۲۱۶۴	۱۱۹۹۳	۸۵۲۶	۱۲۶۳۴	۱۲۷۱۰	۱۰۲۱۶	۱۱۹۴۱	۱۲۲۰۲	۱۰۶۳۶	۷۳۸۷	۱۰۹۱۳	۹۶۹۱	۱۰۲۳۲	۱۰۱۱۴	۱۰۹۵۵	۷۵۷۳	دانه آفتاب گردان
۸۹۲۹۶۶	۸۰۹۲۲۴	۸۳۲۵۹۳	۷۵۴۶۵۲	۷۲۷۶۷۵	۷۵۱۵۹۸	۷۳۸۰۹۰	۷۶۵۷۹۹	۶۷۰۴۱۰	۶۶۵۴۶۳	۶۲۷۰۵۰	۶۲۶۸۲۸	۶۷۱۵۰۱	۶۳۰۱۲۷	۶۰۴۶۹۳	۶۱۱۳۲۸	گوجه
۲۹۸۰۶	۳۶۴۴۷	۲۳۷۱۸	۳۴۴۷۵	۳۰۴۹۸	۲۷۱۰۳	۳۲۴۸۳	۳۵۶۹۲	۲۸۷۵۵	۱۷۷۰۷	۳۲۶۲۸	۲۹۲۳۶	۲۸۳۴۷	۲۳۰۰۳	۳۰۹۹۷	۲۰۹۸۷	گندم
۱۰۰۰۰	۱۲۸۷۷	۴۱۴۵	۵۲۹۹	۷۷۰۶	۵۱۵۴	۷۵۶۰	۸۵۷۱	۶۶۲۳	۱۹۱۴	۸۲۷۱	۷۲۰۵	۷۵۵۷	۶۹۲۵	۸۹۹۹	۴۲۳۸	عدس

جدول ۱۷- عملکرد محصولات در کشور اسپانیا، (هکتوگرم/هکتار)، سالهای ۱۹۹۹ الی ۲۰۱۴. (منبع: faostat)

۲۰۱۴	۲۰۱۳	۲۰۱۲	۲۰۱۱	۲۰۱۰	۲۰۰۹	۲۰۰۸	۲۰۰۷	۲۰۰۶	۲۰۰۵	۲۰۰۴	۲۰۰۳	۲۰۰۲	۲۰۰۱	۲۰۰۰	۱۹۹۹	
۶۲۰۸۲۳	۵۴۵۹۹۲	۴۸۱۲۲۳	۶۷۰۲۶۴	۶۴۵۹۱۸	۶۰۱۹۷۹	۶۶۱۷۲۴	۷۲۱۱۷۸	۶۵۰۳۸۴	۷۷۴۲۱۰	۶۹۰۸۸۶	۸۸۱۱۰۱	۶۹۴۸۲۲	۹۱۷۴۰۹	۸۱۳۷۸۰	۹۸۸۴۰۰	سیب
۱۳۶۴۴۶	۱۳۱۷۷۶	۱۱۸۱۱۴	۸۶۸۸۰	۷۸۷۱۵	۹۵۲۲۱	۱۰۹۱۰۸	۸۹۰۲۳	۱۵۶۸۷۲	۱۳۷۱۶۷	۱۲۱۴۸۶	۱۴۳۸۴۰	۱۲۷۵۴۹	۱۳۴۷۶۷	۱۴۲۴۹۸	۱۴۸۹۲۴	زردآلو
۳۶۵۲۶۸	۳۶۰۹۸۷	۳۷۱۲۱۱	۳۴۶۵۰۰	۳۹۶۵۸۹	۳۵۲۵۲۲	۳۷۱۲۲۸	۳۵۸۱۷۷	۳۴۸۳۶۸	۳۴۵۱۵۶	۴۱۸۱۲۱	۴۰۲۰۹۰	۴۰۸۷۳۳	۴۲۱۹۳۱	۳۹۶۹۷۳	۳۶۴۹۱۵	موز
۶۹۸۳۱۰۹	۱۰۰۰۴۹۹۸	۵۹۵۶۳۰۰	۸۲۸۷۰۷۳	۸۱۵۴۳۹۲	۷۲۹۵۹۳۴	۱۱۲۶۱۱۰۰	۱۱۹۴۵۳۱۹	۸۱۳۶۳۸۹	۴۶۲۶۰۵۹	۱۰۶۳۹۸۱۷	۸۶۹۸۴۰۰	۸۳۶۲۳۲۸	۶۲۴۹۱۳۹	۱۱۰۶۳۰۰۸	۷۴۳۴۲۰۰	جو
۱۵۵۰۰	۱۱۳۳۷	۹۹۷۱	۱۱۷۰۱	۱۲۲۲۶	۱۳۱۷۵	۱۰۴۰۰	۱۱۰۸۵	۱۳۹۸۳	۱۴۸۱۵	۱۵۸۸۸	۱۴۸۲۳	۱۳۱۰۶	۱۵۴۲۰	۱۳۲۷۹	۲۲۳۰۰	لوبیا خشک
۱۸۸۲۱۰	۱۷۷۵۸۸	۱۶۷۸۱۶	۱۵۲۵۰۷	۱۴۴۲۰۱	۱۹۶۱۰۹	۱۸۷۶۷۲	۲۲۰۳۸۴	۲۴۷۸۹۶	۲۳۳۵۴۱	۲۲۹۴۰۵	۲۵۸۶۳۲	۲۶۹۷۶۳	۲۶۹۸۴۶	۲۸۵۸۸۶	۲۹۷۵۴۵	لوبیا سبز
۱۵۰۵۰۰	۱۹۵۳۰۱	۲۱۵۸۸۵	۲۱۳۱۲۷	۱۹۳۶۰۰	۲۰۰۰۰۰	۲۵۱۹۰۰	۲۵۴۵۳۰	۲۵۹۱۵۹	۲۸۲۰۰۳	۲۴۲۲۷۴	۲۶۸۵۷۹	۲۶۹۸۸۵	۲۸۸۶۴۴	۳۰۸۷۱۰	۳۲۵۷۳۵	کلم
۱۱۸۲۲۰	۹۷۴۸۹	۹۶۹۴۶	۱۰۱۹۴۵	۸۵۱۹۲	۹۷۶۴۵	۶۹۷۰۰	۷۳۲۰۰	۸۸۲۰۰	۹۲۶۰۰	۸۱۳۰۰	۱۰۵۷۰۰	۱۱۳۱۰۰	۸۵۶۰۰	۱۱۲۹۰۰	۱۰۸۶۵۰	گیلاس
۳۵۰۰۰	۲۶۰۷۳	۲۰۰۳۰	۳۲۴۰۸	۳۰۱۴۳	۲۱۵۶۸	۲۰۵۱۵	۳۰۰۲۹	۱۹۷۶۴	۱۸۷۸۳	۵۹۳۹۰	۵۱۱۳۲	۷۰۴۶۷	۵۶۹۴۹	۵۵۵۱۲	۳۰۲۰۰	نخود
۴۰۰۰	۲۸۷۲	۳۹۷۲	۳۷۴۱	۴۰۰۲	۴۴۳۵	۴۴۸۱	۵۰۰۰	۴۶۲۲	۴۳۶۰	۴۲۷۳	۳۵۸۰	۳۴۵۱	۳۷۳۲	۳۷۱۷	۷۵۶۵	خرما
۲۸۸۹۶	۳۰۴۳۴	۲۳۲۸۵	۲۸۹۹۳	۳۰۳۵۱	۲۹۱۲۰	۳۰۸۲۸	۲۵۹۰۶	۲۶۴۴۲	۳۵۲۹۵	۴۱۲۹۷	۴۳۵۳۳	۴۱۱۳۰	۴۳۱۶۳	۵۶۰۱۴	۶۳۵۷۰	انجیر
۱۲۰۵۰	۶۰۶۰	۶۰۹۱	۱۵۷۶۱	۱۶۰۰۷	۲۳۷۹۶	۴۸۱۶	۱۲۹۲۱	۲۰۹۱۷	۱۳۲۴۸	۱۰۰۰۰	۱۰۹۰۰	۱۸۲۰۰	۹۳۷۱	۱۰۶۶۰	۷۲۹۸	مرکبات
۶۲۲۲۵۸۴	۷۴۸۲۵۳۹	۵۳۳۲۱۶۳	۵۸۰۹۳۱۵	۶۱۰۷۶۱۷	۵۵۳۵۳۳۳	۵۹۵۱۵۸۱	۵۹۶۲۶۶۳	۶۵۹۵۰۵۶	۶۰۶۲۵۰۰	۷۰۶۴۲۰۱	۷۲۴۰۵۰۰	۵۹۳۴۵۵۷	۵۲۷۱۷۴۰	۶۵۳۹۸۱۲	۵۶۰۷۶۶۰	انگور
۴۵۶۰۴۰۰	۹۲۵۰۶۱۰	۳۸۴۹۳۰۰	۷۸۲۰۰۶۰	۷۱۹۷۶۰۰	۶۹۷۲۰۹۴	۵۵۷۰۷۲۷	۶۱۴۰۲۵۱	۵۶۷۹۰۲۱	۴۰۲۱۷۲۰	۵۲۰۰۰۲۹	۷۵۵۳۵۶۶	۴۴۱۴۹۱۱	۶۷۶۲۶۰۰	۴۹۴۳۸۰۰	۳۴۶۰۱۰۰	زیتون
۶۴۹۰۹۷	۹۵۷۷۰۰	۶۸۳۵۰۰	۱۱۱۹۲۱۴	۱۰۲۴۶۶۱	۹۲۳۹۶۶	۱۱۸۸۳۰۰	۱۳۰۹۴۵۰	۹۴۸۱۸۵	۵۴۲۱۰۸	۱۰۴۲۹۷۵	۸۷۳۴۰۰	۹۱۶۰۰۰	۶۶۵۲۰۰	۹۵۳۶۹۲	۵۳۰۸۰۰	جو دوسر
۲۰۵۰۹	۱۹۲۹۹	۲۱۶۷۵	۲۲۱۷۲	۳۳۳۸۸	۳۴۰۶۰	۳۸۰۰۰	۳۴۲۷۸	۲۹۲۵۸	۲۱۷۰۴	۲۱۶۹۴	۱۹۶۵۶	۲۶۴۹۵	۲۶۵۲۰	۳۱۲۵۳	۳۵۰۰۰	پیاز
۲۵۴۳۹۳۰	۲۱۸۲۰۸۲	۲۱۹۲۲۸۴	۲۴۵۵۱۰۱	۲۳۲۶۶۵۴	۲۷۱۹۲۹۱	۲۱۴۵۱۷۱	۲۴۷۹۵۸۲	۲۵۱۵۰۰۱	۲۵۶۳۴۶۴	۲۷۷۳۵۶۷	۲۶۶۴۹۵۵	۳۰۷۸۱۴۰	۲۹۹۲۴۲۲	۳۰۷۸۰۵۹	۳۳۶۷۴۰۰	سیب زمینی
۴۷۶۶۱	۴۵۱۰۰	۲۷۴۰۰	۳۶۶۴۳	۳۶۵۶۱	۳۲۷۸۲	۲۲۳۹۷	۲۶۰۰۰	۲۰۵۱۹	۲۲۱۱۹	۲۴۵۸۱	۲۱۳۱۵	۲۸۸۴۶	۳۳۰۸۴	۴۱۵۸۷	۴۷۰۰۰	سورقوم
۲۶۵۰	۱۳۹۰	۱۳۳۳	۱۷۴۰	۱۸۱۲	۲۷۶۷	۷۴۸	۹۲۰	۱۵۱۹	۲۷۹۷	۳۹۴	۶۲۳	۱۶۰۰	۶۶۳۷	۶۶۷۷	۹۶۰۰	سویا
۹۵۲۹۸۶	۱۰۳۸۰۷۱	۶۴۲۰۱۷	۱۰۹۰۱۷۱	۸۸۷۰۰۰	۸۶۹۵۴۰	۸۷۲۶۸۷	۷۳۳۱۵۴	۶۶۲۰۸۳	۳۸۱۲۷۵	۸۲۰۸۷۲	۷۶۲۵۲۴	۷۷۱۱۰۷	۸۷۱۰۰۲	۹۱۸۹۹۹	۶۴۴۶۰۰	دانه آفتاب گردان
۴۸۸۸۸۸۰	۳۷۷۲۸۴۶	۴۰۴۶۴۰۰	۳۸۶۴۱۲۰	۴۳۱۲۷۰۹	۴۷۹۸۰۵۳	۴۰۴۹۷۵۳	۴۰۸۱۴۷۷	۳۸۰۰۵۵۲	۴۸۱۰۳۰۱	۴۳۸۳۲۰۲	۳۹۶۷۳۲۷	۳۹۷۹۷۱۸	۳۷۷۱۶۹۱	۳۷۶۶۳۲۸	۳۸۷۴۷۲۰	گوجه
۶۴۷۱۴۰۰	۷۷۴۴۹۲۸	۵۱۸۹۸۲۸	۶۸۷۶۶۵۷	۵۹۴۱۱۹۷	۴۸۰۴۷۷۲	۶۷۱۴۳۰۰	۶۴۳۶۳۵۹	۵۵۲۱۵۸۲	۴۰۲۶۶۹۴	۷۰۹۶۷۲۴	۶۲۹۰۱۰۰	۶۸۲۲۱۶۰	۵۰۰۷۶۹۸	۷۲۹۳۶۲۳	۵۰۸۳۸۰۰	گندم
۵۴۰۰۰	۴۰۵۷۰	۱۵۰۴۶	۲۰۴۲۶	۲۲۷۱۵	۱۱۹۰۰	۱۲۸۰۰	۱۴۴۹۶	۱۲۰۰۵	۶۹۲۱	۲۷۳۷۸	۲۰۶۹۶	۲۲۴۶۷	۱۹۰۸۸	۲۱۹۷۸	۸۹۰۰	عدس

جدول ۱۸- مقدار تولید در کشور اسپانیا، (تن)، سالهای ۱۹۹۹ الی ۲۰۱۴. (منبع: faostat)

۲۰۱۳	۲۰۱۲	۲۰۱۱	۲۰۱۰	۲۰۰۹	۲۰۰۸	۲۰۰۷	۲۰۰۶	۲۰۰۵	۲۰۰۴	۲۰۰۳	۲۰۰۲	۲۰۰۱	۲۰۰۰	۱۹۹۹	
۶۹۰۰۰۰	۷۲۰۰۰۰	۶۸۰۰۰۰	۷۰۰۰۰۰	۷۵۰۰۰۰	۸۰۰۰۰۰	۸۵۰۰۰۰	۸۲۰۰۰۰	۸۲۰۰۰۰	۸۲۰۰۰۰	۷۹۳۴۰۳	۵۹۰۰۰۰	۵۷۰۰۰۰	۵۸۰۰۰۰	۵۸۰۰۰۰	جو
۵۰۰۰	۵۰۰۰	۵۰۰۰	۵۰۰۰	۵۰۰۰	۵۰۰۰	۴۸۰۰	۴۶۰۰	۴۸۰۰	۴۸۰۰	۴۸۶۸	۵۴۹۸	۵۴۰۰	۵۵۰۰	۳۰۰۰	لوبیا خشک
۲۵۰۰	۲۵۰۰	۲۵۰۰	۲۵۰۰	۲۵۰۰	۲۴۰۰	۲۰۰۰	۲۶۰۰	۲۵۰۰	۶۰۰۰	۷۸۱۵	۷۵۰۰	۶۹۰۰	۶۷۰۰	۶۷۰۰	نخود
۱۳۰۰۰۰	۱۳۰۰۰۰	۱۳۲۰۰۰	۱۵۲۰۰۰	۱۶۱۰۰۰	۱۶۶۰۰۰	۱۵۱۰۰۰	۲۷۸۰۰۰	۱۵۷۰۰۰	۱۳۷۰۰۰	۱۴۱۸۰۳	۱۰۰۵۰۰	۱۰۸۰۰۰	۸۵۰۰۰	۸۵۰۰۰	جو دوسر
۱۰۰۰۰۰	۹۹۰۰۰	۱۰۳۵۰۰	۱۱۱۷۰۰	۱۱۰۳۰۰	۱۲۱۴۰۰	۱۱۷۴۰۰	۱۲۳۰۰۰	۱۲۵۰۰۰	۱۳۶۳۰۰	۱۴۵۹۳۰	۱۵۷۳۰۰	۱۶۲۴۰۰	۱۸۳۱۰۰	۱۸۳۱۰۰	سیب زمینی
۳۰۰	۳۰۰	۳۱۰	۳۱۰	۲۵۰	۲۷۰	۲۵۰	۲۶۰	۲۰۰	۲۴۰	۲۶۵	۳۰۳	۳۰۰	۳۰۰	۳۰۰	سورقوم
۹۰	۹۰	۸۰	۹۰	۹۰	۱۵۰	۳۱	۴۳	۵۵	۵۵	۷	۱۴	۶۳	۳۰۰	۳۰۰	سویا
۴۰۰۰	۴۱۰۰	۳۶۵۰	۴۱۰۰	۳۳۰۰	۴۱۰۰	۳۵۰۰	۲۹۰۰	۳۰۰۰	۲۵۰۰	۳۶۲۱	۳۵۶۴	۴۱۰۰	۴۰۰۰	۴۰۰۰	دانه آفتاب گردان
۲۸۰۰۰۰	۲۷۹۲۰۰	۴۰۴۵۰۰	۴۵۸۰۰۰	۴۳۸۰۰۰	۴۰۷۰۰۰	۴۷۵۰۰۰	۴۲۴۰۰۰	۴۴۰۰۰۰	۵۲۳۰۰۰	۵۰۶۹۵۶	۴۱۱۴۰۰	۴۰۳۶۰۰	۴۴۵۱۱۱	۴۴۵۰۰۰	گندم
۲۰۰۰	۲۰۰۰	۲۰۰۰	۲۰۰۰	۲۰۰۰	۲۰۰۰	۱۵۰۰	۱۵۰۰	۱۶۰۰	۳۰۰۰	۲۸۰۳	۳۱۸۲	۲۵۰۰	۲۳۰۰	۲۳۰۰	عدس

جدول ۱۹- مقدار بذر در کشور اسپانیا، (تن)، سالهای ۱۹۹۹ الی ۲۰۱۴. (منبع: faostat)

۲۰۱۳	۲۰۱۲	۲۰۱۱	۲۰۱۰	۲۰۰۹	۲۰۰۸	۲۰۰۷	۲۰۰۶	۲۰۰۵	۲۰۰۴	۲۰۰۳	۲۰۰۲	۲۰۰۱	۲۰۰۰	۱۹۹۹	
۳۵۴.۳۶۱۴۳	۲۶۸.۱۵۸۶۴	۳۱۸.۵۶۱۵۸۴	۲۹۲.۸۷۲۸۱۹	۲۴۹.۹۸۸۵۰۱	۳۷۹.۸۷۲۹۱۹	۴۱۷.۶۲۹۵۳۱	۲۶۹.۷۴۰۶۹۸	۲۷۵.۸۴۰۱۳	۳۱۶.۹۶۴۱۵۲	۳۹۱.۸۰۶۳۲۹	۲۳۶.۷۱۸۳۵۷	۲۴۰.۴۵۱۱۴۹	۱۹۱.۲۶۱۰۵۷	۳۵۴.۲۳۶۷۳۸	سیب
۱۴۰.۱۲۸۲۷۳	۱۰۹.۸۶۳۰۸	۸۹.۹۹۳۲	۷۱.۷۷۵۶۵۱	۷۵.۸۴۶۱۷۲	۱۰۹.۹۲۷۱۴۶	۸۱.۸۷۴۱۴۲	۸۷.۹۴۹۸۱۹	۱۱۵.۱۷۰۷۴۵	۱۳۱.۲۵۷۲۷۹	۱۳۱.۹۸۳۵۳۳	۵۴.۹۷۸۴۳۱	۵۰.۱۳۱۹۱۶	۴۵.۸۴۵۰۹۲	۶۸.۴۴۶۶۴	زردآلو
۲۴۴.۲۸۷۰۳۱	۱۹۲.۰۲۴۶۱۵	۲۸۰.۵۶۸۷۵	۱۷۱.۴۷۲۵۶	۲۳۰.۳۱۴۳۷۳	۲۵۴.۷۰۸۷۱	۲۲۰.۴۲۷۶۴۱	۱۹۱.۳۷۴۶۳۱	۲۳۹.۶۹۸۷۵۶	۱۲۹.۴۴۳۰۴۴	۱۳۶.۱۴۲۶۰۵	۱۰۵.۳۹۹۸۶۹	۸۹.۳۷۰۲۶۸	۸۳.۹۷۳۰۷۸	۱۵۱.۸۹۴۴۴	موز
۲۴۱۳.۸۰۱۳۹۴	۱۷۱۱.۰۷۹۱۹۲	۲۳۴۲.۱۱۳۶۳۹	۱۶۱۲.۶۳۸۳۱۳	۱۲۶۳.۶۱۵۲۳۶	۲۷۹۹.۲۹۶۱۱۹	۳۰۰۶.۰۲۴۰۲	۱۲۸۴.۲۰۷۰۰۸	۷۶۶.۴۷۰۵۰۵	۱۶۶۶.۷۹۴۶۳	۱۱۹۷.۷۰۱۸۹۴	۹۲۸.۶۶۴۸۶	۶۹۵.۰۹۵۵۶۸	۱۱۶۵.۰۱۳۸۰۳	۹۴۶.۴۸۱۲۸۸	جو
۳۷۸.۶۵۸۹۱۷	۳۳۶.۲۱۴۱۴	۲۳.۹۸۸۴۶۲	۳۰.۱۸۸۵۸	۲۸.۶۲۰۱۰۱	۳۸.۲۱۶۶۶۹	۳۰.۲۱۵۵۰۳	۳۱.۱۰۸۶۸۳	۲۸.۹۲۶۳۶۳	۲۶.۹۸۲۴۶۸	۲۴.۲۷۷۱۹۵	۲۳.۴۲۱۴۴۴	۱۸.۰۳۲۹۷۳	۱۷.۸۳۴۶۱۳	۱۷.۳۵۷۸۳۲	لوبیا خشک
۳۷۸.۶۵۸۹۱۷	۳۶۹.۷۱۱۴۱	۳۲۵.۳۴۸۲۶۷	۳۲۲.۵۳۱۷۲۲	۴۳۴.۷۳۵۵۲۱	۴۹۳.۰۷۳۰۴۶	۵۲۲.۰۳۰۷۴۳	۵۱۴.۳۷۴۰۳۹	۵۱۲.۲۳۳۰۳	۴۳۸.۳۸۳۴۶۶	۴۶۷.۰۳۷۵۲	۳۷۲.۹۵۲۸۹۷	۳۶۹.۲۵۶۴۱۷	۳۶۰.۲۴۱۱۰۴	۴۳۶.۰۹۶۶۹۴	لوبیا سبز
۷۱.۲۲۱۱۸۶	۷۲.۵۱۶۷۱۸	۷۳.۱۱۴۴۰۱	۶۳.۸۶۲۵۲۶	۸۱.۲۷۷۷۷۸	۱۱۰.۵۸۶۲۴۱	۱۰۴.۳۱۱۴۹۸	۹۷.۷۵۳۹۶۴	۱۱۳.۱۲۰۷۴	۷۵.۹۳۸۸۴	۱۰۲.۷۵۹۳۳۴	۹۱.۹۴۶۹۰۷	۷۲.۷۶۰۹۸۲	۷۸.۱۲۹۸۳۶	۸۲.۸۷۱۶۱۸	کلم
۱۹۸.۰۲۱۴۹۵	۱۷۴.۲۸۳۳۴۶	۱۹۰.۳۲۵۶۵۱	۱۶۲.۹۹۶۹۵۷	۱۶۷.۷۳۲۴۱۱	۱۹۳.۵۵۸۱۵۹	۱۹۶.۷۱۸۰۶۷	۱۶۵.۵۰۲۰۹۶	۲۰۰.۸۳۶۳۸۶	۲۳۶.۴۲۷۵۹۱	۱۹۰.۱۵۷۲۲۷	۱۲۳.۸۹۸۳۱۳	۱۳۰.۳۸۶۴۷۷	۱۴۰.۳۹۱۴۳۶	۱۲۶.۹۲۴۴۴۶	گیلاس
۲۳.۴۰۸۹۴۵	۱۸.۳۶۷۹۲۳	۲۹.۳۷۸۷۵۲	۲۴.۹۱۹۵۳۵	۲۰.۰۹۱۱۹۱	۱۹.۷۵۲۴۶۷	۲۶.۰۳۲۹۵۲	۱۳.۹۲۴۶۱۴	۱۲.۱۹۰۸۸۷	۴۰.۸۳۳۴۲۸	۳۷.۴۵۳۰۳۴	۴۶.۴۲۳۰۴۶	۴۱.۶۵۰۰۲۸	۳۹.۵۷۵۲۵۷	۲۵.۷۸۷۹۰۵	نخود
۱۲.۴۹۲۳۱۴	۱۱.۳۶۱۸۹۸	۱۰.۷۶۷۴۸۲	۱۱.۶۱۸۰۷	۱۲.۱۳۸۸۴۲	۱۶.۲۱۰۸۳۳	۱۶.۹۲۵۲۹۴	۱۸.۵۶۶۳۱۹	۸.۸۵۳۳۲۲	۱۱.۴۲۲۱۷۳	۷.۸۸۲۹۶۹	۶.۰۷۳۴۶۳	۵.۱۲۵۹۰۵	۹.۲۶۲۳۵۱	۲۱.۱۹۲۰۰۶	خرما
۴۳.۵۷۳۷۱	۴۰.۰۳۷۰۳۸	۴۷.۰۰۸۹۲۸	۵۳.۱۳۰۲۲۴	۴۰.۱۰۴۷۱۱	۵۰.۰۸۴۳۳۳	۴۶.۷۴۵۸۶۹	۳۴.۳۶۳۹۲	۵۵.۵۳۲۷۴۹	۶۲.۴۳۵۱۹۴	۵۰.۲۶۲۴۶۲	۳۵.۰۳۱۳۸۸	۶۴.۱۹۷۳۴۸	۸۱.۳۴۷۶۱۶	۹۹.۲۴۶۴۸۶	انجیر
۶۱۴.۵۷۹۵۶۹	۴۰۸۷.۸۸۸۷۳۱	۴۸۴۹.۱۶۴۳۲۶	۴۹۶۴.۰۴۶۰۸	۴۳۶۲.۱۴۹۹۲۲	۴۶۶۲.۴۰۴۳۱۴	۴۴۸۱.۸۵۹۸۴۶	۴۱۶۷.۰۳۵۲۴۷	۳۸۱۳.۹۵۶۷۹۲	۳۶۳۶.۱۴۱۵۲۳	۳۴۹۷.۵۳۳۲۹۵	۲۴۱۸.۳۸۸۱۶۵	۲۱۴۵.۰۰۹۲۰۲	۲۶۳۳.۶۲۵۰۱۴	۲۷۲۱.۸۸۴۶۹	انگور
۴۴۳۵.۱۶۲۷۱۳	۲۲۲۹.۱۱۸۰۷۳	۴۳۰۷.۵۴۹۷۱۷	۴۵۸۸.۴۷	۴۵۵۲.۱۹۶۳۷۴	۴۲۶۱.۲۲۹۵۳۱	۵۵۱۲.۵۱۰۶۵۸	۴۸۸۱.۰۶۹۳۸۲	۲۷۸۰.۵۹۳۱۷۸	۳۳۴۲.۵۱۷۵۳۱	۴۲۲۸.۴۶۹۸۲۲	۱۹۱۹.۶۱۳۲۳۵	۳۰۱۱.۲۳۳۰۳۳	۲۷۱۳.۲۹۹۰۴۳	۲۲۶۱.۱۹۷۵۵۴	زیتون
۲۱۴.۳۵۶۷۸۸	۱۹۰.۲۴۰۸۳۳	۲۸۲.۱۳۵۱۹۶	۱۸۸.۳۴۸۸۷۱	۱۶۲.۸۴۵۴۸۳	۲۹۷.۸۲۵۷۸۲	۲۸۳.۹۳۴۰۱	۱۵۲.۳۹۵۱۳۵	۹۵.۸۹۷۳۹۳	۱۶۲.۰۹۱۸۹۵	۱۲۱.۲۴۶۱۱۴	۱۰۸.۶۲۱۵۰۷	۷۴.۲۲۶۷۲۲	۱۰۴.۰۳۲۱	۷۲.۰۴۶۹۹	جو دوسر
۴۰.۵۵۸۴۹	۳۶.۸۸۸۴۶۲	۴۱.۳۸۱۱۱۵	۴۶.۳۱۴۴۷۴	۴۵.۰۶۳۴۶۷	۴۴.۵۹۷۵۲۱	۴۱.۶۱۲۵۳۱	۲۶.۵۴۶۷۰۶	۱۹.۷۳۷۶۴۳	۳۳.۱۰۰۳۸۵	۲۸.۰۸۰۲۹۴	۲۱.۹۲۸۱۳۲	۱۵.۹۳۱۴۹۷	۱۷.۸۶۲۰۳۸	۱۹.۳۳۸۳۱۱	پیاز
۱۰۱۶.۳۵۹۰۵۷	۶۸۵.۳۹۶۶۱	۷۲۵.۲۷۷۷۵۴	۷۹۳.۸۱۷۶۰۸	۵۶۶.۵۱۸۹۵۸	۷۰۹.۸۴۶۳۱۶	۸۳۱.۲۹۸۴۰۱	۸۴۶.۰۱۶۶۸۸	۵۴۹.۲۷۳۰۷۲	۷۶۵.۵۴۲۰۰۴	۶۴۰.۶۴۷۳۲۱	۴۷۲.۱۹۹۷۷۹	۵۵۳.۲۱۹۳۳	۴۷۲.۱۶۸۲۱	۵۳۲.۴۰۳۶۳۶	سیب زمینی
۱۱.۵۵۱۷۶۸	۱۴.۳۸۷۸۸۵	۱۰.۱۷۸۶۱۱	۹.۰۴۴۰۳۷	۶.۲۲۴۰۲۷	۵.۴۱۹۸۳۵	۷.۰۵۹۵۹۶	۳.۸۵۶۹۶۸	۳.۶۹۲۳۵۱	۴.۲۴۸۰۷۱	۳.۵۳۶۳۲۵	۳.۴۷۴۹۲۵	۴.۱۹۵۰۶۲	۵.۴۰۶۲۱۴	۷.۰۵۵۳۶۷	سورقوم
۰.۸۷۰۸۷۷	۰.۶۷۸۹۲۳	۰.۷۹۳۵۶۹	۰.۷۷۹۱۶	۱.۱۸۵۵۸۳	۰.۲۹۹۱۳۳	۰.۳۰۸۶۸۹	۰.۴۰۷۵۹۶	۰.۷۵۲۶۲۵	۰.۱۱۵۶۰۷	۰.۱۵۰۴۷	۰.۲۸۱۵۸۶	۱.۳۹۹۸۳۹	۱.۳۱۱۵۱۲	۲.۰۰۱۵۷۷	سویا
۴۶۴.۴۳۹۰۵۵	۳۹۷.۱۱۲۳۰۸	۵۷۵.۵۱۹۴۴	۴۲۶.۴۶۰۲۶۳	۲۷۱.۹۷۲۷۸۹	۴۹۴.۸۴۳۴۹۲	۳۹۶.۲۲۶۹۴۲	۱۸۳.۸۱۰۰۴۲	۱۲۰.۱۶۸۷۳۵	۲۲۷.۵۹۲۳۶۸	۱۸۶.۷۵۰۹۳۴	۱۸۹.۴۱۰۸۹۷	۱۹۹.۲۱۶۷۷۸	۱۴۷.۸۳۲۲۲۹	۱۴۵.۷۷۷۴۱۵	دانه آفتاب گردان
۲۶۵۱.۶۷۷۹۲۲	۲۸۰۳.۴۲۸۹۲۳	۲۳۶۴.۶۲۶۷۶۷	۳۹۸۶.۴۱۸۵۱۶	۳۸۷۹.۰۹۲۵۷۱	۳۴۹۳.۴۶۴۰۲۱	۳۵۸۷.۵۷۱۸۷۸	۲۸۰۶۰۰۲۸۳۷۹	۳۱۲۸.۰۶۲۳۰۵	۲۲۴۵.۲۵۷۱۶۴	۳۱۱۴.۰۸۰۳۳۲	۲۳۹۳.۳۳۲۰۹۳	۱۷۵۷.۴۸۳۳۸۱	۲۲۲۴.۲۵۳۱۶۱	۱۹۳۶.۰۶۴۳۸۷	گوچه
۲۱۵۴.۷۹۳۱۱	۱۴۷۷.۹۶۰۷۳۱	۲۱۹۷.۶۶۴۹۶۶	۱۳۶۴.۱۳۰۱۰۱	۱۰۶۹.۷۲۹۰۹۹	۲۱۵۲.۹۴۳۷۷۵	۱۸۵۵.۲۴۶۱۹۷	۹۶۵.۷۸۹۹۸۳	۷۰۲.۲۷۸۳۸۶	۱۲۵۲.۹۲۰۸۸۶	۹۷۹.۶۸۴۴۴۲	۸۶۰.۳۵۲۶۶	۶۵۹.۱۶۲۷۱۱	۸۷۲.۹۱۴۰۰۲	۷۳۴.۴۳۹۶۰۶	گندم
۲۹.۷۳۰۷۶۷	۱۵.۳۳۳۴۱۷	۲۱.۶۱۴۶۸	۳۵.۸۳۸۳۳۴	۱۰۰۴۷۲۳۶	۱۰.۸۵۶۱۲۲	۱۲.۰۹۰۱۲۵	۸.۵۹۶۷۳۶	۴۰.۵۲۲۷۹	۱۴.۲۹۶۴۵۶	۱۱.۳۲۸۶۳۸	۹.۰۴۹۷۹۳	۷.۶۸۱۲۷۲	۹.۴۰۷۵۷۱	۴.۴۶۰۳۰۲	عدس

جدول ۲۰- ارزش محصولات در کشور اسپانیا، (میلیون دلار آمریکا)، سالهای ۱۹۹۹ الی ۲۰۱۳. (منبع: faostat)

سهم کشاورزی در تولید ناخالص داخلی^۱ اسپانیا:

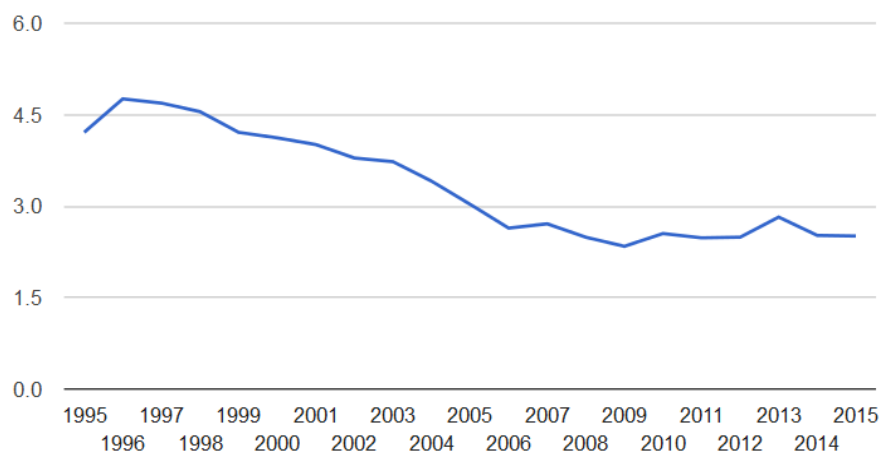
به طور کلی طبق تخمین های پورتال اقتصاد و تجارت اسپانیا در سال ۲۰۱۵، کشاورزی تنها ۲/۵ درصد از تولید ناخالص داخلی را برعهده دارد و این درحالیست که بخش خدمات ۷۴/۸ درصد و بخش صنعت ۲۲/۷ درصد از تولید ناخالص داخلی را تامین میکند.

در طول سال های ۱۹۷۰ - ۲۰۰۳، نسبت تولید ناخالص داخلی از کشاورزی و از ۱۱/۳ درصد به ۳ درصد و نیز نسبت نیروی کار شاغل در بخش کشاورزی از ۲۶ درصد به ۷ درصد کاهش یافت. گندمزار های قابل کشت در سال ۲۰۰۳، ۱۸،۷۱۵،۰۰۰ هکتار از زمین اسپانیا را میپوشاند که ۶۷ درصد آن برای محصولات زراعی و ۳۳ درصد آن برای محصولات باغی مثل درختان زیتون، انگور و باغات دیگر استفاده می شده است.

در سال ۲۰۰۳، خروجی محصولات اسپانیا، سومین ارزش بالا را در اتحادیه ی اروپا (بالای ۲۷/۱ میلیارد یورو) داشت. محصولات کشاورزی برداشت شده در سال ۲۰۰۴ شامل گندم (۷،۱۰۸ هزار تن)، جو (۱۰،۶۰۹ هزار تن)، ذرت (۴،۷۴۸ هزار تن)، لوبیا (۱۹ هزار تن)، چغندر قند (۶،۹۹۷) هزار تن، دانه ی آفتابگردان (۷۸۵ هزار تن)، انگور (۷،۱۴۸ هزارتن)، هلو (۱،۱۰۷ هزارتن)، سیب زمینی (۲،۵۷۰ هزارتن) و گوجه فرنگی (۴،۳۶۷ هزارتن) می باشد. مهمترین باغهای انگور در جهان، در آندلس اسپانیا مستقر است. پس از فرانسه و ایتالیا، اسپانیا در تولید آب انگور، در جهان با تولید حدود ۴۲۱ میلیون لیتر در سال ۲۰۰۴ پیشرو می باشد.^۲

¹ GDP

² Encyclopedia.com

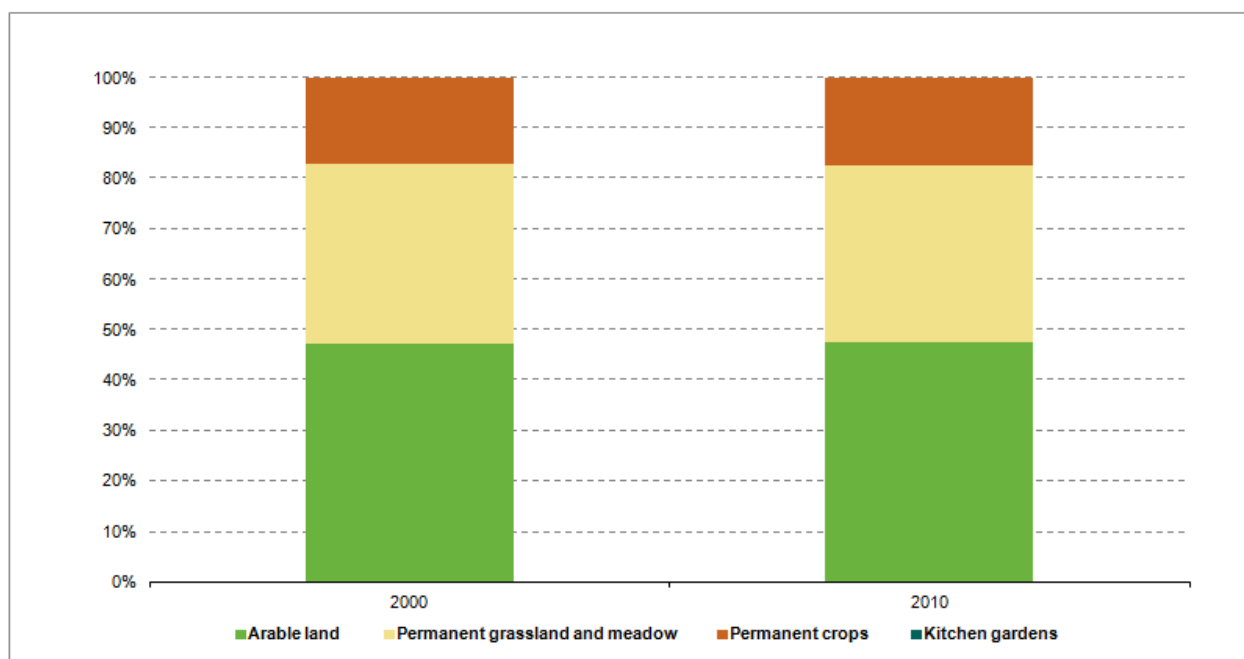

شکل ۲۷- سهم کشاورزی از تولید ناخالص داخلی اسپانیا (درصد) طی سالهای ۱۹۹۵ الی ۲۰۱۵. (منبع: بانک جهانی^۱). طبق اطلاعات این نمودار، مقدار میانگین برای سال های ۱۹۹۵ تا ۲۰۱۵، سهم کشاورزی از GDP اسپانیا، ۳/۳۴ درصد گزارش شده است. کمترین میزان برای سال ۲۰۰۹، ۲/۳۴ درصد و بیشترین میزان برای سال ۱۹۹۶، ۴/۷۶ درصد بوده است.

اراضی کشاورزی در اسپانیا:

اراضی کشاورزی در اسپانیا به شرح زیر تقسیم بندی می شود:

¹ World bank portal

شکل ۲۸- اراضی کشاورزی اسپانیا به تفکیک کاربری، سالهای ۲۰۰۰ و ۲۰۱۰. (منبع: Eurostat). براین اساس، بیشترین اراضی مربوط به اراضی زراعی با ۴۷ درصد از زمین های کشاورزی و کمترین مربوط به محصولات دائمی گزارش شده است.

• زمین های زراعی

در اسپانیا، زمین زراعی، بین سال های ۲۰۰۰ تا ۲۰۱۰، حدود ۸/۷ درصد کاهش داشته است. این کاهش عمدتاً در زمین های زراعی با کشت غلات (تا ۱۰ درصد کاهش) و محصولات صنعتی (تا ۲۱ درصد کاهش) بوده است. در جدول زیر، کاهش نسبی زمین های زراعی به تفکیک محصولات در سال ۲۰۰۰ و ۲۰۱۰ و درصد تغییرات بین این سالها نشان داده شده است.

Land use	2000		2010		change 2010/2000 (%)
	Ha	% of UAA	Ha	% of UAA	
Land use	26 158 410	100.0	23 752 690	100.0	-9.2
Arable land	12 363 770	47.3	11 286 010	47.5	-8.7
Cereals	6 989 410	26.7	6 291 820	26.5	-10.0
Pulses (total)	365 250	1.4	318 130	1.3	-12.9
Potatoes	77 680	0.3	61 890	0.3	-20.3
Sugar beet	131 890	0.5	48 580	0.2	-63.2
Fodder roots and brassicas	9 760	0.0	17 550	0.1	79.8
Industrial crops (total)	1 142 400	4.4	900 440	3.8	-21.2
Fresh vegetables, melons, strawberries	285 060	1.1	236 490	1.0	-17.0
Flowers and ornamental plants (total)	8 150	0.0	6 610	0.0	-18.9
Fodder crops	784 230	3.0	736 100	3.1	-6.1
Seeds and seedlings	1 900	0.0	4 430	0.0	133.2
Other crops on arable land	3 870	0.0	0	0.0	-100.0
Fallow land - total	2 564 160	9.8	2 663 960	11.2	3.9
Kitchen gardens	4 150	0.0	3 050	0.0	-26.5
Permanent grassland and meadow	9 368 390	35.8	8 377 390	35.3	-10.6
Pasture and meadow	3 565 420	13.6	3 098 490	13.0	-13.1
Rough grazings	5 802 970	22.2	4 973 410	20.9	-14.3
Permanent grassland and meadow - not used for production, eligible for subsidies	-	-	305 490	1.3	-
Permanent crops	4 422 090	16.9	4 086 240	17.2	-7.6
Fruit and berry plantations	860 030	3.3	749 550	3.2	-12.8
Citrus plantations	273 180	1.0	287 570	1.2	5.3
Olive plantations	2 220 270	8.5	2 153 730	9.1	-3.0
Vineyards	1 010 070	3.9	852 620	3.6	-15.6
Nurseries	5 830	0.0	8 780	0.0	50.6
Other permanent crops	49 080	0.2	31 900	0.1	-35.0
Permanent crops under glass	3 640	0.0	2 100	0.0	-42.3

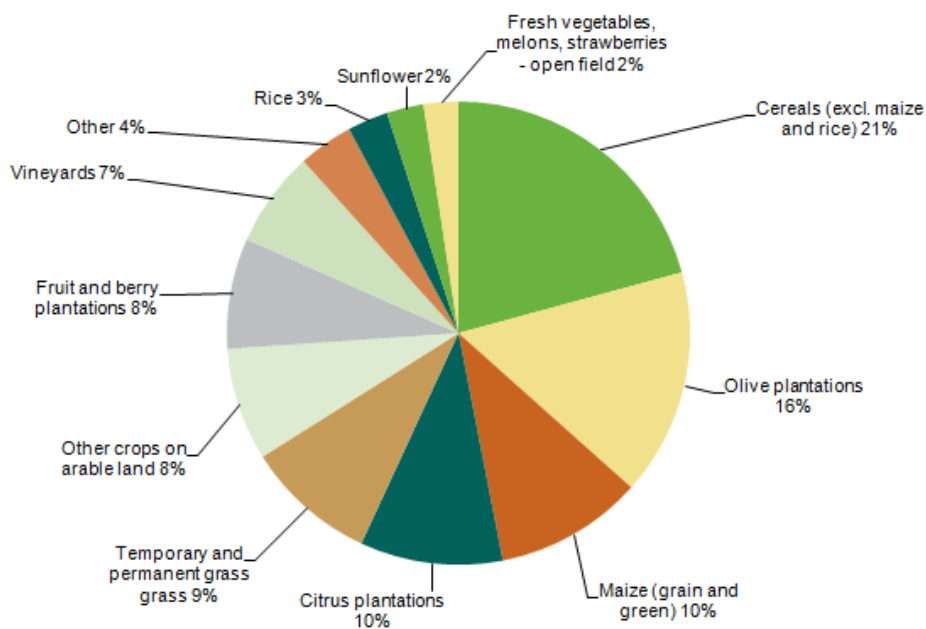
جدول ۲۱- زمین های زراعی مورد استفاده بر اساس محصول در کشور اسپانیا، سالهای ۲۰۰۰ و ۲۰۱۰. (منبع: Eurostat). بر اساس این اطلاعات، مساحت کل زمینهای زراعی در سال ۲۰۰۰، ۱۲،۳۶۳،۷۷۰ هکتار و در سال ۲۰۱۰، ۱۱،۲۸۶،۰۱۰ هکتار بوده است که این نشان دهنده ی ۸/۷ درصد کاهش در این زمین های طی این ده سال بوده است. همچنین اطلاعات جدول نشان می دهد که بیشترین کاهش در تولید ریشه های علوفه ای با ۶۳/۲ درصد کاهش و بیشترین افزایش تولید دانه و بذر، با ۱۳۳/۲ درصد افزایش گزارش شده است. علاوه بر این این جدول نشان می دهد که مزارع کمتر از ۱۰ هکتار، بیش از ۴۰ درصد کاهش یافته و زمین های قابل کشت تنها برای مزارع با بیش از ۱۰۰ هکتار، افزایش داشته است.

• زمین های کشت محصولات دائمی

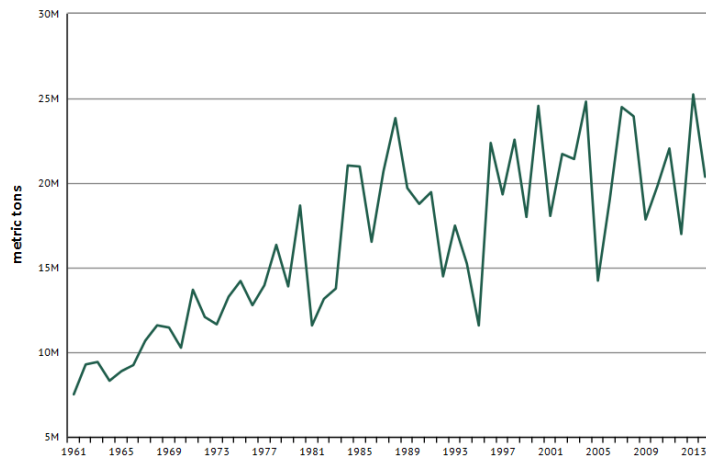
زمین های زیر کشت محصولات دائمی در سال ۲۰۱۰، ۱۷ درصد از کل زمین های کشاورزی اسپانیا را شامل می شدند که نسبت به سال ۲۰۰۰، کاهش ۲۸ درصدی داشته است. همچنین مهمترین محصولات دائمی، که شامل مزارع زیتون و انگور، میشوند نیز کاهش قابل ملاحظه ای در تعداد مزارع (به ترتیب ۱۹/۵ درصد و ۴۳/۱ درصد) داشته اند.

• مرتع های دائمی

مرتع های دائمی نیز بین سالهای ۲۰۰۰ تا ۲۰۱۰ کاهش ۱۱ درصدی داشته است.

شکل ۲۹- درصد محصولات کشت آبی در اسپانیا، ۲۰۱۰. (منبع: Eurostat). مطابق این نمودار، بیشترین کشت آبی برای غلات و حبوبات مثل برنج و ذرت (۲۱ درصد) بوده و پس از آن به ترتیب، کشت زیتون (۱۶ درصد)، ذرت (۱۰ درصد)، مرکبات (۱۰ درصد)، علف های دائمی و موقت (۹ درصد)، سایر محصولات و زمین های زراعی (۸ درصد)، میوه (۸ درصد)، تاکستان (۷ درصد)، سایر (۴ درصد)، برنج (۳ درصد) و کمترین کشت آبی برای آفتاب گردان (۲ درصد) گزارش شده است.

شکل ۳۰- تولید بذر در اسپانیا، تن، سالهای ۱۹۶۱ الی ۲۰۱۵. (منبع: پورتال اطلس اطلاعات جهانی)

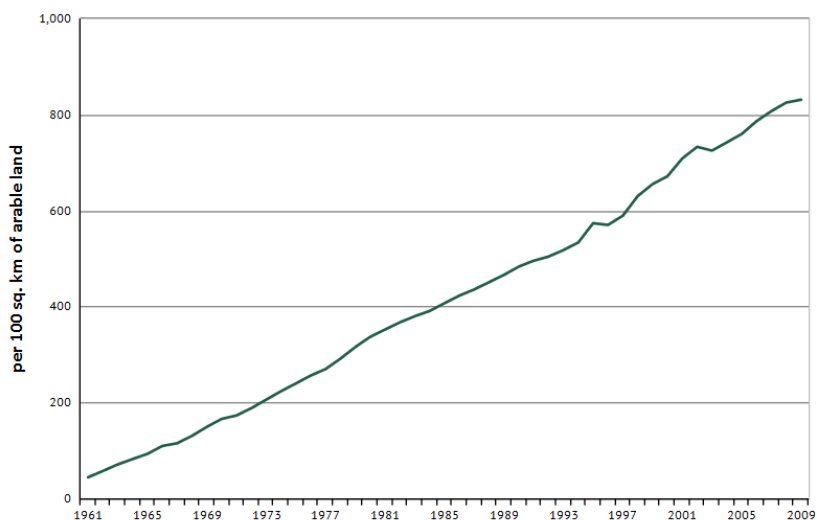
Date	Value	Change, %
2014	20,360,910	-19.31 %
2013	25,233,510	48.59 %
2012	16,981,441	-22.95 %
2011	22,040,441	11.16 %
2010	19,826,795	11.14 %
2009	17,839,225	-25.47 %
2008	23,937,125	-2.24 %
2007	24,484,400	28.62 %
2006	19,035,558	33.81 %
2005	14,225,681	-42.66 %
2004	24,808,839	15.86 %
2003	21,412,386	

جدول ۲۲- تولید بذر در اسپانیا، تن، سالهای ۱۹۶۱ الی ۲۰۱۵. (منبع: پورتال اطلس اطلاعات جهانی)

مکانیزاسیون

مکانیزاسیون کشاورزی در اسپانیا در حال افزایش می باشد. در سال ۲۰۰۳، ۹۴۳،۶۵۳ تراکتور و ۵۰،۴۵۴ ماشین برداشت خرمن در اسپانیا گزارش شده است.

موسسه ی توسعه کشاورزی و اصلاحات مستقیم و غیر مستقیم^۱، حدود ۱۰ میلیون هکتار را با کشت فشرده و آبیاری جهت بهبود بهره وری، ارتقا داده است.

شکل ۳۱- تعداد تراکتورهای کشاورزی در اسپانیا، سالهای ۱۹۶۱ الی ۲۰۰۹، در هر ۱۰۰ کیلومتر مربع در زمین های زراعی.
(منبع: پورتال اطلس اطلاعات جهانی^۲)

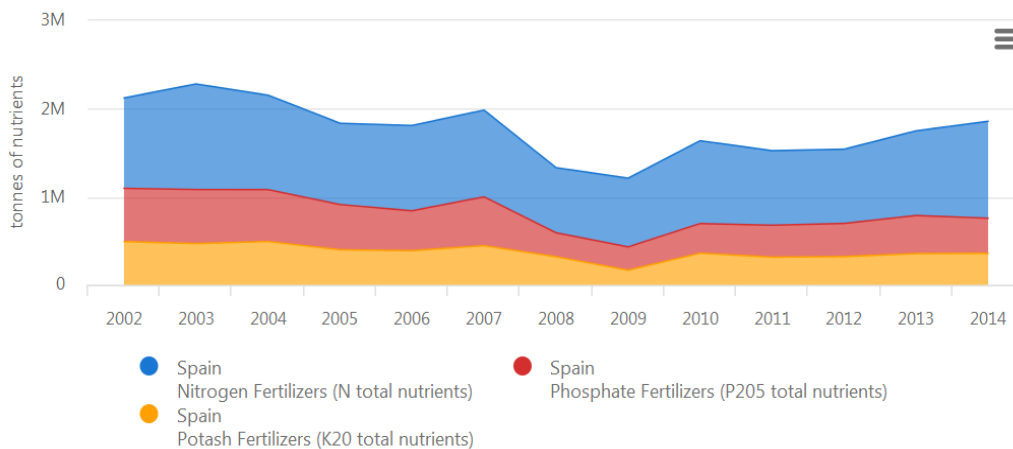
¹ The Institute for Agrarian Development and Reform directly or indirectly

² knoema.com

Date	Value	Change, %
2009	831	0.73 %
2008	825	2.21 %
2007	807	2.66 %
2006	786	3.53 %
2005	760	2.35 %
2004	742	2.37 %
2003	725	-1.08 %
2002	733	3.43 %
2001	709	5.53 %
2000	671	2.49 %
1999	655	3.98 %
1998	630	

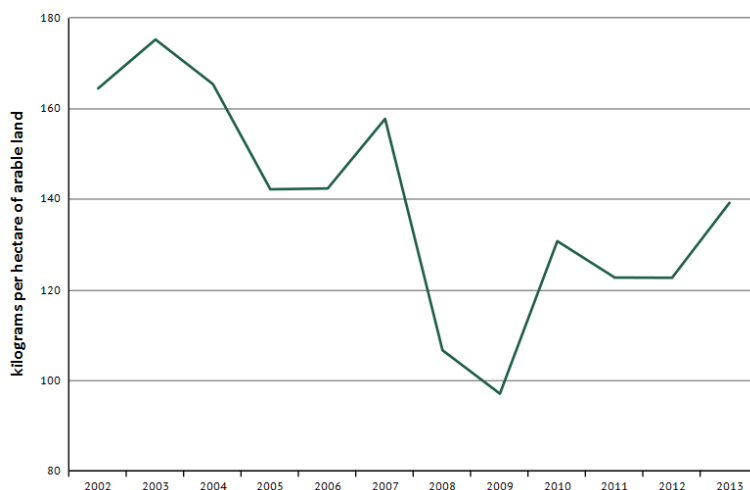
جدول ۲۳- تعداد تراکتور های زمین های زراعی اسپانیا در هر ۱۰۰ کیلومتر مربع و درصد تغییرات آنها. (منبع: پورتال اطلس اطلاعات جهانی)

مصرف کود شیمیایی در اسپانیا

شکل ۳۲- مصرف کود در مواد مغذی در کشور اسپانیا، سالهای ۲۰۰۲ الی ۲۰۱۴. (منبع: faostat). براساس اطلاعات نمودار، در سال ۲۰۰۲ مصرف کودهای نیتروژن دار، ۱,۰۲۶,۵۴۶ تن، کودهای فسفات دار، ۶۰۵,۲۲۴ تن و کودهای پتاسیم دار ۴۹۱,۱۳۸ تن گزارش شده است. در سال ۲۰۱۵ نیز میزان مصرف این کودها، ۱,۱۰۱,۸۹۵ تن کود

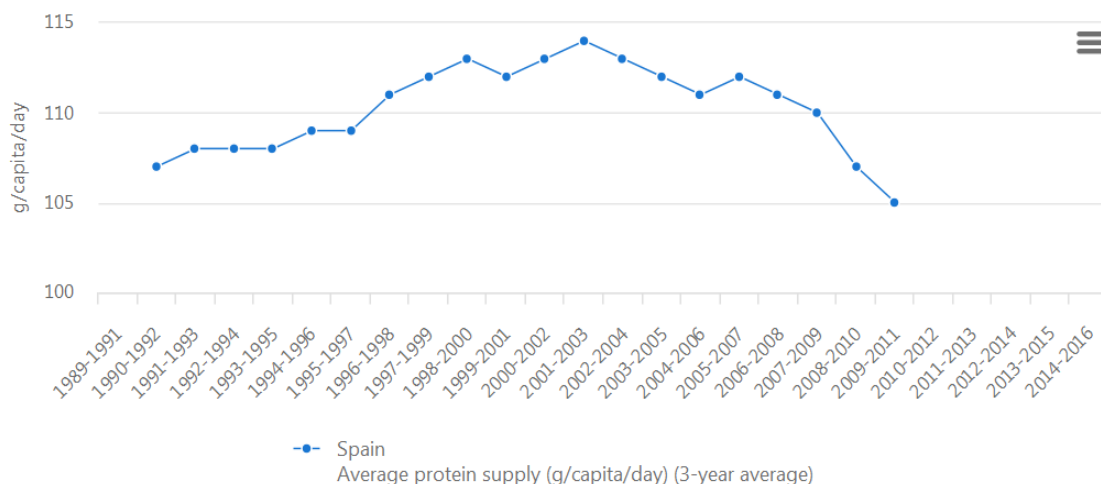
نیتروژن دار، ۳۹۸،۸۵۰ تن کود فسفات دار، ۳۵۷،۸۷۵ تن کود پتاسیم دار گزارش شده که این ارقام نشان دهنده ی کاهش مصرف این کودها طی سالهای ۲۰۰۲ تا ۲۰۱۴ در این کشور بوده است.

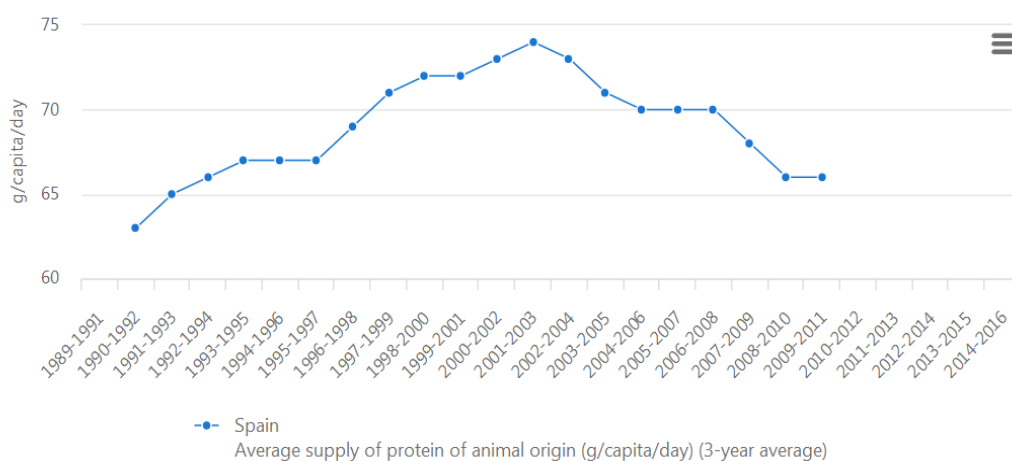
شکل ۳۳- مصرف کود در هر هکتار از زمین های زراعی اسپانیا، کیلوگرم، سالهای ۲۰۰۲ الی ۲۰۱۳. (منبع: پورتال اطلس اطلاعات جهانی)

Date	Value	Change, %
2013	139.2	13.52 %
2012	122.6	-0.03 %
2011	122.6	-6.17 %
2010	130.7	34.82 %
2009	96.9	-9.03 %
2008	106.5	-32.45 %
2007	157.7	10.81 %
2006	142.3	0.13 %
2005	142.1	-14.06 %
2004	165.4	-5.63 %
2003	175.3	6.58 %
2002	164.5	

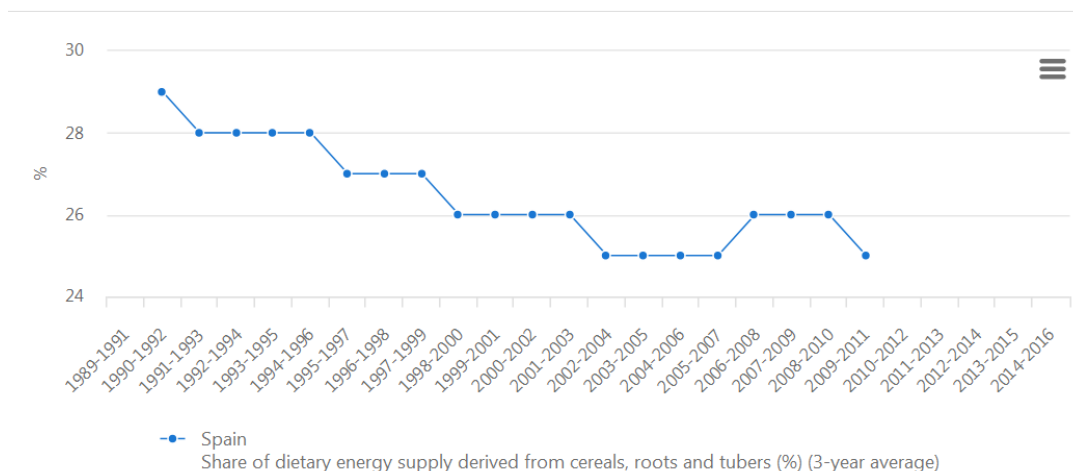
جدول ۲۴- مصرف کود در هر هکتار از زمین های زراعی اسپانیا، کیلوگرم، سالهای ۲۰۰۲ الی ۲۰۱۳. (منبع: پورتال اطلس اطلاعات جهانی)

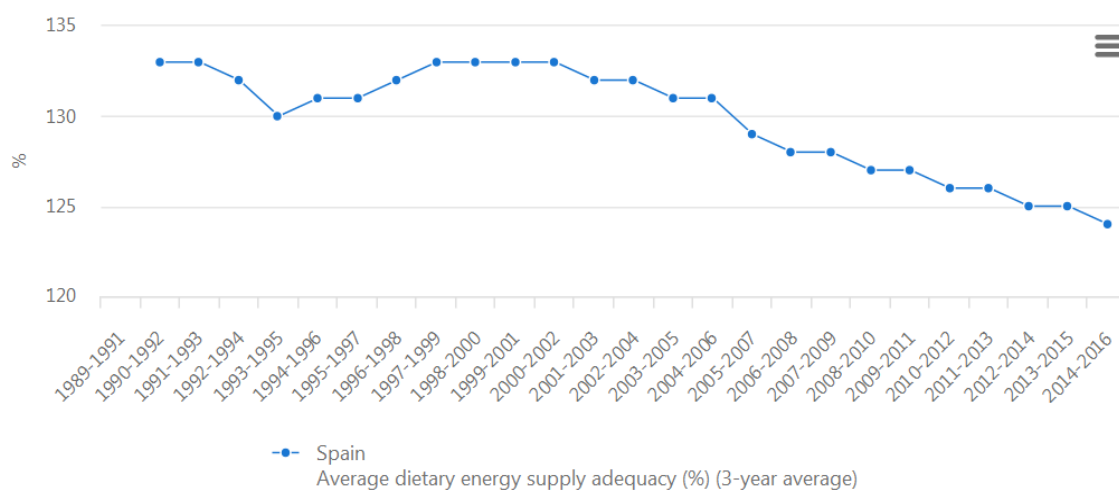
شکل ۳۴- میانگین عرضه ی پروتئین (گرم/سرانه/روز) (میانگین سه سال)، سالهای ۱۹۹۰ الی ۲۰۱۱. (منبع: faostat). براساس اطلاعات نمودار، میانگین عرضه پروتئین برای سه سال ۱۹۹۰ الی ۱۹۹۲، ۱۰۷ و برای سه سال ۲۰۰۹ الی ۲۰۱۱، ۱۰۵ (گرم/سرانه/روز) می باشد.

شکل ۳۵- میانگین عرضه ی پروتئین با منشأ حیوانی، (گرم/سرانه/روز) (میانگین سه سال)، سالهای ۱۹۹۰ الی ۲۰۱۱. (منبع: faostat). براساس اطلاعات نمودار، میانگین عرضه پروتئین با منشأ حیوانی برای سه سال ۱۹۹۰ الی ۱۹۹۲، ۲۰ و برای سه سال ۲۰۰۹ الی ۲۰۱۱، ۲۸ (گرم/سرانه/روز) می باشد.

شکل ۳۶- انرژی بدست آمده از غلات، حبوبات، ریشه ها و غده در رژیم غذایی (درصد)، (میانگین سه سال)، سالهای ۱۹۹۰ الی ۲۰۱۱. (منبع : faostat). براساس اطلاعات نمودار، این انرژی برای سه سال ۱۹۹۰ الی ۱۹۹۲، ۲۹ درصد و برای سه سال ۲۰۰۹ الی ۲۰۱۱، ۲۵ درصد می باشد.

شکل ۳۷- میانگین مقدار قابل قبول انرژی حاصل از رژیم غذایی، درصد، میانگین سه سال، سال های ۱۹۹۰ الی ۲۰۱۶. (منبع: faostat). براساس اطلاعات نمودار، میانگین مقدار قابل قبول انرژی برای سه سال ۱۹۹۰ الی ۱۹۹۲، ۱۳۳ درصد و برای سه سال ۲۰۱۴ الی ۲۰۱۶، ۱۲۴ درصد می باشد.

شکل ۳۸- میانگین ارزش تولیدات غذایی (ثابت/ دلار به ازای هر نفر) (میانگین سه سال) ، سالهای ۱۹۹۰ الی ۲۰۱۳. (منبع: faostat). براساس اطلاعات نمودار، میانگین ارزش تولیدات غذایی برای سه سال ۱۹۹۰ الی ۱۹۹۲، ۶۲۲ درصد و برای سه سال ۲۰۱۱ الی ۲۰۱۳، ۶۴۷ درصد می باشد.

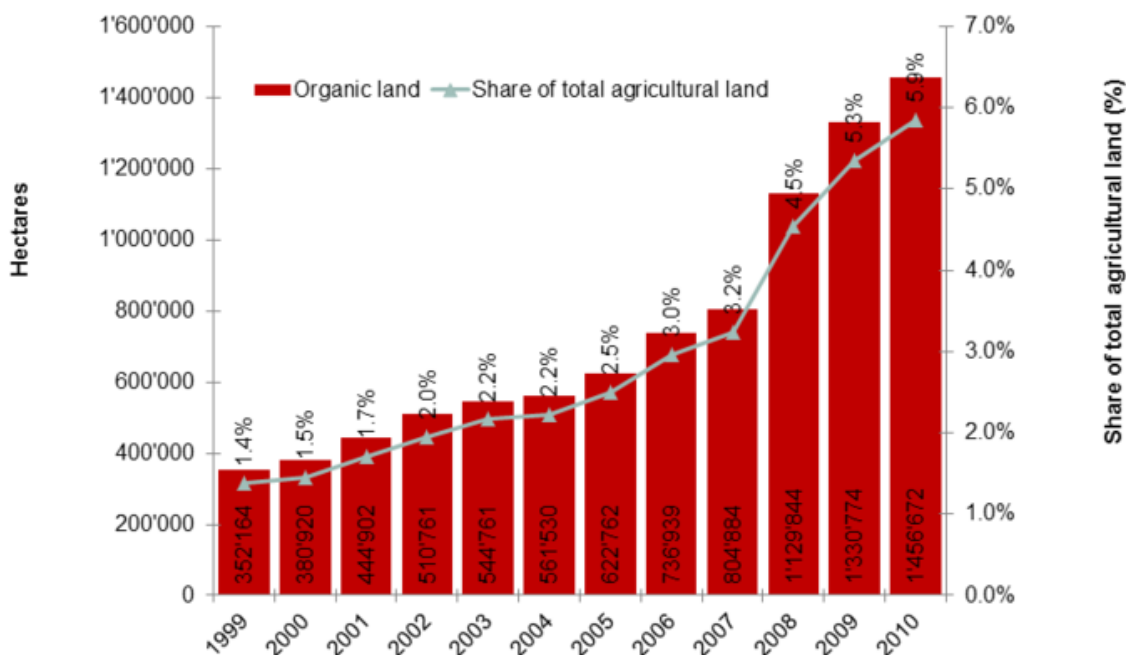
کشاورزی ارگانیک در اسپانیا:

زمین های ارگانیک در این کشور، در سال ۲۰۱۰ به ۱/۷ میلیون هکتار رسیده اند که در مقایسه با سال ۲۰۰۹، افزایش ۰/۹ درصدی داشته است.

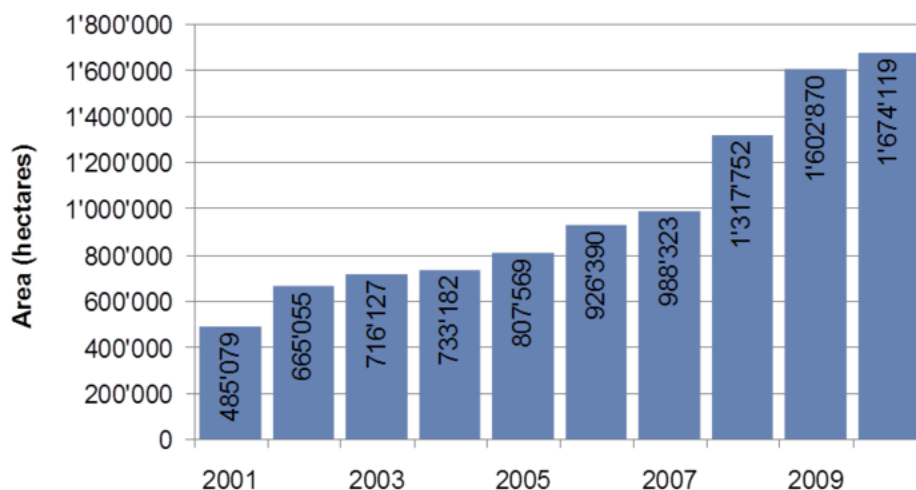
از کل مناطق ارگانیک، ۱/۵ میلیون هکتار، زمین کشاورزی، باقی مانده ی جنگل ها و مناطق بکر و وحشی می باشد. در حال حاضر ۶ درصد از زمین های کشاورزی کشور اسپانیا، یعنی بیش از ۱/۱ میلیون هکتار، به طور کامل ارگانیک می باشد. بنابراین، در سال ۲۰۰۹، اسپانیا، بزرگترین کشاورزی ارگانیک در اروپا را دارا بود.

محصولات کلیدی در کشت ارگانیک این کشور شامل غلات و حبوبات (۱۶۶،۰۰۰ هکتار)، زیتون (۱۲۶،۰۰۰ هکتار) و آجیل (۹۰،۰۰۰ هکتار) می باشد.

تعداد تولید کنندگان ارگانیک اسپانیا در حال حاضر ۲۷،۸۷۷ نفر می باشد که ۲،۷۴۷ نفر آنها پردازنده می باشند.

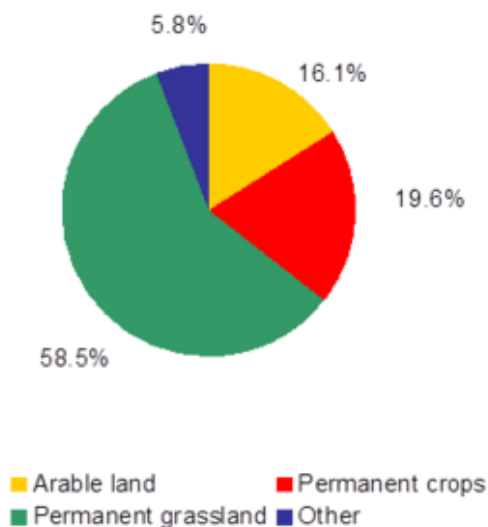

شکل ۳۹- توسعه زمین های کشاورزی ارگانیک در اسپانیا (درصد)، طی سالهای ۱۹۹۹ الی ۲۰۱۰. (منبع: پورتال وزارت کشاورزی اسپانیا^۱). ستون ها نشاندهنده ی زمین های کشاورزی و خط آبی رنگ نشان دهنده ی سهم کل زمین های کشاورزی می باشد. همانطور که در نمودار قابل مشاهده است، درصد زمین های کشاورزی ارگانیک از سال ۱۹۹۹ تا سال ۲۰۱۰، رشد ۴/۵ درصدی داشته است.

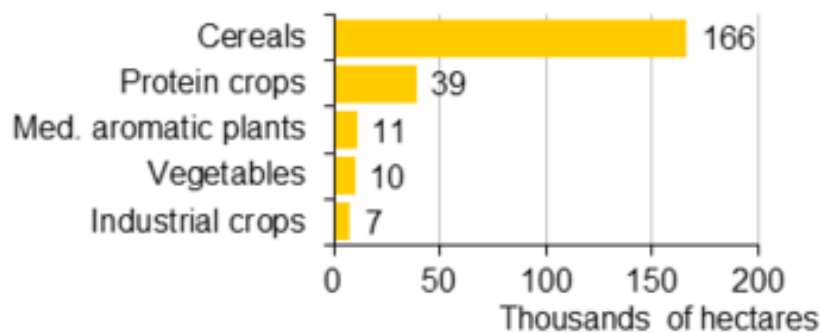

¹ The ministry of agriculture of Spain (Marm.es)

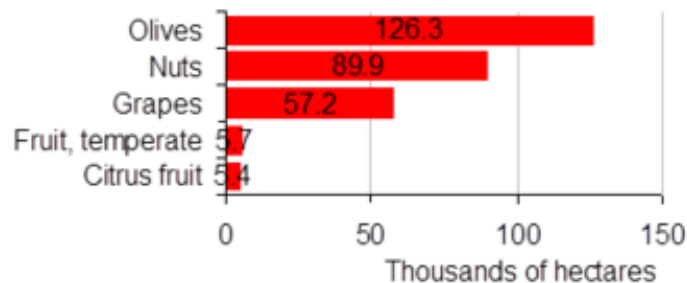
شکل ۴۰- توسعه زمین های ارگانیک در اسپانیا (هکتار)، در سالهای ۲۰۰۱ الی ۲۰۰۹. (منبع: پورتال وزارت کشاورزی اسپانیا).

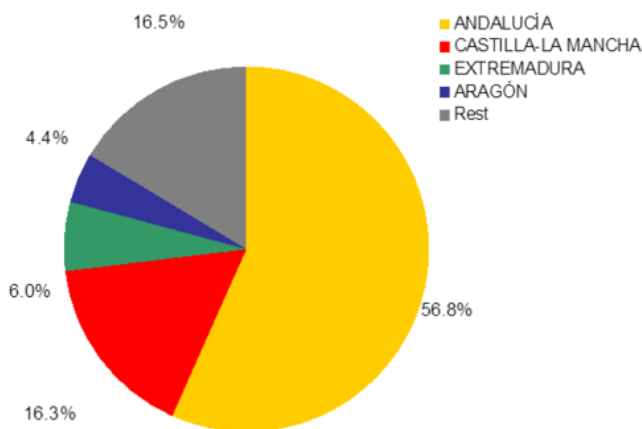
شکل ۴۱- توزیع زمین های کشاورزی ارگانیک بر اساس نوع کاربری (درصد)، ۲۰۰۹. مطابق این نمودار، بیشترین سهم مربوط به علفزار و مرتع های دائمی با ۵۸/۵ درصد، بعد از آن به ترتیب کشت محصولات دائمی با ۱۹/۶ درصد و زمین های زراعی ۱۶/۱ درصد و سایر اراضی ۵/۸ درصد گزارش شده است.

شکل ۴۲- اصلی ترین محصولات زراعی ارگانیک کشور اسپانیا، هزارهکتار، ۲۰۱۰. (منبع: پورتال وزارت کشاورزی اسپانیا). بیشترین محصول ارگانیک، غلات (۱۶۶ هزار هکتار) می باشد. بعد از آن به ترتیب، محصولات پروتئینی (۳۹ هزار هکتار)، گیاهان معطر دارویی (۱۱ هزار هکتار)، و در نهایت محصولات صنعتی (۷ هزار هکتار) گزارش شده است.

شکل ۴۳- اصلی ترین محصولات دائمی ارگانیک کشور اسپانیا، هزارهکتار، ۲۰۱۰. (منبع: پورتال وزارت کشاورزی اسپانیا). بیشترین محصول مربوط به زیتون با ۱۲۶/۳ هزار هکتار و بعد از آن به ترتیب، آجیل (۸۹/۹ هزار هکتار)، انگور (۵۷/۲ هزارهکتار)، میوه های معتدله (۵/۷ هزارهکتار) و مرکبات (۵/۴ هزارهکتار) می باشد.

شکل ۴۴- توزیع زمین های ارگانیک در کشور اسپانیا، درصد، ۲۰۱۰. (منبع: وزارت کشاورزی اسپانیا). مطابق نمودار، بیشترین زمین ارگانیک در آندلس اسپانیا با ۵۶/۸ درصد واقع شده است.

دامپروری

برای ارائه ی آمار و اطلاعات وضعیت دام و طیور کشور اسپانیا، از داده های فائواستت استفاده شده است.

واحد	۲۰۱۴	۲۰۱۳	۲۰۱۲	۲۰۱۱	۲۰۱۰	۲۰۰۹	۲۰۰۸	۲۰۰۷	۲۰۰۶	۲۰۰۵	۲۰۰۴	۲۰۰۳	۲۰۰۲	۲۰۰۱	۲۰۰۰	۱۹۹۹	
-	۲۴۵۰۰۰۰	۲۴۳۰۰۰۰	۲۴۲۹۳۳۰	۲۴۴۰۰۳۰	۲۴۳۸۵۵۰	۲۳۸۹۹۵۰	۲۳۸۸۷۵۰	۲۳۱۳۴۵۴	۲۳۴۵۳۶۸	۲۳۳۸۰۰۰	۲۳۹۷۰۰۰	۲۳۱۵۹۸۰	۲۲۲۷۳۸۰	۲۲۹۸۱۱۰	۲۱۲۵۱۰۰	۲۰۸۵۰۰۰	کندوی عسل
راس	۶۰۷۸۷۰۰	۵۸۰۲۲۱۸	۵۸۱۲۶۰۰	۵۹۲۳۲۰۰	۶۰۷۵۱۰۰	۶۰۸۲۴۰۰	۶۰۲۰۲۰۰	۶۵۸۴۹۸۰	۶۱۸۴۰۹۲	۶۴۶۳۴۳۰	۶۶۵۳۰۸۷	۶۵۴۸۳۷۹	۶۴۷۷۸۹۵	۶۴۱۰۷۸۰	۶۲۱۶۸۸۳	۵۹۶۵۰۰۰	گاو
هزار راس	۱۳۸۰۰۰	۱۳۸۰۰۰	۱۳۸۰۰۰	۱۳۸۰۰۰	۱۳۸۰۰۰	۱۳۸۰۰۰	۱۳۸۰۰۰	۱۳۷۰۰۰	۱۳۵۰۰۰	۱۳۰۰۰۰	۱۲۹۰۰۰	۱۲۸۰۰۰	۱۲۸۰۰۰	۱۲۸۰۰۰	۱۲۸۰۰۰	۱۲۷۰۰۰	جوجه
هزار راس	۴۰	۴۰	۴۰	۳۶	۴۸	۸۵	۵۲	۸۳	۱۲	۸۰	۸۰	۸۰	۸۰	۸۰	۸۰	۸۰	اردک
هزار راس	۲۰	۲۰	۲۰	۲۰	۲۰	۲۰	۲۰	۲۲	۲۲	۲۲	۲۲	۲۲	۲۲	۲۲	۲۲	۲۲	غاز
راس	۲۷۰۴۲۵۰	۲۶۰۹۹۹۰	۲۶۳۷۳۴۰	۲۶۹۲۸۹۸	۲۹۰۳۷۷۹	۲۹۳۳۷۸۲	۲۹۵۹۳۰۰	۲۸۹۱۵۷۴	۲۹۵۶۷۲۹	۲۹۰۴۶۹۰	۲۸۳۳۲۲۱	۳۱۶۳۸۰۴	۳۰۴۶۷۱۶	۲۸۷۵۶۵۹	۲۶۲۷۰۰۰	۲۷۷۹۰۰۰	بز
راس	۲۵۰۰۰۰	۲۵۰۰۰۰	۲۵۰۰۰۰	۲۵۰۰۰۰	۲۵۰۰۰۰	۲۵۰۰۰۰	۲۴۸۰۰۰	۲۵۰۰۰۰	۲۴۵۰۰۰	۲۴۰۰۰۰	۲۳۸۰۰۰	۲۳۸۰۰۰	۲۳۸۰۰۰	۲۳۸۰۰۰	۲۴۸۰۰۰	۲۴۸۰۰۰	اسب
راس	۱۱۰۰۰۰	۱۱۰۰۰۰	۱۱۰۰۰۰	۱۱۰۰۰۰	۱۱۰۰۰۰	۱۱۰۰۰۰	۱۱۰۰۰۰	۱۱۰۰۰۰	۱۱۰۰۰۰	۱۱۰۰۰۰	۱۱۰۰۰۰	۱۱۰۰۰۰	۱۱۰۰۰۰	۱۱۵۰۰۰	۱۱۷۰۰۰	۱۱۷۰۰۰	قاطر
راس	۲۶۵۶۷۶۰۰	۲۵۴۹۴۷۲۰	۲۵۲۵۰۴۰۰	۲۵۶۳۴۹۰۰	۲۵۷۰۴۰۴۰	۲۶۲۸۹۶۰۰	۲۶۰۲۵۶۷۲	۲۶۰۶۱۲۳۲	۲۶۲۱۸۷۰۶	۲۴۸۸۴۰۲۲	۲۴۸۹۴۹۵۶	۲۴۰۵۵۶۷۶	۲۳۵۱۸۰۴۰	۲۲۱۴۹۳۰۸	۲۲۴۱۸۲۳۸	۲۱۶۶۸۰۰۰	خوک
راس	۱۵۴۳۱۸۰۰	۱۶۱۱۸۵۹۰	۱۶۳۳۹۳۷۰	۱۷۰۰۲۷۰۰	۱۸۵۵۱۶۰۰	۱۹۷۱۸۲۰۰	۱۹۹۵۲۳۰۰	۲۳۱۹۴۲۵۶	۲۲۴۵۱۶۲۸	۲۲۷۴۹۴۸۴	۲۲۹۰۹۶۶۸	۲۳۴۸۵۹۴۸	۲۳۸۱۳۱۷۲	۲۴۴۰۰۰۰۰	۲۳۹۶۵۰۰۰	۲۴۱۹۰۰۰۰	گوسفند

جدول ۲۵- موجودی دام زنده در کشور اسپانیا (راس و هزار راس). سالهای ۱۹۹۹ الی ۲۰۱۴. (منبع: faostat)

واحد	۲۰۱۴	۲۰۱۳	۲۰۱۲	۲۰۱۱	۲۰۱۰	۲۰۰۹	۲۰۰۸	۲۰۰۷	۲۰۰۶	۲۰۰۵	۲۰۰۴	۲۰۰۳	۲۰۰۲	۲۰۰۱	۲۰۰۰	۱۹۹۹	
راس ۱۰۰۰	۴۶۵۱۳	۴۴۶۶۸	۴۳۶۴۲	۴۹۴۹۴	۵۱۱۰۹	۵۰۵۹۳	۴۹۹۹۵	۵۰۴۹۵	۵۱۰۹۰	۵۱۱۴۲	۵۲۴۳۳	۴۸۴۲۸	۴۶۹۱۹	۴۷۰۹۶	۴۶۴۴۳	۴۲۷۷۸	تخم مرغ با پوسته
راس ۱۰۰۰	۱۶	۱۸	۲۲	۲۴	۲۶	۳۰	۲۸	۳۲	۳۵	۴۲	۵۴	۹۱	۱۳۱	۱۱۹	۱۴۶	۱۵۸	تخم پرندگان دیگر با پوسته
راس		۲۲۲۲۰۰۳	۲۲۸۵۹۲۴	۲۳۱۴۷۵۲	۲۳۰۲۰۸۹	۲۳۰۶۵۸۴	۲۴۷۷۹۱۸	۲۴۲۸۰۰۰	۲۵۹۹۰۴۵	۲۷۵۷۵۶۰	۲۷۳۲۰۴۹	۲۷۶۳۰۹۶	۲۶۹۲۳۷۵	۲۵۵۰۱۷۷	۲۵۴۳۱۶۵	۲۵۵۴۶۱۹	چرم تازه گاو
عدد	۲۵۵۷۰۰۰	۲۴۴۴۰۰۰	۲۴۲۹۳۳۰	۲۴۴۰۰۳۰	۲۴۳۸۲۵۰	۲۳۸۹۹۵۰	۲۳۸۸۷۵۰	۲۳۱۳۴۵۴	۲۳۴۵۳۶۸	۲۳۳۸۰۰۰	۲۳۷۸۹۵۸	۲۳۱۵۹۸۲	۲۲۲۷۳۸۱	۲۲۹۸۱۱۲	۲۱۲۵۰۹۳	۲۰۸۵۰۰۰	عسل طبیعی
راس	۲۱۸۲۵۹۰	۲۲۲۲۰۰۳	۲۲۸۵۹۲۴	۲۳۱۴۷۵۲	۲۳۰۲۰۸۹	۲۳۰۶۵۸۴	۲۴۷۷۹۱۸	۲۴۲۸۰۰۰	۲۵۹۹۰۴۵	۲۷۵۷۵۶۰	۲۷۳۲۰۴۹	۲۷۶۳۰۹۶	۲۶۹۲۳۷۵	۲۵۵۰۱۷۷	۲۵۴۳۱۶۵	۲۵۵۴۶۱۹	گوشت گاو
راس ۱۰۰۰	۷۲۰۰۹۴	۶۲۲۳۳۷	۶۳۷۷۲۶	۶۳۷۱۳۴	۶۳۱۸۸۵	۶۵۸۶۱۲	۵۷۸۳۴۴	۵۹۱۳۹۴	۵۵۶۸۶۱	۵۷۲۶۴۹	۵۷۱۳۴۰	۵۹۷۸۲۹	۶۷۰۰۰۰	۶۹۲۸۴۰	۶۶۳۰۰۰	۶۷۱۰۰۰	گوشت مرغ
راس	۱۰۰۱۲۵۰	۱۱۱۷۵۰۰	۱۲۱۲۰۰۰	۱۳۹۲۷۵۰	۱۳۲۷۲۵۰	۱۱۰۳۷۵۰	۱۱۵۶۶۲۵	۱۳۰۵۷۵۰	۱۴۶۱۲۵۰	۱۵۸۰۵۴۹	۱۶۰۳۶۴۷	۱۶۸۴۹۸۹	۱۸۲۹۷۳۰	۱۷۶۴۸۳۰	۱۹۵۱۰۹۷	۱۹۴۹۲۲۴	گوشت بز
راس	۴۸۱۰۰	۵۰۹۵۴	۷۲۵۸۲	۵۰۰۲۴	۳۱۲۳۷	۲۹۷۵۷	۳۰۵۶۳	۲۴۹۰۰	۲۶۱۰۰	۲۴۹۲۹	۲۵۴۸۱	۲۴۰۹۶	۳۰۴۱۵	۳۶۸۲۸	۳۳۶۱۴	۲۸۲۴۰	گوشت اسب
راس	۴۳۴۸۴۰۰۰	۴۱۴۱۸۴۶۴	۴۱۵۹۴۵۵۶	۴۱۷۴۳۳۶۴	۴۰۸۴۷۰۱۶	۴۰۸۸۷۹۰۸	۴۱۳۰۵۵۴۰	۴۱۴۸۹۰۰۰	۳۹۲۷۶۹۷۲	۳۸۷۰۵۲۴۰	۳۷۸۳۴۶۶۰	۳۸۱۸۰۱۰۰	۳۷۰۲۳۵۴۴	۳۶۲۶۳۹۰۰	۳۵۵۰۰۹۰۰	۳۵۶۷۰۰۰۰	گوشت خوک
راس	۹۹۲۸۰۰۰	۱۰۳۱۲۰۳۷	۱۰۵۱۸۶۶۸	۱۱۳۷۷۲۹۵	۱۱۷۳۵۹۹۶	۱۱۳۹۲۲۸۸	۱۳۸۱۲۰۱۸	۱۷۴۴۰۴۰۰	۱۸۶۲۳۳۶۴	۱۹۳۹۰۷۷۶	۲۰۲۱۴۱۱۶	۲۰۷۸۲۱۸۸	۲۰۹۵۰۷۲۸	۲۰۸۲۰۶۰۰	۲۰۵۰۱۵۳۲	۱۹۴۶۱۵۰۰	گوشت گوسفند
	۸۴۴۸۰۰	۸۵۶۸۰۰	۸۲۷۲۰۰	۷۹۷۹۰۰	۸۲۸۳۰۰	۸۸۸۳۰۰	۹۰۳۲۸۷	۹۶۷۴۴۹	۹۴۲۳۴۵	۱۰۱۲۰۰۰	۱۰۵۶۹۲۰	۱۱۱۷۶۷۰	۱۱۵۴۰۰۰	۱۱۸۱۹۸۶	۱۱۴۱۰۰۰	۱۲۰۷۰۰۰	شیر تازه گاو
	۱۲۷۱۰۰۰	۱۲۲۶۰۰۰	۱۲۳۹۰۰۰	۱۲۶۰۰۰۰	۱۳۴۹۰۰۰	۱۰۴۱۰۰۰	۱۳۸۴۳۳۳	۱۳۳۷۹۰۷	۱۴۴۷۱۲۰	۱۲۶۱۱۴۰	۱۴۱۸۴۸۰	۱۵۱۸۳۹۰	۱۴۶۲۰۰۰	۱۴۳۷۰۰۰	۱۳۱۳۰۰۰	۱۳۰۶۰۰۰	شیر تازه بز
	۳۱۰۰۰۰۰	۲۹۵۰۰۰۰	۲۸۵۰۰۰۰	۲۸۰۰۰۰۰	۳۱۰۰۰۰۰	۲۸۱۵۰۰۰	۲۴۲۰۰۰۰	۲۴۴۵۰۰۰	۲۵۹۸۰۰۰	۲۲۶۴۰۰۰	۲۲۶۸۷۰۰	۲۲۵۶۵۰۰	۳۳۳۴۰۰۰	۳۴۱۰۰۰۰	۳۳۵۵۰۰۰	۳۱۶۵۰۰۰	شیر تازه گوسفند
راس		۱۲۱۳۷۵۱	۱۳۰۷۰۸۷	۱۴۲۲۵۹۶	۱۳۷۵۸۶۵	۱۱۷۲۷۷۹	۱۲۱۹۹۳۴	۱۳۵۸۰۰۰	۱۵۱۷۵۰۷	۱۵۸۰۵۴۹	۱۶۰۳۶۴۷	۱۶۸۴۹۸۹	۱۸۲۹۷۳۰	۱۷۶۴۸۳۰	۱۹۵۱۰۹۷	۱۹۴۹۲۲۴	پوست تازه بز
راس		۱۰۳۱۲۰۳۷	۱۰۵۱۸۶۶۸	۱۱۳۷۷۲۹۵	۱۱۷۳۵۹۹۶	۱۱۳۹۲۲۸۸	۱۳۸۱۲۰۱۸	۱۷۴۴۰۴۰۰	۱۸۶۲۳۳۶۵	۱۹۳۹۰۷۷۶	۲۰۲۱۴۱۱۷	۲۰۷۸۲۱۸۸	۲۰۹۵۰۷۲۸	۲۰۸۲۰۶۰۰	۲۰۵۰۱۵۳۲	۱۹۴۶۱۵۰۰	پوست تازه گوسفند
راس		۱۳۱۰۰۰۰۰	۱۳۱۰۵۷۰۰	۱۳۸۷۱۴۳۰	۱۴۸۲۸۷۵۰	۱۵۳۶۸۷۵۰	۱۶۱۰۷۵۶۰	۱۶۷۱۸۶۰۰	۱۷۳۶۱۰۰۰	۱۸۱۱۹۰۰۰	۱۸۳۷۴۰۰۰	۱۷۷۴۴۷۵۲	۱۸۵۲۷۶۱۶	۱۸۸۵۷۵۲۴	۱۸۸۸۵۲۴۰	۱۸۴۵۱۰۰۰	پشم

جدول ۲۶- محصولات اولیه دامی در کشور اسپانیا. سالهای ۱۹۹۹ الی ۲۰۱۴. (منبع: faostat)

واحد	۲۰۱۴	۲۰۱۳	۲۰۱۲	۲۰۱۱	۲۰۱۰	۲۰۰۹	۲۰۰۸	۲۰۰۷	۲۰۰۶	۲۰۰۵	۲۰۰۴	۲۰۰۳	۲۰۰۲	۲۰۰۱	۲۰۰۰	۱۹۹۹	
تن	۰	۰	۰	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	کره شیر بز
تن	۳۵۰۰۰	۳۵۴۶۱	۳۶۷۰۰	۴۲۱۰۰	۳۷۹۰۰	۳۶۷۰۰	۴۰۶۰۰	۳۹۱۰۰	۴۶۷۰۰	۵۸۹۰۰	۴۹۱۸۹	۵۲۰۰۰	۵۵۵۰۰	۳۱۹۰۰	۳۸۶۰۰	۳۶۳۰۰	کره شیر گاو
تن	۳۳۶۲۵	۳۳۸۰۰	۳۲۳۰۰	۳۳۵۰۰	۳۷۴۰۰	۳۷۹۰۰	۴۰۸۰۰	۴۰۲۰۰	۴۰۴۰۰	۳۸۸۰۰	۳۹۵۰۰	۴۰۱۰۰	۴۱۸۰۰	۴۰۰۰۰	۳۵۶۰۰	۳۳۰۰۰	پنیر شیر بز
تن	۶۵۵۴۴	۶۵۵۴۴	۶۲۵۲۰	۵۷۰۲۴	۶۳۸۸۸	۵۴۰۰۰	۵۱۰۰۰	۴۹۷۰۰	۵۰۹۰۰	۴۸۹۰۰	۴۹۱۰۰	۴۹۳۰۰	۴۸۷۰۰	۴۷۳۰۰	۴۷۰۰۰	۴۱۹۰۰	پنیر شیر گوسفند
تن	۶۰۰	۶۰۰	۶۰۰	۸۰۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۴۰۰	۰	۰	۰	پنیر و خامه شیر گاو
تن	۱۲۸۰۰۰	۱۲۴۸۶۴	۱۱۲۸۰۰	۱۳۳۳۰۰	۱۲۴۱۰۰	۱۲۳۵۰۰	۱۲۷۱۰۰	۱۲۸۹۸۰	۱۲۹۵۰۰	۱۳۴۲۰۰	۱۳۰۰۰۰	۱۳۴۴۰۰	۱۲۵۶۰۰	۱۱۶۰۰۰	۱۱۴۳۰۰	۱۱۰۰۰۰	پنیر شیر گاو
تن	۱۵۲۲۰۰	۱۳۲۰۰۰	۱۷۶۰۰۰	۱۳۷۰۰۰	۱۳۸۰۰۰	۱۴۶۰۰۰	۱۴۵۰۰۰	۱۱۵۰۰۰	۹۶۰۰۰	۹۳۰۰۰	۹۳۰۰۰	۹۲۹۰۰	۱۰۴۶۰۰	۱۰۳۶۰۰	۷۸۸۰۰	۸۵۰۰۰	خامه تازه
تن	۱۴۰۰۰	۱۴۰۰۰	۱۴۰۰۰	۱۴۰۰۰	۱۴۰۰۰	۱۴۰۰۰	۱۴۰۰۰	۱۴۰۰۰	۱۴۰۰۰	۱۴۰۰۰	۱۳۲۰۰	۱۳۲۰۰	۱۵۰۰۰	۱۴۱۰۰	۱۰۹۰۰	۶۹۰۰	شیر خشک
تن	۲۸۰۰۰	۲۸۰۰۰	۲۸۰۰۰	۲۸۰۰۰	۲۸۰۰۰	۲۸۰۰۰	۲۸۰۰۰	۲۸۰۰۰	۲۸۰۰۰	۲۸۰۰۰	۲۸۰۰۰	۲۸۰۰۰	۳۰۰۰۰	۳۴۰۰۰	۳۴۰۰۰	۳۱۰۰۰	شیر غلیظ شده
تن	۱۵	۱۵	۱۵	۱۵	۱۵	۱۵	۱۵	۱۵	۱۵	۱۵	۱۵	۱۵	۱۵	۱۵	۱۵	۱۵	ابریشم خام

جدول ۲۷- محصولات پردازش شده دامی در کشور اسپانیا. سالهای ۱۹۹۹ الی ۲۰۱۴. (منبع: faostat)

منابع طبیعی کشور اسپانیا

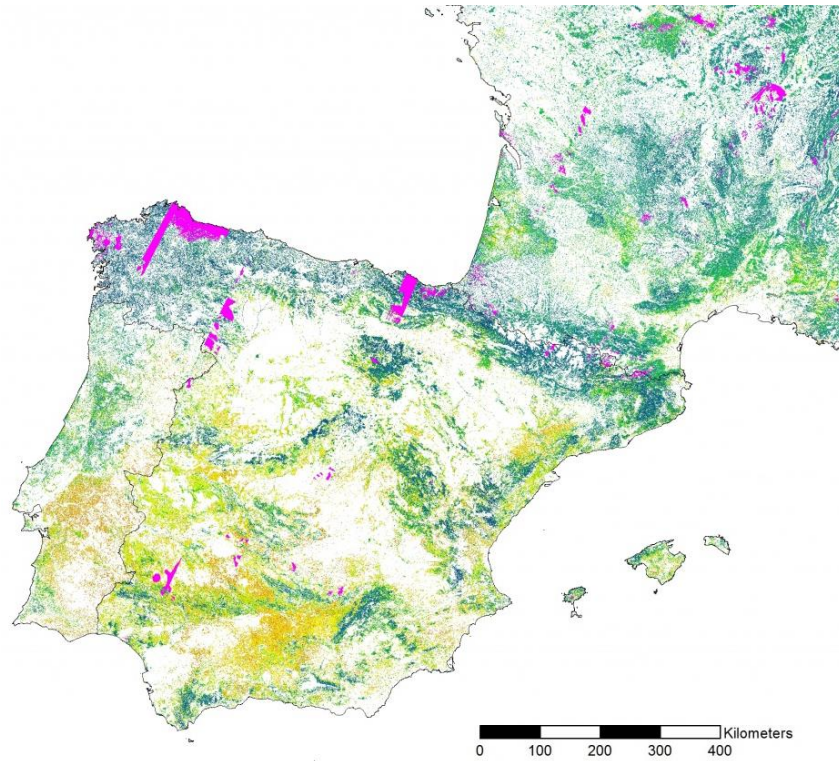
جنگل

با توجه به آمار فائو، ۳۶/۴ درصد یا در حدود ۱۸،۱۷۳،۰۰۰ هکتار از سرزمین اسپانیا، پوشیده از جنگل است. ۲،۶۸۰،۰۰۰ هکتار از این جنگل ها دست کاشت می باشد.

بین سالهای ۱۹۹۰ الی ۲۰۱۰، اسپانیا حدود ۲۱۷،۱۵۰ هکتار یا ۱/۵۸ درصد در هر سال از جنگل های خود را از دست داده است. در مجموع، بین سالهای ۱۹۹۰ و ۲۰۱۰، اسپانیا ۳۱/۵ درصد یا در حدود ۴،۳۵۵،۰۰۰ هکتار از سطح جنگلهای خود را از دست داد.

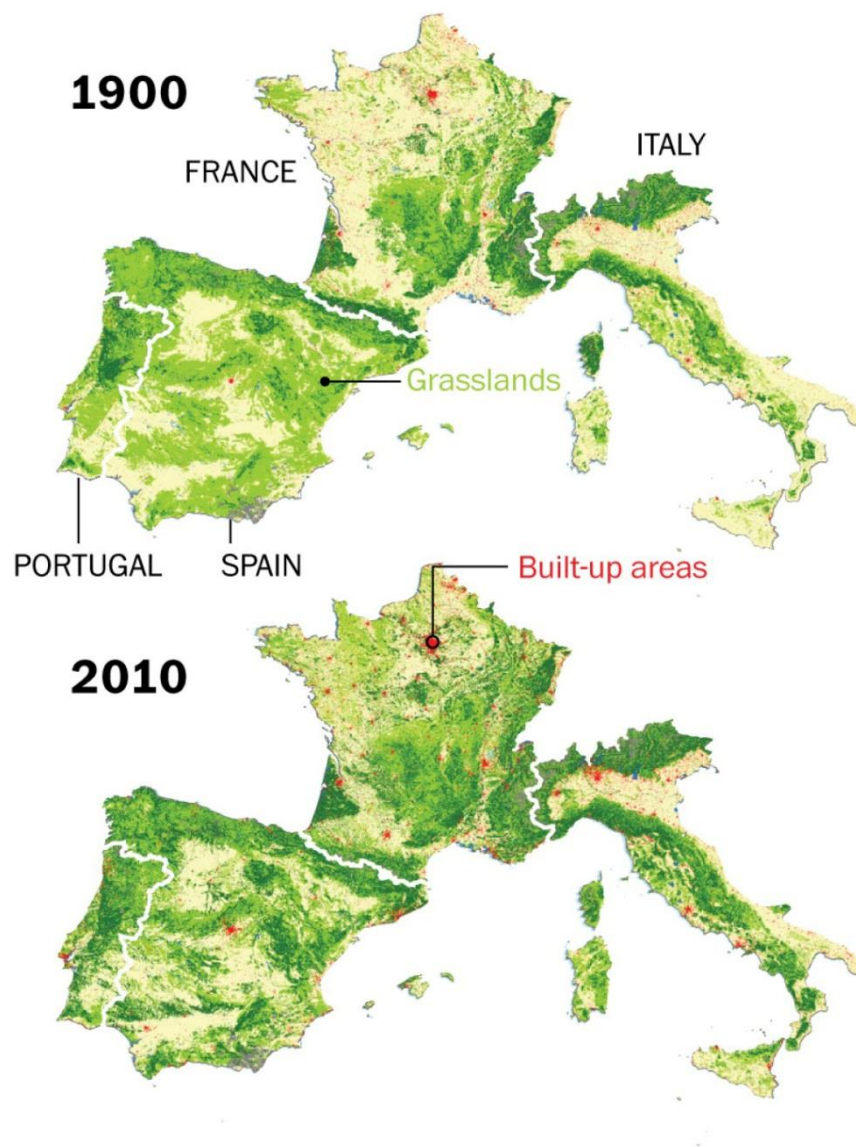
جنگل های اسپانیا دارای ۴۲۲ میلیون مترتن از کربن در بیومس زنده خود دارد.

از نظر تنوع زیستی و مناطق حافظت شده، اسپانیا ۷۴۶ گونه ی شناخته شده از دوزیستان، پرندگان، پستانداران و خزندگان را دارد. از این تعداد، ۴/۷ درصد بومی بوده، طوری که در هیچ کشور دیگری وجود ندارند و ۷ درصد از آنها در معرض خطر تهدید می باشند. اسپانیا همچنین ۵۰۵۰ گوه از گیاهان آوندی دارد که ۱۸/۶ درصد آنها بومی است. ۸ درصد از گونه های فون و فلور اسپانیا تحت نظر IUCN بوده و در دسته بندی ۱-V قرار دارند.

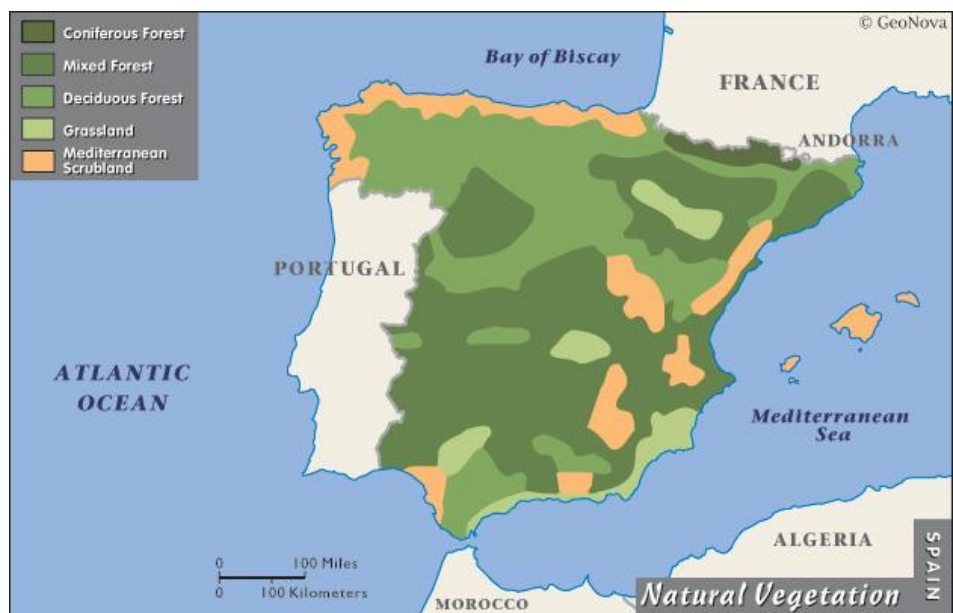

شکل ۴۵- تراکم پوشش درختان در اسپانیا، ۲۰۱۶. (منبع: پورتال آژانس محیط زیست اروپا^۱). زنگ قرمز و نارنجی نشان دهنده ی تراکم کم جنگل ها و زنگ سبز و سبز تیره نشان دهنده ی تراکم بالای پوشش جنگلی می باشد.

¹ European Environment Agency

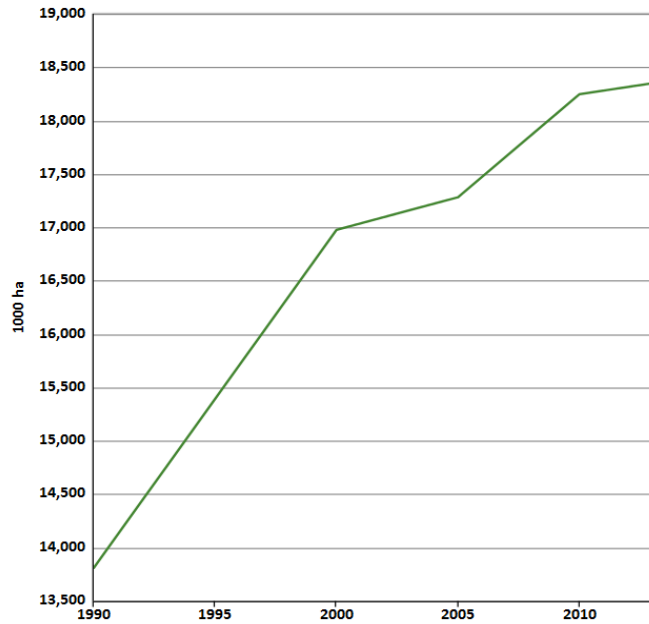
شکل ۴۶- مقایسه تراکم پوشش جنگلی در سال های ۱۹۰۰ و ۲۰۱۰ در اسپانیا و کشور های همسایه. (منبع: پورتال روزنامه ی Washington post)

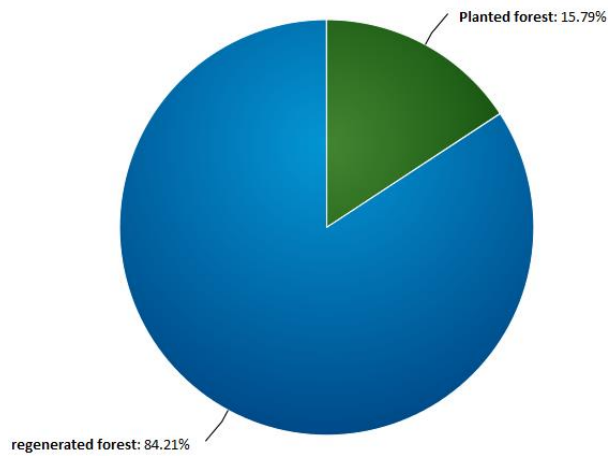
شکل ۴۷- انواع پوشش جنگلی اسپانیا، شامل جنگل های کالیفرنیا، جنگل های مخلوط، جنگل های برگریز، چمن زار ها و درختزارهای مدیترانه ای.

شکل ۴۸- انواع پوشش جنگلی در اسپانیا بر اساس نوع اقلیم.^۱

شکل ۴۹- روند رو به افزایش مساحت جنگل های کشور اسپانیا. (منبع: پورتال شرکت اطلاع رسانی آمریکا^۲).

¹ iberianature.com

² knoema.com

شکل ۵۰- درصد جنگل های طبیعی و دست کاشت کشور اسپانیا. (منبع: پورتال شرکت اطلاع رسانی آمریکا). ۱۵/۷۹ درصد جنگل های دست کاشت و ۸۴/۲۱ درصد جنگل های طبیعی گزارش شده است.

مساحت (۱۰۰۰ هکتار)	درصد از کل مساحت زمین	درصد از مساحت جنگل ها	
۴۹۹۱۹	۱۰۰	-	کل مساحت زمین
۱۸۱۷۳	۳۶	۱۰۰	کل مساحت جنگل ها
۰	۰	-	پوشش اولیه جنگل
۹۵۷۴	۱۹	-	سایر اراضی پوشیده از درخت
۱۵۴۹۳	-	۸۵	جنگل های طبیعی احیا شده
۲۶۸۰	-	۱۵	جنگل های دست کاشت

جدول ۲۸- مساحت جنگل های اسپانیا، ۲۰۱۰. (منبع: fao)

سال	کل مساحت جنگل ها (۱۰۰۰ هکتار)	مساحت جنگل ها بدون احتساب جنگل های دست کاشت (۱۰۰۰ هکتار)	مساحت جنگل های دست کاشت (۱۰۰۰ هکتار)
۱۹۹۰	۱۳۸۱۸	۱۱۷۸۰	۲۰۳۸
۲۰۰۰	۱۶۹۸۸	۱۴۴۸۳	۲۵۰۵
۲۰۰۵	۱۷۲۹۳	۱۴۷۴۳	۲۵۵۰
۲۰۱۰	۱۸۱۷۳	۱۵۴۹۳	۲۶۸۰

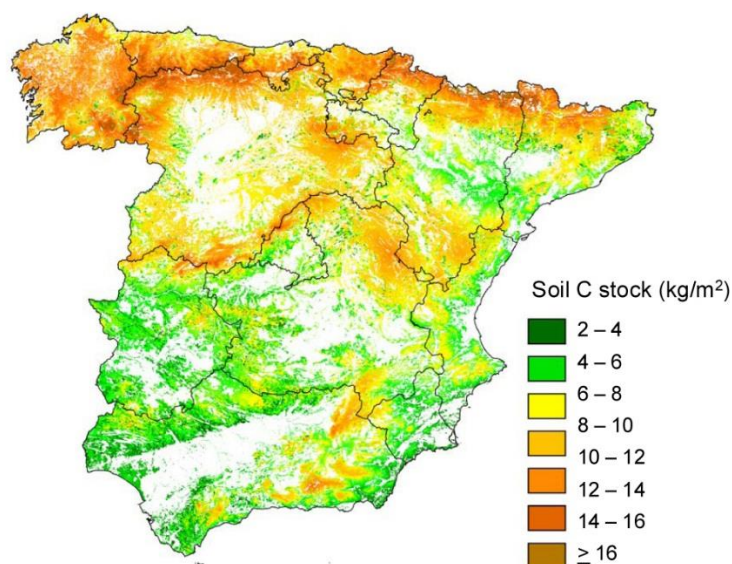
جدول ۲۹- مساحت جنگل های طبیعی و دست کاشت اسپانیا، سالهای ۱۹۹۰ الی ۲۰۱۰. (منبع: fao)

سال	نرخ تغییرات سالانه کل جنگل ها	درصد تغییرات سالانه کل جنگل ها	نرخ تغییرات سالانه جنگل ها بدون احتساب جنگل های دست کاشت	درصد تغییرات سالانه جنگل ها بدون احتساب جنگل های دست کاشت	نرخ تغییرات جنگل های دست کاشت	درصد تغییرات جنگل های دست کاشت
۱۹۹۰ - ۲۰۰۰	۳۱۷	۲/۰۹	۲۷۰	۳/۲	۴۷	۲/۰۹
۲۰۰۰-۲۰۰۵	۶۱	۰/۳۶	۲۷۰	۲/۲۹	۹	۰/۳۶
۲۰۰۵-۲۰۱۰	۱۷۶	۱	۱۰۱	۰/۷	۲۶	۱

جدول ۳۰- تغییرات سالانه جنگل های اسپانیا، سالهای ۱۹۹۰ الی ۲۰۱۰. (منبع: fao)

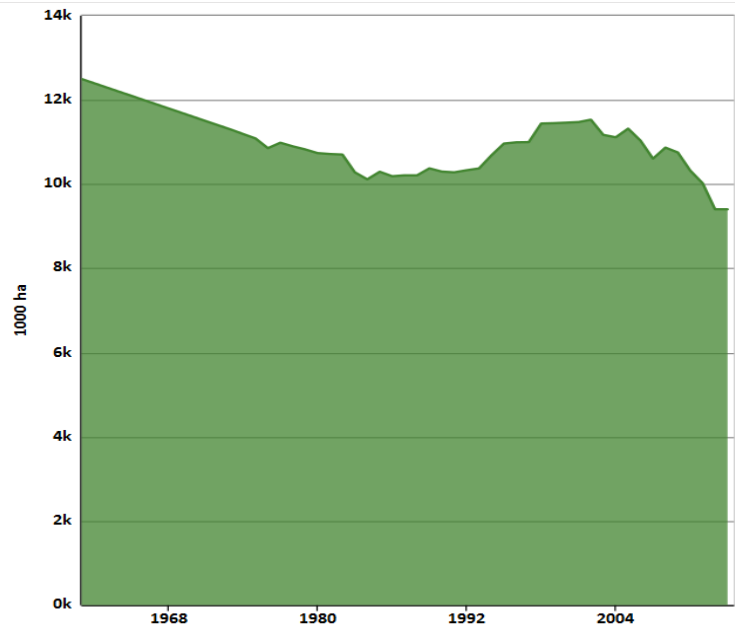
سال	کربن موجود در زیست توده ی جنگل ها (میلیون مترتن)	کربن موجود در زیست توده جنگل (تن در هر هکتار)	تغییرات سالان (۱۰۰۰تن/سال)
۱۹۹۰	۲۸۹	-	-
۲۰۰۰	۳۹۶	۲۳	۱۱
۲۰۰۵	۴۰۰	-	۱
۲۰۱۰	۴۲۲	-	۴

جدول ۳۱- کربن موجود در زیست توده جنگلهای اسپانیا، سالهای ۱۹۹۰ الی ۲۰۱۰. (منبع: fao)

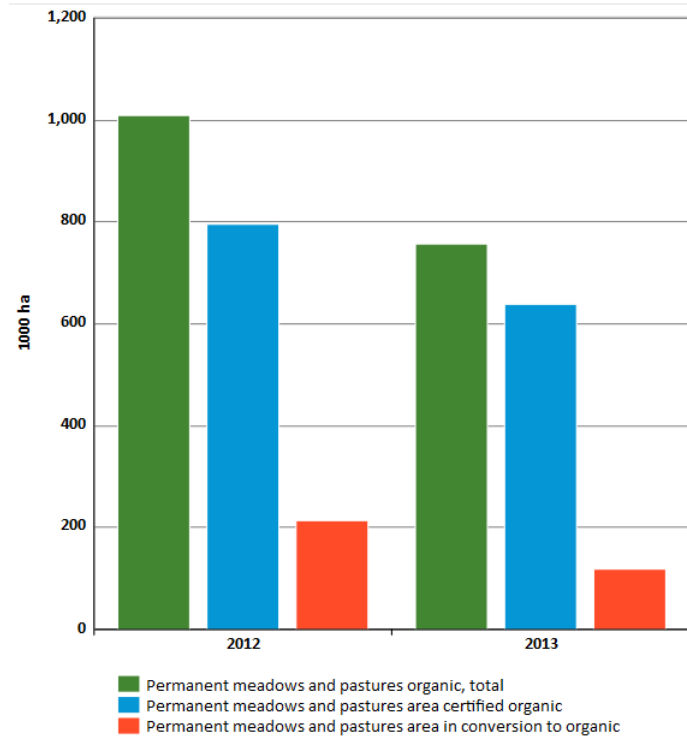

شکل ۵۱- ذخیره کربن در خاک جنگلهای اسپانیا (کیلوگرم/مترمربع). (منبع: E. Doblaz-Miranda, et al)

مراتع و علفزارها

شکل ۵۲- مساحت مراتع و علفزارهای کشور اسپانیا، سالهای ۱۹۶۱ الی ۲۰۱۳. (منبع: پورتال شرکت اطلاع رسانی آمریکا^۱). بر اساس اطلاعات این نمودار، مساحت مراتع و علفزارهای این کشور، در سال ۱۹۶۱، ۱۲،۵۰۰ هزار هکتار و در سال ۲۰۱۳، ۹،۴۰۳ هزار هکتار گزارش شده است. این نمودار نشاندهنده روند رو به کاهش مساحت مراتع این کشور طی سال های ۱۹۶۱ الی ۲۰۱۳ می باشد.

شکل ۵۳- مراتع دائمی و علفزارهای ارگانیک در اسپانیا، سالهای ۲۰۱۲ و ۲۰۱۳. (منبع: پورتال شرکت اطلاع رسانی آمریکا^۱). در این نمودار، ستون سبز نشان دهنده ی کل مساحت مراتع و علفزارهای ارگانیک این کشور می باشد که در سال ۲۰۱۲، ۱۰۱۰/۲۰ هزارهکتار و در سال ۲۰۱۳، ۷۵۷/۶۰ هزارهکتار میباشد. ستون آبی نشان دهنده ی مساحت مراتع و علفزاهایی است گواهی ارگانیک دارند، که در سال ۲۰۱۲، ۷۹۵/۹۰ هزارهکتار و در سال ۲۰۱۳، ۶۳۹/۸۰ هزارهکتار میباشد. ستون قرمز نیز نشان دهنده ی مساحت مراتع و علفزاهایی است که در حال تبدیل شدن به ارگانیک هستند که در سال ۲۰۱۲، ۲۱۴/۴۰ هزارهکتار و در سال ۲۰۱۳، ۱۱۷/۸۰ هزارهکتار می باشد.

¹knoema.com

شکل ۵۴- مراتع شبه استپی با چمن دائمی و سالانه در اسپانیا. این نوع مرتع دائمی، در حدود ۴۰۰,۰۰۰ هکتار را در ۲۰۰۰ سایت این کشور پوشش می دهد.

شکل ۵۵- نقشه ی ساده ای از منابع طبیعی و غیر طبیعی در اسپانیا.

محیط زیست کشور اسپانیا

بیشتر محیط زیست و منظر سرزمین اسپانیا، تحت تاثیر یک فلات بلند به نام مسیتای مرکزی^۱ قرار گرفته است. این فلات دامنه های بسیاری دارد و توسط رشته کوههایی مانند پیرنه^۲، سیستمای مرکزی^۳، سیرا نوادا^۴، و کوردیلرا کانتابریکا^۵ احاطه شده است.

علاوه بر این کوهها، این فلات را دشت های ساحلی و دره های رودخانه ها نیز فرا گرفته است.

-
- 1 Meseta Central
 - 2 Pyrenee
 - 3 Sistema Central
 - 4 Sierra Nevada
 - 5 Cordillera Cantábrica

شکل ۵۶- موقعیت فلات مسیتا در اسپانیا و کوهها، دشت ها و رودخانه های محصور در آن.

مناطق حفاظت شده اسپانیا:

اداره ی کل محیط زیست اسپانیا به همراه وزارت فواید عامه و امور شهری، مسئول تمامی مسائل زیست محیطی این کشور می باشد.

به طور کلی، ۸/۴ درصد از مساحت کل کشور اسپانیا، محافظت شده می باشد.

۱۹ گونه از پستانداران این کشور، ۱۰ گونه پرنده، ۱۰ نوع از ماهی های آب شیرین و ۸۲۲ گونه ی گیاهی در معرض خطر شناخته شده اند. گونه های در معرض خطر انقراض عبارتند از: سیاهگوش اسپانیایی^۱، بز کوهی

¹ Spanish lynx

پیرنئن^۱، راهب مدیترانه ای^۲، لک لک گرمسیری شمالی^۳، شاهین اسپانیایی^۴، کاپرسالی کانتابرین^۵، گرگ و میش بزرگ آبی^۶ و پروانه آبی نوادا^۷ در جزایر قناری، لاک پشت دریایی سبز^۸ و مارمولک هیروی غول پیکر^۹.

صدفخوار سیاه^{۱۰} و موش قناری^{۱۱} نیز گونه هایی هستند که منقرض شده اند.

مشکلات زیست محیطی اسپانیا:

مهمترین دغدغه های زیست محیطی اسپانیا در حال حاضر، آلودگی دریای مدیترانه به علت ورود فاضلاب خام و پساب های حاصل از استحصال نفت و گاز دریایی، کیفیت و کمیت آب در سراسر کشور، آلودگی هوا، جنگل زدایی و بیابان زایی می باشد.

بلوط هلم^{۱۲} و بیابان دهسا^{۱۳}، در معرض خطر می باشند. قارچ تهاجمی به نام فیتوفترا^{۱۴} که از استرالیا به این کشور آمده است، یک بیماری ای با نام مرگ ناگهانی بلوط، به همراه خشکسالی، حشرات و سایر قارچهای مهاجم علت این خطر می باشند. تنوع زیستی در اطراف این زیستگاه به طور جدی تحت تاثیر این عوامل قرار گرفته است.

جنگل های گسترده این کشور در حال محدود شدن به شمال اسپانیا به علت قطع درختان جنگل ها به صورت برنامه ریزی نشده می باشد. آتش سوزی نیز باعث از دست رفتن ۷۰۰،۰۰۰ تا ۱،۰۰۰،۰۰۰ هکتار از این جنگل ها هر ساله شده است. با بیش از ۵۸۰۰ گونه گیاهی، اسپانیا دارای غنی ترین پوشش گیاهی در کل اروپا می باشد. ضمن اینکه فرسایش نیز ۱۸ درصد از جرم کل زمین اسپانیا را تحت تاثیر قرار می دهد.

¹Pyrenean ibex

² Mediterranean monk seal

³ northern bald ibis

⁴ Spanish imperial eagle

⁵ Cantabrian capercaillie

⁶ dusky large blue

⁷ Nevada blue butterflies

⁸ green sea turtle

⁹ Hierro giant lizard

¹⁰ The Canarian black oystercatcher

¹¹ Canary mouse

¹² holm oak

¹³ Dehesa desert

¹⁴ phytophthora

به این دلیل، دولت پروژه ی احیای جنگل ها را شروع کرده و به طور متوسط سالانه، ۹۲۰۰۰ هکتار از این جنگل ها احیا می شوند.

آلودگی هوا نیز از جمله مشکلات زیست محیطی این کشوری می باشد. در سال ۲۰۰۶، دی اکسید کربن در اثر فعالیت های صنعتی، ۲۲۳/۲ میلیون متر تن در هوا منتشر شد. در رتبه بندی آلودگی هوا، اسپانیا بیستمین کشور آلوده در جهان می باشد.

منابع صنعتی و کشاورزی همچنین منجر به آلوده شدن آب این کشور شده است.

از آنجایی که اسپانیا، در حال حاضر دومین مقصد گردشگری جهان پس از فرانسه با ۶۰ میلیون بازدید کننده خارجی، بوده، ۸۰ درصد از فرسایش سواحل به دلیل رفت و آمد توریست ها می باشد. توسعه ی ساحلی جهت اهداف توریستی، باعث آلودگی بیشتر هوا و فرسایش ساحلی شده است. در بارسلونا، تنها ۳۲ درصد از خط ساحلی توسعه نیافته باقی مانده است.

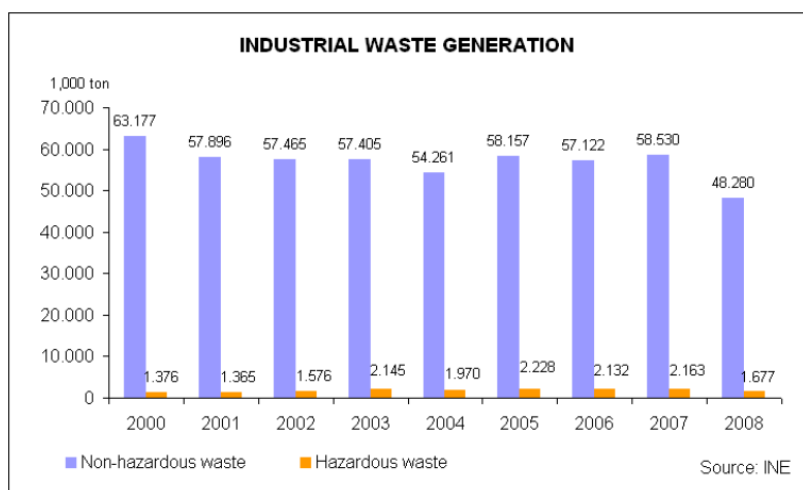
تولید زباله نیز از دغدغه های زیست محیط این کشور می باشد. شهرهای اسپانیا به طور متوسط ۱۳/۸ میلیون تن در هر سال زباله جامد تولید میکنند.

۲۰۰۸	۲۰۰۷	۲۰۰۶	۲۰۰۵	
۲۴,۰۴۹,۸۲۶	۲۳,۵۶۲,۱۹۹	۲۳,۶۴۸,۰۳۲	۲۲,۳۵۳,۱۵۲	زباله شهری جمع آوری شده
				نوع:
۳,۴۳۰,۰۶۶	۲,۶۶۸,۸۹۷	۲,۵۱۹,۳۴۰	۲,۱۳۳,۴۳۵	زباله هایی مانند کاغذ، شیشه، بسته بندی های سبک وزن و مواد ارگانیک
۱۹,۸۵۸,۳۴۸	۱۹,۹۹۳,۴۶۱	۲۰,۴۳۱,۲۶۰	۱۹,۶۵۷,۸۲۷	زباله های مخلوط
۷۶۱,۴۴۸	۸۹۹,۸۴۱	۶۹۷,۴۳۲	۵۶۱,۸۹۰	سایر زباله های جمع آوری شده به صورت جداگانه

جدول ۳۲- زباله های شهری اسپانیا، تن، سالهای ۲۰۰۵ الی ۲۰۰۸. (منبع: MARM)

نوع تجهیزات	۲۰۰۵	۲۰۰۶	۲۰۰۷	۲۰۰۸
دستگاه های بسته بندی	۳۳۰,۶۳۸	۶,۰۶۲	۵۵۹,۲۷۱	۵۴۷,۶۲۱
دستگاه های کامپوست کننده برای جداسازی مواد ارگانیک جمع آوری شده	۲۴۳,۹۲۱	۱۶۰,۰۱۷	۱۶۱,۷۸۱	۴۶۰,۴۰۸
دستگاه های مرتب کننده و کمپوست کننده	۶,۴۵۵,۲۴۸	۶,۹۹۱,۵۴۱	۷,۲۴۹,۶۲۲	۸,۱۹۹,۰۴۶
دستگاه های بیومتانیزیشن و کمپوست کننده	۱,۱۲۳,۸۱۸	۱,۱۶۸,۵۶۵	۱,۰۴۱,۱۵۳	۱,۵۷۹,۹۲۲

جدول ۳۳- پردازش زباله های شهری در مراکز بازیافت (تن/سال)، سالهای ۲۰۰۵ الی ۲۰۰۸. (منبع: MARM)

شکل ۵۷- تولید زباله های صنعتی در اسپانیا، شامل زباله های خطرناک و غیر خطرناک، هزار تن، سالهای ۲۰۰۰ الی ۲۰۰۸.

منابع آب اسپانیا

برای ارائه داده ها و آمار مربوط به منابع آب کشور اسپانیا، از آمارهای فائو استفاده شده است که در جدول زیر نشان داده شده است.^۱

1. Renewable Water Resources (RWR)
2. Internal Renewable Water Resources (IRWR)
3. External Renewable Water Resources (ERWR)
4. Total Actual Renewable Water Resources

واحد	مقدار	سال	منابع آب تجدید پذیر اسپانیا (RWR)
			میانگین بلند مدت بارش سالیانه
mm/year	۶۳۶		عمق
km ³ /year	۳۲۱/۸		مقدار
			میانگین بلند مدت سالانه منابع آب تجدید پذیر
km ³ /year	۱۱۱/۲		داخلی (IRWR)
km ³ /year	۰/۳		خارجی (ERWR)
km ³ /year	۱۱۱/۵		مجموع واقعی (TRWR)
%	۰/۲۶۹۱		سرانه مجموع واقعی
m ³ /year	۲۴۱۸	۲۰۱۴	نسبت وابستگی
km ³	۵۳/۸۱	۲۰۱۵	کل ظرفیت سدها
واحد	مقدار	سال	برداشت آب
km ³	۲۵/۴۷	۲۰۱۲	توسط بخش
km ³	۵/۳۰۸	۲۰۱۲	کشاورزی
km ³	۶/۵۷۲	۲۰۱۲	ساخت و ساز
km ³	۳۷/۳۵	۲۰۱۲	صنعتی
m ³	۸۰۰/۹	۲۰۱۲	جمع
		۲۰۱۲	سرانه مجموع برداشت آب
			توسط منبع
km ³	۲۹/۸۷	۲۰۱۲	آب های سطحی خروجی
km ³	۶/۸۸۴	۲۰۱۲	آب های زیرزمینی خروجی
km ³	۲۶/۷۵	۲۰۱۲	آب شیرین خروجی
km ³	۰/۱۰۰۲	۲۰۰۸	آب شیرین تولیدی
km ³	۰/۴۹۶	۲۰۰۶	استفاده مستقیم از فاضلاب شهری تصفیه شده
km ³	-		استفاده مستقیم از آب زهکشی کشاورزی
			فشار بر منابع آب
%	۳۲/۹۶	۲۰۱۲	مجموع آب شیرین خروجی از TRWR به درصد
%	۲۲/۸۴	۲۰۱۲	برداشت آب کشاورزی از TRWR به درصد
واحد	مقدار	سال	مناطق آبیاری
			منطقه مجهز برای آبیاری
۱۰۰۰ ha	۳۹۲۳	۲۰۱۲	آبیاری کنترلی کامل
			آبیاری بارانی
			آبیاری موضعی
			آبیاری سطحی
۱۰۰۰ ha			مناطق دشتی مجهز
۱۰۰۰ ha			آبیاری موجی
۱۰۰۰ ha	۳۹۲۳	۲۰۱۲	مساحت کل مناطق مجهز به آبیاری
%	۲۲/۳۷	۲۰۱۲	درصد سطح زیر کشت
۱۰۰۰ ha	۳۵۰۴	۲۰۱۲	منطقه واقعی آبیاری
%	۸۹/۳۲	۲۰۱۲	مساحت مجهز برای آبیاری به درصد

جدول ۳۴- وضعیت آب کشور اسپانیا (منبع: fao)

- <http://www.hoeckmann.de/karten/europa/spanien/index-en.htm>
- <http://www.iberianature.com/material/spaingeology.html> خاک
- <https://www.currentresults.com/Weather/Spain/annual-days-of-sunshine.php> سازمان هواشناسی اسپانیا
- <http://www.aemet.es/>
- <http://www.winestats.info/climate-maps-iberian-peninsula/>
- <http://www.eurare.eu/countries/spainAndPortugal.html>
- <http://www.organic-world.net/index/news-organic-world/article/61.html>
- **Worldometers** (www.Worldometers.info)
- <http://www.tradingeconomics.com/spain/population>
- <http://www.livepopulation.com/country/spain.html>
- <http://www.reuters.com/article/us-farming-spain-factbox-idUSL0469066620070108>
- http://www.indexmundi.com/spain/economy_profile.html
- <http://www.organic-world.net/index/news-organic-world/article/552.html>
- <http://rainforests.mongabay.com/deforestation/2000/Spain.htm>
- Environment, Land use / Resources, Economy, Population / Demographics, Infrastructure, Health -- CIA World Factbook, 2005
- Forest Cover, Forest types, Breakdown of forest types, Change in Forest Cover, Primary forests, Forest designation, Disturbances affecting forest land, Value of forests, Production, trade and consumption of forest products -- The FOOD AND AGRICULTURE ORGANIZATION OF THE UNITED NATIONS's Global Forest Resources Assessment (2005 & 2010) and the State of the World's Forests (2009, 2007, 2005, 2003, 2001)
- Protected Areas, Plant and animal biodiversity -- United Nations Environment Programme - World Conservation Monitoring Centre (UNEP-WCMC). 2004. World Database on Protected Areas.
- Biosphere reservers -- United Nations Education, Scientific, and Cultural Organization (UNESCO) - Man and Biosphere Program. 2004. UNESCO - MAB Biosphere Reserves Directory.
- RAMSAR sites -- The Bureau of the Convention on Wetlands . 2005. The Ramsar List of Wetlands of International Importance.
- World Resources Institute's EarthTrends web site

- The 2004 IUCN Red List of Threatened Species
- Population Data -- United Nations Population Fund
- With additional analysis by Rhett Butler of mongabay.com
- Soil carbon stocks and their variability across the forests, shrublands and grasslands of peninsular Spain/2013/E. Doblas-Miranda et al./ Biogeosciences, 10, 8353–8361.
- <http://newsletter.copernicus.eu/issue-08-october-2014/article/copernicus-forest-monitoring-satellite-data-decision-making>
- https://www.washingtonpost.com/news/worldviews/wp/2014/12/04/watch-how-europe-is-greener-now-than-100-years-ago/?utm_term=.a9457b4e1f69
- iberianature.com
- Permanent Pastures and Meadows /Guy Beaufoy et. Al./ 2011 Under the CAP: the situation in 6 countries
- <http://dreamweaver.reinhardt.edu/harkins91109/spain-environment.html>
- <https://knoema.com/atlas/Spain/topics/Land-Use>
- <http://www.tradingeconomics.com/spain/gdp-from-agriculture>
- http://www.indexmundi.com/spain/agriculture_products.html
- <https://www.mintecglobal.com/newsletter/agricultural-importance-in-spain/>
- http://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php/Agricultural_census_in_Spain
- <https://www.britannica.com/place/Spain/Agriculture-forestry-and-fishing>
- <http://www.encyclopedia.com/places/spain-portugal-italy-greece-and-balkans/spanish-and-portuguese-political-geography/spain#AGRICULTURE>
- <http://www.iberianature.com/geography/environmental-issues-in-spain/>
- <http://ec.europa.eu/eurostat/statistics>
- <http://www.tradingeconomics.com/spain/gdp-from-agriculture/forecast>
- http://www.theglobaleconomy.com/Spain/Share_of_agriculture/
- http://www.indexmundi.com/spain/economy_profile.html
- <http://www.tradingeconomics.com/spain/gdp-from-agriculture>
- <http://www.organic-world.net/index/news-organic-world/article/552.html>
- Global Water Information System of AQUASTAT
- Agriculture and Agricultural Policies in Spain, Daniel Lanero Táboas et al. , (1939 – 1959).
- Water Conservation and Agricultural Policies: Synergies in the Upper Guadiana (Spain), Esteve P. et al. , 12th Congress of the European Association of Agricultural Economists – EAAE 2008.
- Opportunities for Conservation Agriculture in the EU Common Agricultural Policy 2014-2020, Basch G et al. , 2014.
- The International Fund for Agricultural Development (IFAD), An international financial institution and a specialized United Nations agency.

- Soil carbon stocks and their variability across the forests,shrublands and grasslands of peninsular Spain, E. Doblas-Miranda, Biogeosciences, 10, 8353–8361, 2013.